

Gorenjski Glas

PETEK, 29. DECEMBRA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 104, CENA 2,80 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Srečno 2024

MARIJA VOLČJAK

Voščila za srečo v novem letu kar dežujejo, malo iz navade, še bolj iz srca, saj nam je sreča v zadnjih letih obrnila hrbet.

Začelo se je s covidom-19, niti oddahnili se nismo, ko se je začela vojna v Ukrajini. Poleti smo doživeli najhujše poplave doslej, pred koncem leta se je začela vojna v Palestini. Vsi ti dogodki so nam s hudimi preizkušnjami ali s pretresljivimi prizori pogнали strah v kosti in vse kaže, da se ga bomo težko znebili.

Naši vrli politiki so se odločili, da virus izgublja moč, toda vsi, ki smo zboleli v zadnjih tednih, se s tem nikakor ne strinjamo. Strašijo nas z vojnam, da jim ne bi gledali

pod prste pri nakupih letal, helikopterjev ... Molčijo o zanemarjenem urejanju poto- kov in rek, raje po svetu mo- drujejo o podnebnih spre- membah.

Poplave so pokazale, da se lahko zanesemo na gasilce, reševalce, sosede, prijatelje, znanke; sprožile so neverje- ten val radodarnosti in po- kazale skupinsko odpornost proti nesrečam. Kaj pa posa- mična? Zgled osebne odpor- nosti je vztrajni kritik Krem- lja Aleksej Navalni, ki so ga te dni premestili v polar- no taborišče, da ne bi zmo- til ponovne Putinove izvolit- ve. Vsaj kanček njegove tr- pežnosti potrebujemo, da bomo lažje prenašali dragi- njo, viruse, naravne nesre- če, vojne in politične drame.

Foto: Gorazd Kavčič

Kje bodo silvestrovali na prostem

Tudi letos bodo v več gorenjskih občinah organizirali javna silvestrovanja na prostem. Preverili smo, kje in kako bodo potekala.

S. Š., V. S., N. T., A. SE.,
S. K., M. A.

Kranj – Javna silvestrovanja bodo med drugim potekala v Kranju, Škofji Loki, Radovljici, Kamniku ... V Kranju temperaturo pred zadnjo nočjo v letu dvigujejo z večernimi glasbenimi koncerti na Glavnem trgu v starem delu mesta. Sinoči je tam potekal Žur Radia Kranj z Lukom Basijem, danes sledi koncert zasedbe HELP! A Beatles Tribute, jutri pa Županov koncert s Petrom Grašem. Silvestrovanje bo Kranjčanom od 22. ure naprej popestrila zasedba Miran Rudan InDesign.

▶ 4. stran

Lani so Kranjčani silvestrovali ob zvokih Marka Vozlja in Mojstrov, letos jih bo zabaval Miran Rudan z zasedbo InDesign. / Foto: Primož Pičulin

Drage naročnice in naročniki, bralke in bralci,

želimo vam prestop v novo leto po vaši meri ter obilo sreče, zdravja in zadovoljstva v letu 2024.

Želimo si, da bi v prihodnjem letu skupaj napisali še veliko navdihujočih zgodb s srečnim koncem.

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si / slika: Freepik.com

Priloga: **deželne novice**

AKTUALNO

Pomembno je, da se znamo poenotiti

Ob dnevu samostojnosti in enotnosti sta slovesnosti potekali tudi v Kamniku in na Sv. Jakobu nad Medvodami, ki velja za praznovanje z najdaljšo tradicijo.

2

GORENJSKA

Negovalni oddelek ostaja zaprt

Župani občin Zgornje Gorenjske so razpravljali o negovalnem oddelku v Splošni bolnišnici Jesenice, ki je zaradi pomanjkanja kadra zaprt že več kot dve leti. Nič ne kaže, da bi ga lahko v kratkem odprli.

4

ŠPORT

Na vsaki tekmi želi biti boljši

Letošnja sezona se je za alpske smučarje v hitrih disciplinah začela pozno. Pogovarjali smo se s trenutno najhitrejšim slovenskim smučarjem, 28-letim Kranjčanom Miho Hrobatom.

8

GG+

Film je lahko orodje ozaveščanja

Pogovarjali smo se z Radovljčanom Rožletom Bregarjem, snemalcem, režiserjem in neustrašnim pustolovcem, ki svojo ustvarjalno pot zaznamuje z nepopustljivo predanostjo naravi.

15

VREME

Danes bo zmerno oblačno. Jutri čez dan se bo delno zjasnilo. V nedeljo se bo pooblačilo, proti večeru bo začelo deževati.

jutri: delno jasno

Pomembno je, da se znamo poenotiti

Ob dnevu samostojnosti in enotnosti se je v torek v kamniškem domu kulture odvila slovesnost v organizaciji Občine Kamnik in Društva Demos na Kamniškem, ki je postregla s pestrim kulturnim programom večinoma kamniških ustvarjalcev. Zbrane so pozdravili tudi predstavnika organizatorjev ter podjetnik Tomaž Lah. Na praznovanju z najdaljšo tradicijo, na Sv. Jakobu nad Medvodami, pa je imel letos slavnostni nagovor dr. Valentin Inzko.

ALEŠ SENOŽETNIK,
ANA JAGODIČ DOLŽAN

Kamnik, Brezovica pri Medvodah – Kamniška podžupanja Romana Učakar je v pozdravnem nagovoru spomnila na rezultate plebiscita, ki so bili razglašeni na ta dan, in opozorila, da je občutek ponosa in spoštovanja države prisoten tudi danes. Kot je dejala, zgodovina samostojnosti in enotnosti naše države odraža odločnost in pogum prednikov, ki so izpolnili dolgoletno željo naroda

po samostojni in neodvisni državi.

Jože Berlec, predsednik Društva Demos na Kamniškem, je kot pomembno razliko, da smo prešli od sanj v resničnost, poudaril, da »smo imeli prvič v zgodovini podlago v ljudski volji«, in spomnil na to, da so volivci na prvih demokratičnih volitvah 8. aprila 1990 podprli program, ki ga je ponujala koalicija Demos. »Če na teh volitvah ne bi zmaga-li demokracija, domoljubje in Demos z državnostno idejo, zanesljivo ne bi bilo

nobenega plebiscita,« je dejal. Opozoril pa je tudi na razdeljenost, ki je v ospredju današnjega časa. »Za slogo ne potrebujemo enakega mnenja za vsako idejo, pomembno pa je, da se znamo poenotiti v najpomembnejših stvareh,« je še povedal.

Sprememba sistema in prehod iz planskega v tržno gospodarstvo sta povzročila izzive nekaterim gospodarskim družbam, številne pa so v novem okolju našle nove priložnosti, je še povedal Berlec, ki je k besedi zato povabil direktorja

podjetja Nektar natura Tomaža Laha. Mednarodno podjetje za proizvodnjo pijač, ki zaposluje okoli tristo ljudi, večino v Kamniku, je izkoristilo pozitivne premike v zadnjih desetletjih. »Odprtje držav in globalizacija sta nam omogočila, da vstopamo na nove trge in delujemo v Evropi in po svetu ter tudi da lahko kupujemo proizvode in surovine skorajda brez omejitev,« je poudaril Lah in dodal, da se svet spreminja, kar občutijo tudi v gospodarstvu. Deglobalizacija in negativno demografsko sliko razvitega sveta vidi kot največje tveganje za današnjo družbo, ki želi biti socialna in je vajena pokojnin, skrbi za onemogle in kakovostnega zdravstva. »Menim, da socialna pravičnost brez konkurenčnega gospodarstva, brez dodane vrednosti, ki jo gospodarstvo ustvarja, in brez mladih lahko ugasne. Zato sem velik zagovornik odprtosti, poštenega tržnega gospodarstva in demokracije,« je povedal in dodal, da je ključno za Slovenijo, »da ostane zelo integrirana v mednarodno okolje, da spodbuja tržno gospodarstvo in da politika začne skrbeti za boljši standard ljudi, ki bo temeljil na uspešnem tržnem gospodarstvu, in ne zgolj na prerazporeditvah in morebitnih davkih.«

Slavnostni govornik na slovesnosti na Sv. Jakobu dr. Valentin Inzko / Foto: Iztok Pipan

Zaključil je z mislijo, da praznujemo vrednote, ki jih je negoval Demos, torej, »vrednote hrepenenja, upanja in samozavesti, da smo zmožni ustvariti boljši jutri, da smo zmožni poskrbeti za pravično socialno državo, da negujemo našo neodvisnost in jo s svojimi sedanjimi dejanji varujemo tudi v prihodnosti.«

Lahko smo ponosni

Na Sv. Jakobu nad Medvodami, kjer so že več kot trideset let organizirana praznovanja obletnice odločitve za samostojno državo, je bil letos slavnostni govornik dr. Valentin Inzko, diplomat in predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev. Ob pomenu samostojne države

za Slovence v domovini, za meststvu in posvetu je poudaril položaj Slovenije v evropskem prostoru. Ocenil je, da smo lahko ponosni na mnogo stvari, a opaža pomanjkanje samozavesti. »Ni treba govoriti, da smo majhen narod in to stalno ponavljati, ker to potem res verjameš.« Med drugim je opomnil tudi na pomen domoljubja in njegovega razvoja. Nagovor je sklenil s sporočilom, da slovenstvo in evropejstvo nista nasprotji, prav tako si ne nasprotujeta pojma rodoljubje in svetovljanstvo.

Zbrane na slovesnosti, ki je sledila maši za domovino, sta pozdravila tudi medvoški župan Nejc Smole in Janez Šušteršič iz Organizacijskega odbora Sv. Jakob 1990.

Tomaž Lah, direktor Nektar nature, z Jožetom Berlecem, predsednikom Društva Demos na Kamniškem / Foto: Aleš Senožetnik

Zagnali sedežnici na Krvavcu in Veliki planini

Grad, Kamniška Bistrica – Tik pred božičnimi prazniki so na Veliki planini zagnali novo šestsedežnico Šimnovec, ki obiskovalce prevaža od zgornje postaje nihalne žičnice do Gradišča. Sodobna naprava, ki je zamenjala dotrajano dvosedežnico, vozi vsak dan, v času praznikov do konca decembra pa velja tudi 20-odstotni »predotvoritveni« popust na vse povratne vozovnice za nihajno žičnico in sedežnico. Investicija je stala skoraj deset milijonov evrov, od tega je družba Velika planina pridobila dobrih sedem milijonov evrov nepovratnih sredstev. Z zagonom nove, ogrevane in pokrite šestsedežnice se je v sredo začela zimska sezona tudi na Krvavcu. Za investicije so sicer na krvavškem smučišču letos namenili 11 milijonov evrov, od tega so prejeli osem milijonov evrov nepovratnih sredstev.

Nagrajenka

Za še lepši zaključek leta bomo naročnico **Majdo Kovačič** iz Kranja razveselili s knjigo Še enkrat, prosim! Kot vsi drugi sodelujoči v nagradni igri je vedela, da ima klavir praviloma 88 tipk. Čestitke!

Poskrbeli za nasmeh otrok

Center za socialno delo, Enota Kranj, je tudi letos poskrbel za tradicionalno obdarovanje otrok in mladostnikov ter oseb s posebnimi potrebami. Obdarili so jih kar 245.

NIKA TOPORIŠ

Kranj – Pred prazniki je v avli Mestne občine Kranj potekala obdaritev, naslovljena Tudi za naše otroke, v okviru katere je kranjska enota Centra za socialno delo Gorenjska poskrbela, da so darila prejeli tudi tisti, ki se v življenju srečujejo z raznovrstnimi izzivi. Obdarili so namreč otroke in mladostnike, ki živijo doma in katerih starši iz različnih razlogov ne zmorejo v zadostni meri poskrbeti zanje, ter tiste, ki ne živijo doma in so nameščeni bodisi v vzgojne zavode, stanovanjske skupine, zavode za usposabljanje, rejniške družine bodisi so vključeni v rehabilitacijo ali živijo pri skrbnikih.

Dobrodelno obdarovanje je pričaralo nasmeh na obraz

Dedek Mraz je obdaril 245 otrok in mladostnikov ter jim tako polepšal praznične dni. / Foto: Tina Dokl

kar 245 posameznikom, ki prihajajo iz mestne občine Kranj ter občin Cerklje na Gorenjskem, Jezersko, Naklo, Preddvor in Šenčur. Za smeh in zabavo je sprva poskrbela Pika Nogavička, ki pa

vseeno ni bila glavna zvezda dogodka. Vsi so namreč nestrno pričakovali Dedka Mraza.

Kot je pojasnila pomočnica direktorice Simona Rihter, se je število

obdarovancev dvignilo tudi zaradi razširjenja dejavnosti, saj se center od epidemije dalje vse več ukvarja tudi z otroki in mladimi, ki imajo težave na raznih področjih. »Vse več je mladih, ki imajo težave s čustvovanjem, z vedenjem in zasvojenostjo, sploh z zasloni, kar posledično pomeni, da obravnavamo vse več oseb. Želimo se dotakniti vseh družin, ki se soočajo z izzivi bodisi zaradi revščine bodisi zaradi disfunkcionalnosti,« je dejala in dodala, da pa je glavni namen obdarovanja tudi ustvariti spomine, saj se bodo otroci v prihodnosti spominjali doživetij, ki jih pričarajo tudi s Pikino predstavo, in ne materialnih daril. »Dogodek je zagotovo tisto, kar jim bo ostalo v spominu.«

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **STANISLAV PINTAR** iz Sorice.

Turistični kraji med prazniki dobro zasedeni

V največjih gorenjskih turističnih krajih so z zasedenostjo namestitvenih zmogljivosti med božično-novoletnimi prazniki zadovoljni. Tudi rezervacij za januar in februar je precej, a turistični delavci opažajo, da gostje vseeno čakajo, kakšne bodo snežne razmere.

S. K., M. L., M. A.

Kranjska Gora, Bled, Bohinj

– Kranjska Gora ostaja zelo priljubljena destinacija za obisk in dopustovanje tudi med božično-novoletnimi prazniki. Podatki o zasedenosti namestitvenih zmogljivosti so podobni lanskim v tem času in se gibljejo med 90 in 95 odstotki, vedno pa je še nekaj tistih gostov, ki se odločijo za rezervacijo v zadnjem hipu. »Približno polovica gostov je Slovenec, med tujimi je največ Hrvatov, pa tudi italijanski gostje, ki so bili prej še nekoliko zadržani zaradi koronavirusa, so se začeli vračati v večjem številu. Med tujimi gosti so še Avstrijci, Angleži, Srbi ...« je pojasnila Katja Hartman iz Turizma Kranjska Gora in dodala, da pa so namestitve na silvestrovo tako rekoč polno zasedene, kakšna posamezna je, predvsem pri manjših ponudnikih, prosta največkrat na račun odpovedi tik pred zdajci.

S ponudbo zimskih radosti, kot so smučanje, drsanje, tek na smučeh, so se na destinaciji potrudili ne glede na to, da narava še ni bila radodarna s snegom. Gostom so v tem času na voljo tudi številne prireditve in dogodki. »Vreme in snežne razmere na rezervacije namestitvev v božično-novoletnem času niti niso vplivali.« Kaj pa po novem letu? »Rezervacije za januar in februar sicer so, se pa pozna, da gostje čakajo, kakšni bodo pogoji za zimске športe.« je še povedala Hartmanova.

Čeprav po dolinah še ni snega, je v višje ležečih krajih, na primer na Voglu, pravo zimsko vzdušje. / Foto: Marjana Ahačič

Izhodišče za zimska doživetja

Bled ni tipično zimsko letovišče, predstavlja pa idealno izhodišče za zimska doživetja v zaledju Julijskih Alp. »Kompaktnost celotne regije nudi privilegij smučanja vsak dan na drugem smučišču, celoten spekter zimskih doživetij, od lednega plezanja, sankanja, drsanja, teka na smučeh, krpjanja, zimskih pohodov, turnega smučanja do zimskega jadrnega padalstva,« so pojasnili na Javnem zavodu Turizem Bled.

Glede na razpoložljive podatke hotelskih nastanitvev je zasedenost v času noveletnih praznikov 90-odstotna. Gostje prihajajo predvsem iz sosednjih držav, vedno več je tudi čezmorskih gostov. Prednjačijo Italijani, sledijo Nemci, Avstrijci, Britanci, Hrvati, Srbi, Madžari

in Američani. »Poleg vseh naštetih med božično-novoletnimi prazniki gostimo tudi lepo število domačih gostov,« so dejali na Turizmu Bled.

Do 14. januarja poteka program Zimske pravljice s kulinarčno in rokodelsko ponudbo, koncerti ob koncih tedna in nedeljskimi dopoldnevi, rezerviranimi za dogodke za otroke. Do konca zimskih počitnic bo na spodnji ploščadi Trgovskega centra Bled delovalo trajnostno drsališče, kjer si obiskovalci lahko izposodijo drsalke, vstop pa je brezplačen. Program bodo zaključili z dogodkom Bled Gourmet ob spremljavi francoskih šansonov harmonikarja Gašperja Primožiča ter pevke in igralka Lare Jankovič, ki bo v soboto, 27. januarja, ob 19. uri v Grand Hotelu Toplice.

Do 3. marca oziroma do zaključka obratovanja smučišča se bodo obiskovalci in domačini z Bleda na smučišča v Kranjski Gori, na Pokljuki in Voglu lahko odpeljali s smučarskim avtobusom. Zanje so pripravili tudi zimsko edicijo časopisa Bled – Zima, ki je na voljo v slovenskem in angleškem jeziku in združuje koristne informacije in nasvete. »Bled gradi na prepoznavnosti destinacije, ki živi 365 dni na leto, z aktivnostmi, ki sežejo čez meje občine, zato se povezujemo in sodelujemo z destinacijami na območju Julijskih Alp, ki nudijo edinstvena doživetja v vseh letnih časih,« so še dodali na Turizmu Bled.

V Bohinju je zima

Tudi v Bohinju, ki sicer velja za destinacijo, katere obisk je precej povezan z vremenom, so z obiskom med prazniki za zdaj zadovoljni, je povedal direktor Turizma Bohinj Klemen Langus. »Zasedenost kapacitet je, podobno kot lani v tem obdobju, zadovoljiva. Hoteli so večinoma polni, nekaj prostora je na voljo še pri manjših zasebnih ponudnikih.«

Med novoletnimi prazniki bodo v Bohinju, kot kaže glede na rezervacije, prevladovali slovenski gostje, med tujci pa Nizozemci, Nemci, Britanci in tudi Madžari.

»Čeprav je dolina še zelena, je sneg na Soriški planini, Voglu in Pokljuki, do koder so organizirani tudi avtobusni prevozi, tako da vsekar lahko rečemo, da Bohinj med prazniki zimsko ponudbo ima.

V Kranjski Gori je te dni živahno tako na smučišču, drsališču ... kot na številnih prireditvah, ki jih po občini organizirajo za domačine in goste. / Foto: Tina Dokl

K

KOMENTAR
ANA JAGODIC DOLŽAN

Moč besed

Pri znamenitem britanskem slovarju Oxford so za besedo leta 2023 razglasili rizz. Gre za pogovorni izraz, razširjen predvsem med mlajšimi generacijami, tudi slovenskimi. Kombinacija štirih črk, ki naj bi izviral iz besede karizma, opisuje stil, šarm, privlačnost, sposobnost spogledovanja, osvajanja, pritegnitve partnerja. Letos se je uporaba slengovskega izraza močno povečala, družbena omrežja je preplavila, ko je priljubljeni igralec Tom Holland v enem izmed intervjujev dejal, da nima rizza. Kot so pojasnili v založbi Oxford University Press, zmagovalka izbora dokazuje, kako hitro lahko internet popularizira nove in neznanne besede.

V Sloveniji bomo besedo leta (in kretljivo leta, ki jo izbira Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije) dobili devetega januarja. Do takrat lahko vsak izmed nas izrazi svoje mnenje o predlogih, ki so se uvrstili v ožji krog; glasovanje poteka na spletni strani beseda-leta.si.

K razmišljanju o besedah organizatorji izbora vabijo tudi z razglasitvijo pesmi leta, v kateri avtor uporabi vseh enajst finalistk za besedo leta. V letošnjem naboru so: bralna pismenost, draginja, gentrifikacija, nevihtna celica, nutrija, osebni zdravnik, štempljanje, ujma, UI kot kratica za umetno inteligenco, vojna in zal. Zadnja beseda je poizvedba z največ-

jim prirastom na slovenskem spletnem jezikovnem portalu Fran v tem letu, so pojasnili na ZRC SAZU, kjer pripravlja izbor besede, ki je posebej pomembna za iztekajoče se leto, ki najbolj zgovorno ilustrira dogajanje in spremembe v družbi. Najboljše kandidatke so besede, ki so nove ali pa so dobile nov pomen, pravijo.

Kot lahko razberemo s seznama predlogov, zmaga lahko tudi besedna zveza ali kratica, kar se je na primer zgodilo pred dvema letoma, ko je beseda leta postal PCT. Naziv novotvorjenka leta 2021 je dobil koronijec, letos je v tej kategoriji zmagovala beseda strojtvor, ki pomeni stvaritev umetne inteligence.

Jezik je živ, zaradi družbenih in tehnoloških sprememb, stikov s tujimi jeziki in drugih vplivov se besedišče spreminja. Ne glede na to, koliko jih poznamo in uporabljamo, pa se zgodi, da ostanemo brez besed. In včasih jih tisoč ni dovolj. Dogaja se – slišati je bilo tudi na nekaterih decembrskih sejah občinskih svetov –, da besede vrejo iz ust, a govoric ne najdejo skupnega jezika.

Če se ne slišimo, besede težko padejo na plodna tla ... In še lahko nizamo misli, ki govorijo o moči besed in izzivih sporazumevanja. Z željo, da je valovi novosti, naglice, nestrpnosti in še česa ne odmaknejo iz naše zavesti, v zadnjo vrstico zapisujem zimzeleno modrost – lepa beseda lepo mesto najde.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Prvič sprejeli proračuna za dve leti

Kranjskogorski občinski svetniki so sprejeli proračuna za dve leti, 2024 in 2025, kar je prvič v zgodovini samostojne občine.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – V postopku javne obravnave od prvega do drugega branja proračunov za leti 2024 in 2025 je bilo nekaj predlogov, do katerih se je opredelila županja Henrika Zupan, ni bil pa vložen noben amandma, zato na decembrski seji občinskega sveta razprave ni bilo. V proračunu za prihodnje leto je predvidenih za nekaj čez 14,6 milijona evrov prihodkov in za nekaj čez 16,7 milijona evrov odhodkov. V letu 2025 je načrtovanih skoraj 17 milijonov evrov prihodkov in skoraj 18,6 milijona evrov odhodkov. Primanjkljaj bo pokrit iz ocenjenih presežkov preteklih let. Kot je županja povedala že ob prvem branju proračunov, je več kot trideset odstotkov sredstev v letu 2024 namenjenih investicijam, za leto 2025 celo nekaj več.

Županja Henrika Zupan je k posameznim proračunskim predlogom podala kratke obrazložitve, ne gre pa za velike spremembe. Na očitek, da so na občini premalo dejavni pri pridobivanju evropskih sredstev, je pojasnila, da zdaj večino evropskih sredstev prejmejo

posredno prek državnega proračuna, da pa v naslednjem letu načrtujejo tudi pripravo projektov, s katerimi bodo kandidirali za nepovratna evropska sredstva, kot so povečanje Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani (2. faza), nadgradnja Čistilne naprave Tabre, obnova dvorane Vitranc v Kranjski Gori ... Med finančno najzahtevnejšimi projekti v obeh proračunih so posodobitev občinskih cest, nadgradnja že omenjene čistilne naprave, vodohran v Srednjem Vrhu, investicije in vzdrževanje gozdnih cest, gradnja Doma reševalcev in novega večstanovanjskega objekta v Mojstrani, investicije v vodovode in številne druge.

Županja je v svojem poročilu ob koncu seje povedala še, da je prijavljene škode na zasebnih in občinskih objektih ter nekaj tudi na državnih cestah po vseh letošnjih ujmah za kar devet milijonov evrov. Za težko pričakovani sprejem Občinskega prostorskega načrta (OPN) pa je dejala, da so dobili še zadnje pozitivno soglasje, obravnava OPN je že predvidena v programu sej občinskega sveta v naslednjem letu.

Oddelek ostaja zaprt

Župani občin Zgornje Gorenjske so na zadnji redni koordinaciji pred koncem leta obravnavali problematiko negovalnega oddelka v Splošni bolnišnici Jesenice, ki je zaradi pomanjkanja kadra zaprt že več kot dve leti. Za zdaj nič ne kaže, da bi ga lahko v kratkem odprli.

MARJANA AHAČIČ

Jesenice – Negovalni oddelek v jeseniški bolnišnici so zaradi pomanjkanja kadra zdravstvene nege dokončno zaprli pred dobrima dvema letoma, po tem, ko je več let deloval z zmanjšanimi kapacitetami. Ponovne vzpostavitve delovanja vsaj v prihodnjem letu ali dveh še ni moč pričakovati, je ob predstavitvi razmer županom, ki so se na zadnji redni koordinaciji pred koncem leta zbrali na Jesenicah, povedala vršilka dolžnosti direktorice bolnišnice Petra Rupar.

Petra Rupar upa, da jim bo z aktivno politiko zaposlovanja tuje delovne sile in štipendiranja negovalni oddelek v dveh letih vendarle uspelo odpreti.

Na podlagi akcijskega kadrovskega načrta, ki so ga v bolnišnici pripravili v začetku tega leta, v bolnišnici sicer beležijo pozitiven trend zaposlovanja, kadrovska slika pa se ne slabša več, temveč se izboljšuje, je pojasnila Petra Rupar. Pred kratkim so zabeležili pozitiven odziv kadrov zdravstvene nege v

Negovalni oddelek so v jeseniški bolnišnici zaradi pomanjkanja kadra zdravstvene nege dokončno zaprli jeseni 2021. Pred tem je več let deloval z zmanjšanimi kapacitetami.

/ Foto: Gorazd Kavčič

Bosni in Hercegovini ter Severni Makedoniji. V pomoč jim bo tudi predviden interventni zakon, ki bo omogočal lažje zaposlovanje tujcev z manj administrativnimi ovirami. Vršilka dolžnosti direktorice tako upa, da jim bo v dveh letih z aktivno kadrovske politiko zaposlovanja tuje delovne sile in štipendiranja negovalni oddelek, ki ga, kot je poudarila, vsi skupaj zelo pogrešajo, vendarle uspelo odpreti.

Dejstvo, da v bolnišnici nimajo negovalnega oddelka, sicer trenutno rešujejo tako, da nekatere postelje za težko odpustljive bolnike zagotavljajo na posameznih

akutnih oddelkih, večinoma pa se zanašajo na dobro sodelovanje z domovi za ostarele, patronažno službo in lokalno skupnostjo. »Skušamo nekako organizirati oskrbo teh pacientov na domu – v sodelovanju s svojci, patronažno službo in drugimi institucijami, ki jih imamo,« je pojasnila Petra Rupar.

Jeseniški župan Peter Bohinec je poudaril, da je za osebe, ki potrebujejo zdravstveno nego, negovalni oddelek nujno potreben, saj je v domačem okolju težko zagotavljati ustrezno nego, preveze, dajanje zdravil in druge potrebne storitve. »Zdaj vsak primer rešujemo

posebej in parcialno. Ob tem smo lahko veseli, da imamo na Jesenicah takšno patronažno službo in pomoč na domu, da blaži stiske naših občanov,« je dejal jeseniški župan.

Županja Kranjske Gore Henrika Zupan pa je opozorila na polne kapacitete v domovih za starejše, zaradi česar se svojci pogosto znajdejo v zelo težkih okoliščinah. Po njenem prepričanju bi za rešitev problematike lahko največ naredilo ministrstvo za zdravje, in sicer z ustrezno reorganizacijo dela in predvsem z ustreznim plačilom srednjih medicinskih sester.

Kje bodo silvestrovali na prostem

◀ 1. stran

Kranjska Gora

V dvorani Vitranc v Kranjski Gori se bo ob 15. uri začelo otroško silvestrovanje, vstop je prost. Otrokom pripravljajo plesno animacijo z Ano, predstavo Silvestrska simfonija (Gledališče Ku-kuc), nastopila bosta tudi čarodej Roman ter Klovn Jaka in njegov čarobni kovček. Ob 17.30 pride dedek Mraz, ob 18. uri pa se bo otroško silvestrovanje zaključilo.

Od 22. ure dalje bo silvestrovanje na prostem na prireditveni ploščadi za hotelom Kompas v Kranjski Gori. V novo leto bo obiskovalce popeljal Dejan Vunjak z Brendijevimi barabami.

Silvestrovali bodo tudi na Trgu olimpijcev v Mojstrani. Ob 20. uri pride dedek Mraz, zatem bo nastopil čarovnik Erik, v novo leto pa bo obiskovalce popeljala glasbena skupina Projekt.

Bohinj

V Bohinju tudi letos silvestrovanje pripravljajo v dvorani Danica v Bohinjski Bistrici, kjer bosta za ogrevanje med osmo in deseto zvečer nastopila lokalni duo Li'jeh (Zapolar&Rauter), potem pa bodo Bohinjce ter njihove goste in obiskovalce v novo leto popeljali Poskočni muzikanti. Zabava bo trajala do druge zjutraj, dogodek je brezplačen.

V Stari Fužini bodo v novo leto stopili z narodnozabavnim ansamblom Namig – zabava se bo začela ob 21. uri, na dan novega leta pa pripravljajo še tako imenovano (po)novoletno zabavo, ki se bo odvijala ob spremeljavi žive glasbe pred Kulturnim domom v Stari Fužini od 11. ure do 15. ure.

Bled

Na silvestrovo bo pestro tudi na Bledu. Jezerska promenada bo že v popoldanskih urah živahna, saj se ob

15. uri pripravljajo otroško silvestrovanje z reperjem Trkajem in Repki ter prihodom dedka Mraza. V večernih terminih pa bo še bolj zabavno, ob 20. uri bo nastopila skupina Pop Deluxe, ki bo na oder stopila tudi na prvo jutro novega leta ob enih zjutraj, ob 22. uri pa bo obiskovalce zabaval Ansambel Saša Avsenika.

Škofja Loka

Ob decembrskem sejmu na Mestnem trgu v okviru festivala Loka v snegu potekajo številne prireditve za otroke in odrasle. Vrstijo se koncerti, danes pa bo zbrane v središču mesta ogrevala skupina Pop Design. Najmlajše so že nagovorili Miklavž, Božiček in včeraj še dedek Mraz. V cerkvi sv. Jakoba bo jutri ob 10. uri nastopil MPZ Škofja Loka, zvečer pa se obeta zabava tudi v Loškem pubu, ko bo zaigrala skupina Plavi ponedeljak. Iz nedelje na ponedeljek bo na Mestnem

Foto: Marjana Ahačič

trgu potekalo silvestrovanje. Od 22. ure naprej bo zbrane zabavala skupina Joške v'n.

Jesenice

Veselo silvestrovo bo na Jesenicah potekalo v glasbenem vzdušju. Na odru Gledališča Toneta Čufarja bo ob 20. uri s silvestrskim koncertom postregla Helena

Blagne, od 22. ure dalje pa bosta na trgu Toneta Čufarja potekala zabava in silvestrovanje z The West bandom.

Radovljica

V Radovljici bo na zadnjo noč v letu tradicionalno pestro na Linhartovem trgu, kjer se bo silvestrovanje začelo ob 22.30. Na

odru bo za vzdušje poskrbel ansambel Gorenjski kvintet, dogodek, ki ga organizirata Društvo večno mladih fantov in Občina Radovljica, bo za vse obiskovalce brezplačen. V Begunjah bo silvestrovanje potekalo na vrtu gostilne Avsenik, in sicer od 22. ure dalje. Za nooletno vzdušje bo poskrbel narodnozabavni ansambel Veseli Begunjčani. Tudi ta dogodek, ki ga organizirajo Tradicija Avsenik, Turistično društvo Begunje, PGD Begunje in Krajevna skupnost Begunje, bo za vse obiskovalce brezplačen.

Kamnik

Praznično vzdušje v Kamniku že od četrtega dalje stopnjujejo s serijo koncertov ob koncu leta. Na silvestrovo pa bodo na Glavnem trgu novo leto pričakali z domačim narodnozabavnim ansamblom Galop, ob polnoči pa bodo nebo razsvetlili tudi z ognjemtom.

Sprejemanje tujih učencev

Na Osnovni šoli Janeza Puharja Kranj – Center so si zadali cilj, da bi se tujejezični učenci na šoli počutili sprejete, slovenski učenci pa se naučili sprejemanja drugačnosti.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na Osnovni šoli Janeza Puharja Kranj – Center so končali svoj projekt Erasmus+ Skupaj v različnosti, katerega namen je bil, da se tujejezični učenci na šoli počutijo sprejete, slovenski učenci pa se naučijo sprejemanja drugačnosti. »Dejstvo je, da zaradi velikega števila priseljencev v Kranju ti niso najbolje sprejeti. Vedno več je takih, ki se vključijo sredi šolskega leta brez kakršnegakoli predznanja slovenskega jezika. Pogosto prihajajo iz socialno in ekonomsko manj spodbudnih okolij, kar le povečuje verjetnost, da se bodo težje integrirali v novo okolje. Zavedamo se, da je to naša realnost, ki se še dolgo ne bo spremenila. Želimo biti strpni in k temu spodbuditi tudi druge. Začnemo lahko pri naših učencih. Verjamemo, da z dobrim zgledom in učenjem medkulturnosti spreminjamo trenutno negativno naravnost,« je pojasnila profesorica slovenščine Andreja Molan, koordinatorica projekta, ki je potekal poldrugo leto.

»Otroci priseljencev niso sami krivi, da so se znašli v tej situaciji. Niso se prostovoljno odločili, da se bodo sredi šolskega leta preselili v državo, o kateri nič ne vedo, ne znajo jezika. Zakaj jim ne bi pomagali? S tem pa se tudi mi marsikaj naučimo, širimo svoja obzorja in krepimo

Starejši učenci so mlajše vodili po Kranju v treh jezikih. / Foto: OŠ Janeza Puharja

solidarnost,« je dodala učiteljica dodatne strokovne pomoči Anja Stipanovič, tudi sodelujoča v projektu.

Projektu tim si je zadal tri cilje projekta, ki so jih tudi uspešno dosegli. Prvi cilj je bil večje vključevanje učencev priseljencev v šolske aktivnosti za zagotavljanje razvoja potencialov in učne uspešnosti učencev. Učencem so ponudili mini tečaj slovenskega jezika, organizirali sistem tutorstva, izvedli so tematske dneve dejavnosti – dan jezikov, zaznamovali mednarodni dan strpnosti, izvedli ure oddelčnih skupnosti na teme medkulturnega sodelovanja, spoznavanja drugačnosti. Za učence šestih razredov so organizirali spoznavni tabor, različnim skupinam otrok pa omogočili sodelovanje na cirkuških delavnicah.

Starejši učenci so mlajše vodili po Kranju v treh jezikih (slovenskem, bosanskem in albanskem), šola je dobila tudi precej knjig za tujejezične učence, srečali so se s srbsko pisateljico ...

Drugi cilj je bil zagotavljanje partnerstva učencev, strokovnih delavcev, staršev in lokalne skupnosti ter sodelovanje s starši učencev priseljencev. Slednje so tako v podporo na jezikovnem področju napotili na tečaje slovenskega jezika. Ker poleg jezikovnih preprek navadno na udeležbo otrok priseljencev pri dejavnostih v šoli vpliva tudi šibko ekonomsko stanje njihovih družin, so poiskali tudi lokalne donatorje, ki so finančno pripomogli k vključevanju teh učencev v šolske dejavnosti.

Tretji cilj pa je bil razvijanje kompetenc strokovnih

delavcev za sodelovanje v integracijskem procesu. Učitelji različnih profilov, skupaj devet, so se udeležili devetih strukturiranih tečajev (t. i. mobilnosti učiteljev). »Spoznali smo učne sisteme drugih evropskih držav, primere dobre prakse, njihove učinkovite metode dela s tujejezičnimi učenci in strategije učenja socialnih, čustvenih in kulturnih kompetenc,« je pojasnil ravnatelj Klemen Markelj, ki se je tudi sam udeležil tečaja Vodenje in upravljanje za šolske ravnatelje v Firencah. »S pridobljenim znanjem bomo lahko na šoli gradili še naprej,« je dodal. Vsak udeleženec je tako pridobil novo znanje in izkušnje delil s sodelavcem na internih sestankih, notranjih delavnicah in seminarjih.

Začasno tri enote vrtca

V nenamenskem objektu na Beli bodo od januarja začasno trije oddelki vrtca.

ALENKA BRUN

Preddvor – Na zadnji redni občinski seji v Preddvoru so svetniki imeli na dnevnem redu tudi točko Dopolnitev k oblikovanju oddelkov in sistemizaciji delovnih mest v vrtcu pri OŠ Matije Valjavca Preddvor za šolsko leto 2023/24. Župan Rok Roblek je pojasnil, da so že v začetku leta pridobili soglasje na pristojnem ministrstvu, da imajo lahko na Beli v sicer nenamenskem objektu, kjer sta formalno lahko dve enoti vrtca, začasno tri enote. Ob vpisu otrok v vrtec se je namreč že zgodaj v letu pokazalo, da bo v vrtcu zmanjkalo prostora za celo skupino preddvorskih otrok.

Po takratni napovedi bi se skupina zapolnila z januarjem 2024. »Zato smo na ministrstvo naslovili vprašanje, ali imamo lahko od januarja do junija, ko začnejo skupine v Preddvoru združevati, tretjo enoto vrtca v nenamenskem objektu,« je pojasnil župan. Dodal je še, da gre sicer za prakso, ki se

pojavlja v primerih gradnje vrtca, medtem ko v Preddvoru nadgrajujejo šolo, kjer bodo nato skušali v prostoru, ki se dograjujejo, predstaviti to enoto. »Tako bosta z jesenjo na Beli spet samo dve enoti vrtca.«

Ravnatelj preddvorske šole Jože Povšin je razložil, da opisano zagotovo prinese nekaj sprememb. »Če je več otrok, to ne vpliva samo na zaposlitev vzgojiteljic in pomočnic, s tem se poveča delež hišnika, delež knjigovodje, nekaj več dela je za perico, pozna se v kuhinji ...« Glasno je razmišljal tudi o tem, da so manjše enote dražje, se pa za zdaj cena še ne bo spreminjala, najverjetneje bo beseda o novi ceni tekla na eni od prihodnjih sej. »Sistemizacija se poveča za od pet do dvajset odstotkov.« O tem, kako bodo porazdelili oddelke, ko bodo imeli nove šolske prostore, se bodo še pogovarjali, predvsem pa je vesel, da bodo prostori sploh na voljo. Predlagano dopolnitev sistemizacije so svetniki soglasno sprejeli.

Brezplačno razgibavanje

SUZANA P. KOVAČIČ

Domžale – V Društvu Šola zdravja so se odločili, da bodo v prvih dveh mesecih novega leta brezplačno jutranje razgibavanje na platformi Zoom podarili tako svojim članom kakor tudi vsem tistim, ki jih tovrstna vadba zanima. Vadbo bodo začeli 3. januarja, potekala bo vsak delavnik od 8. do 9. ure, zaključili pa jo bodo 29. februarja. Tako bodo lahko vsi zainteresirani svoje jutranje razgibavanje začeli s polurno telovadbo po metodi 1000 gibov, naslednje pol ure pa bodo lahko posvetili še vajam za moč. Ob sredah pa takoj po vadbi 1000 gibov v društvu napovedujejo tudi izvajanje vadbe dihamo z naravo, ki je namenjena

sproščanju in umirjanju. Kot so še povedali v Društvu Šola zdravja, bo jutranje razgibavanje prišlo prav vsem tistim, ki so iz kakršnih koli razlogov zadržani doma in se ne morejo udeležiti jutranje vadbe v kateri od skupin Šole zdravja na prostem. »Za naše zdravje je bolje, da telovadimo kjer koli kakor nikjer in nikoli.« Vsekakor pa bodo še naprej vztrajali pri telovadbi na prostem, saj je gibanje na svežem zraku eden najpomembnejših dejavnikov za krepitev zdravja. Kot so še dodali: »Vaje so preproste in primerne za vsakogar, saj jih lahko vsak izvaja po svojih možnostih. Tudi vaje po Zoomu bodo vodili za to usposobljeni strokovnjaki in prostovoljci društva.«

Petrove jaslice vabijo na Povelje

Peter Stare, po domače Romijev Peter, s Povelj nad Trstenikom je že triindvajseto leto zapored postavil jaslice na vrtu pred domačo hišo.

JOŽE KOŠNJEK

Povelje – Dvainosemdesetletnemu Petru Staretu s Povelj nad Trstenikom bi v življenju veliko manjkalo, če ne bi vsako leto na vrtu pred domačo hišo postavil jaslic. Zanj so jaslice veliko več kot le spomin na božični dogodek. So spomin na otroštvo in negovanje krščanske tradicije hiše. Tudi pri Romiju je bilo, tako kot na številnih domovih, mesto zanje v bogkovem kotu, ob kipcu Marije, ki ga je Petrova mama kot poročno darilo dobila leta 1933. Kipec še vedno krasi hišni kot, jaslice pa Peter že triindvajseto leto zapored postavlja na vrtu pred domačo hišo, ob

Ob Petrovih jaslicah se posebej radi zbirajo vaški otroci. Peter zanje vselej najde kaj okusnega. / Foto: Jože Košnjek

za to posebej postavljenem kozolcu. »Zelo sem ponosen na svoje jaslice,« je povedal dan pred božičem.

»Za marsikoga morda niso nič posebnega, meni pa veliko pomenijo, saj v njihovo postavitev vlagam veliko

truda in idej. Večina figur je z mavca. Več vrst jih imam, zato jih na vsakih nekaj let menjam. Če ob jaslicah ne bi užival, jih zagotovo ne bi postavjal že toliko let zapored. Nekajkrat sem že nameraval prekiniti to tradicijo, pa sem se vselej premislil in jih znova postavil. Če bo zdravje, bodo jaslice tudi prihodnje leto bogatile praznike,« obljublja Peter.

Petrove jaslice so vredne ogleda. Povelj ni težko najti. Na to sončno vas ob vznožju Storžiča opominja kačipot, ki je postavljen na vrhu klanca na cesti med Trstenikom in Bašljem. Peter pa obljublja, da bo na odcep postavil tudi tablo z vabilom na ogled jaslic.

Začasno odpravili popolne zapore ceste pod Sušo

Železniki – Kratkotrajne popolne zapore na državni cesti med Železniki in Zalim Logom na območju gradnje vodnega zadrževalnika pod Sušo, ki so bile v veljavi od novembra lani, so bile pred kratkim odpravljene in jih sedaj dva meseca ne bo. Do 26. februarja bo tako veljala le delna zapora ceste, nato pa bodo ponovno vzpostavili še kratkotrajne popolne zapore, ki naj bi trajale do 30. aprila 2024, so pojasnili na Direkciji RS za vode. Predvidoma bo veljal enak režim kot doslej.

Silvestrski skok v Planšarsko jezero

Jezerško – Tudi letos najpogumnejše vabijo na Jezersko na t. i. silvestrski skok, ko bodo na zadnji dan starega leta ob 13. uri lahko tradicionalno zaplavalji v Planšarskem jezeru. Dobrodošli so tudi gledalci.

Zvišali cene odpadkov Za praznike so bili radiatorji topli

V Železnikih z novim letom nove cene ravnanja z odpadki

ANA ŠUBIČ

Železniki – V Železnikih bodo z novim letom stopile v veljavo nekoliko višje cene ravnanja z odpadki. Občinski svet je namreč na zadnji seji potrdil elaborata s cenami za prihodnje leto, ki sta ju predložila koncesionarja: izvajalec zbiranja odpadkov Komunala Škofja Loka in Saubermacher Slovenija, ki skupaj s sokoncesionarjem Komunalo Slovenska Bistrica izvaja obdelavo in odlaganje odpadkov. Znesek na mesečni položnici povprečnega gospodinjstva bo približno 9–10 odstotkov višji.

Julija naj bi v dolinskem območju vzpostavili zbiranje papirja in kartona od vrat do vrat.

Kot je pojasnil prokurist Saubermacherja Boštjan Berlak, so morali izvajanje njihovih storitev podražiti predvsem zaradi višjih cen električne energije ter dviga stroškov sežiga lahke frakcije pri obdelavi odpadkov in stroškov dela skladno s kolektivno pogodbo komunalnih dejavnosti. Tudi na ceno zbiranja odpadkov so po besedah direktorja Komunale Škofja Loka Primoža Ržena vplivali višji stroški dela, poleg tega pa še dvig stroškov amortizacije zaradi nakupa novih vozil in stroški, povezani z novimi storitvami. Predvidoma z julijem prihodnje leto bodo v dolinskem območju občine

vzpostavili zbiranje papirja in kartona po sistemu od vrat do vrat, zaradi česar načrtujejo dobavo 900 novih zabojnikov in mesečno praznjenje. Z januarjem bodo vzpostavili še zbiranje kosovnih odpadkov preko e-dopisnic, povprečno dvakrat mesečno glede na prijave občanov. Ržen je poudaril, da sprejemajo tudi ukrepe za blaženje višanja stroškov. V prihodnjem letu bodo tako med drugim ponotili frekvenco odvoza odpadkov, pri čemer bodo ukinili 14-dnevni odvoz in prešli na mesečni odvoz, predvidena pa je tudi dodatna kontrola pri vključevanju pravnih oseb v sistem zbiranja odpadkov.

V povprečnem gospodinjstvu s 120-litrskimi zabojniki za mešane odpadke, odpadno embalažo in po novem še za papir se bodo mesečni izdatki za zbiranje, obdelavo in odlaganje odpadkov z dosedanjih 12,17 evra zvišali na 13,38 evra, kar je 1,21 evra oz. 9,9-odstotka več kot doslej. Cena za biološke odpadke v 60-litrskem zabojniku se bo v poletnem obdobju (marec-oktober), ko je odvoz tedenski, podražila za 58 centov na 8,96 evra na mesec, v zimskem času, ko je odvoz na 14 dni, pa bo enkrat nižja. V gospodinjstvu, ki uporablja vse omenjene zabojnike – tudi za biološke odpadke –, se bo mesečni strošek za odpadke zvišal za 1,79 evra na 22,33 evra v poletnem času in za 1,49 evra na 17,85 evra v zimskem času.

V stolpnica v Podlubniku v Škofji Loki so pred božičem dočkali popravilo poškodovanega sistema ogrevanja in tople radiatorje.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Kot smo že poročali, so stanovalci petih stolpnih v Podlubniku v Škofji Loki tik pred letošnjo zimo ostali brez kurjave, saj so ob zagonu naprav v kotlovnici oktobra odgovorni ugotovili, da pušča zunanji toplovod, zato so začeli zamenjavo dotrajanih cevi.

Kot so v začetku decembra pojasnili v podjetju za upravljanje nepremičnin SPO Škofja Loka, so že v letu 2020 izdelali projekt za celovito obnovo kotlovnice in tudi cevovodov. Kotlovnica je bila nato prenovljena, zunanji cevovodi pa v 48 letih od postavitve še ne.

Letos oktobra, ko naj bi se začelo ogrevanje, so ugotovili, da do puščanja prihaja na vzhodni od dveh glavnih vej toplovoda. Ob izkopu so nato ugotovili, da so cevi dotrajane, in začeli vse aktivnosti za

Dela med stolpnica v Podlubniku še niso popolnoma zaključena, so se pa pred prazniki stanovalci razveselili toplih radiatorjev. / Foto: Vilma Stanovnik

zamenjavo celotne veje toplovoda. To pa je pomenilo, da so stanovalci v petih stolpnih oziroma 275 stanovanjih ostali brez ogrevanja.

Ob popravilu so se stanovalci zadnja dva meseca

znašli vsak po svoje, saj so nekateri stanovanja ogrevali z električnimi radiatorji, drugi s kaloriferji ali pa s klimatskimi napravami. Prejšnji teden, nekaj dni pred božičnimi prazniki,

so vendarle dobili obvestilo, da so znova priključeni na toplovod. Dela med stolpnica sicer še niso zaključena, vendar pa so radiatorji že dober teden dni topli.

ODGOVOR

Pred zimo so ostali brez kurjave

Seveda soglasja niso pridobili, ker ga niso iskali. Da je toplovod dotrajan, je bilo splošno znano. Na širših sestankih kurilnega odbora je bilo rečeno, da se najprej sanira ko-

tlovnica in nato toplovod. V moji elektronski pošti 17. 1. 2022, eni od mnogih v borbi za ustrežnejšo kotlovnico v ožjem pomenu, sem opozoril: »Pa še nekaj, lahko se nam tudi zgodi, da bomo morali kaj kmalu zamenjati tudi toplovod.«

Upravnik SPO soglasja ni iskal, ker je intervencija, ki je v tem primeru nastala, izjemno donosen posel: cena in vse, kar spada zraven, ni problema z iskanjem več ponudb,

desetodstotno povečanje računa, sanacija v kurilni sezoni. Na odcepih v stolpnice so dodali nepotrebna dodatna dva ventila, kar dviguje ceno, slabša kvaliteto (cev je trajnejša kot ventil), potrebuje vzdrževanje in ne nazadnje omogočajo izsiljevanje.

Iz dokumentacije, ki mi je na voljo, tudi izhaja, da je upravnik vedel za to slabo stanje, kar potrjuje tudi »začetek« kurilne sezone že v topli jeseni pri dnevni temperaturah 16

°C!! Nekdo pač zavaja ali po domače povedano l.e in dela v svojo korist, ne korist stanovalcev.

In še tale vrstica: trdim, da je bila začasna sanacija možna in v seštevku nič dražja za stanovalce, radiatorje pa bi imeli tople ..., vendar je SPO zapisal, da je popravilo nesmiselno (v tehničnem in finančnem smislu) ...

IVAN MIHOVILOVIČ,
ŠKOFJA LOKA

V spomin Valentinu Kokalju, 3. del

ZORMANOV MLIN NA VISOKEM

DANIJELA BAKOVNIK

Po pričevanjih Ivane Gros (p. d. Premedenove Johane) in zapisu Pavle Bevc (roj. Sekne) pa so Visočani leta 1933 kljub težavam s prostori ustanovili lastno Prosvetno društvo, v katero so se poleg številnih domačinov vključili tudi posamezniki iz sosednjih vasi. Društvo je imelo pevski zbor (ki ga je vodil Anton Jagodic) ter igralško družino (vodja te pa je bil Valentin Kokalj oz. Zormanov Tine, ki je postal tudi prvi predsednik društva). In tako Visočani prav letos znanujemo že 90. obletnico organiziranega dela na kulturnem področju.

Ker pa Visočani niso imeli svojega odra, so se po spominih Ivane Gros še naprej sestajali po domačih hišah, kadar so imeli bralne in

Ivana Gros (p. d. Premedenova Johana), ki je bila ena izmed glavnih igralok pred drugo svetovno vojno in je bila kot pevka in blagajničarka društva dejavna še desetletja po vojni

govorne vaje za predstave. Pred uprizoritvami pa so vadili še na odru v Šenčurju pa

tudi na Olševku, kjer so potem tudi igrali. Prva leta jim je pri režiji še pomagal tedanji šenčurški župnik Franc Vavpetič. Kasneje – v drugi polovici 30-ih let – pa je Tine prevzel vse delo: priskrbel je besedila, vodil vaje ter igre v celoti sam tudi režiral.

Kot dobri pevci so sprva igrali razne spevoigre in operete, kasneje pa še druge znane ljudske igre. Od leta 1933 pa do 1940 so skoraj vsako leto pripravili eno delo, to so bila: opereta Mlada Breda, spevoigra Roza Jelodvorska ter igre Vislavina odpoved, Pod Golico in Zlatarjevo zlato. Kot zadnjo igro so leta 1940 naštudirali Krivoprisežnika (ki pa so ga menda igrali samo enkrat). Pri delu je bil Tine resen in strog, drugače pa zelo prijeten, družaben in dober človek. Ljubil

Spevoigra Roza Jelodvorska, Visoko 1936, Tine kot igralec (sedi v sredini – na odru na Olševku)

je naravo in ljudi, slovensko besedo in pesem.

Znano je bilo tudi, da je veliko bral in imel doma tudi precej bogato knjižnico in celo preprosto knjigovoznico. Načrtoval je tudi ustanovitev knjižnice v kraju, a teh načrtov mu žal ni uspelo uresničiti, prehitela ga je vojna. Tine je pisal tudi pesmi

in zlagal preproste priložnostne verze, a tudi zvezek, kamor jih je zapisoval, se je v viharjih časih žal izgubil. Ohranila se je le drobna pesmica o mlinu, ki »ropoče svojo pesem«, in o slutnjah hudoga časa, ki jo je po spominu zapisal in jo s tem rešil pred pozabo njegov skoraj tri desetletja mlajši sokrajan,

kasnejši profesor slovenskega jezika in radijski novinar – Marijan Krišelj. Pesem smo poslušali tudi na spominski prireditvi, zato jo navajam tudi v tem zapisu.

MLIN ROPOČE SVOJO PESEM
(avtor Tine Kokalj, zapisal Marijan Krišelj)

Mlin ropoče svojo pesem, čez rake voda se preliva in megla zdaj na jesen ves log in gaj pokriva.

Nekoč bo mlin potihnil, Voda rake bo splaknila, v gozd se narod bo potuhnil, se raja tja bo umaknila.

Hudoga res mnogo čaka nas, ko niti ptice več ne bodo pele, šepet z dobrav prihajal bo v vas: zdaj prišel naš je čas, naš je čas ...

(Se nadaljuje)

Blagoslov konj

Na god sv. Štefana, 26. decembra, so po več krajih pripravili tradicionalni blagoslov konj. Obiskali smo Podkoren, Hraše in Štefanjo Goro.

S. K., A. J. D., J. Ku.

Podkoren – V Podkorenu je konjenike, konje, sol ih kruh blagoslovil domači župnik Janez Šimenc. Kar lepo število se jih je na povabilo Konjenskega kluba Špik zbralo iz več krajev kranjskogorske občine. »Žegnanje konj v Podkorenu imamo zadnja tri leta, prej je bilo to v Kranjski Gori, ker pa je tam trg pred cerkvijo precej zaseden, je bilo to težko izvedljivo že zaradi varnosti. Konjeniki so lepo sprejeli tudi lokacijo v Podkorenu,« je povedal predsednik Konjenskega kluba Špik Janez Oswald. Po blagoslovu so se konjeniki s konji odpravili po vasi, potem pa se skupaj z ljubitelji konj, podporniki društva in drugimi obiskovalci družili na kmetiji Rasinger, kjer so gospodinje poskrbele za lačne in žejne, otroci pa so lahko jahali ponije. Blagoslova konj se je udeležila tudi županja Henrika Zupan, ki se je Konjenskem klubu Špik zahvalila za ohranjanje te tradicije z željo, da bi ta običaj pripravljali še mnogo let.

V Hrašah pri Smedniku tradicijo blagoslova konj ohranjata tamkajšnje turistično društvo in Jahalni center kmetije Janhar, ki ga običajno zastopa največja skupina konjenikov – letos jih je bilo dvanajst. »K žegnanju prihajamo, da bi bili konji in tudi mi zdravi, da ne bi bilo poškodb, da bi varno jezдили,« je pojasnil Žan Janhar. A pri podružnični cerkvi svetega Jakoba se na štefanovo ne zberejo le jezdec. Dogodek, ki se začne z mašo, je po besedah Andreja Verliča, podpredsednika turističnega društva, postal priljubljeno srečanje domačinov in okoliških krajanov. V cerkvi je župnik David Jensterle blagoslovil tudi sol, zunaj pa je med tem zadišalo po prazencu, klobasah in toplih napitkih. Dodaten razlog, da

Blagoslov konj in soli na Štefanji Gori / Foto: Janez Kuhar

Blagoslov konj v Podkorenu / Foto: Suzana P. Kovačič

obiskovalci niso odhiteli domov, je bila razstava starih fotografij, večinoma črno-belih, ki so spomnile na po-

se je udeležilo 42 konjenikov. Najštevilnejša je bila štiričlanska družina Janija Jagodica s Šenturške Gore,

Nekdaj so namesto konj blagoslovljali sol, ki so jo nato dodali hrani in živalski krmi ter potresali po vrtovih in njivah. Na njive pa so hodili s konji, saj so verjeli, da se bo tisti, ki bo prvi potresel sol po njivi, veselil bogate letine. S konji so tako prišli najhitreje in plemenite živali so zato zelo cenili.

dobro Hraš v preteklosti ter nekatere zanimive dogodke, med drugim na posvetitev novih zvonov pred sto leti.

Na Štefanji Gori, do koder so morali iz Dvorij konjeniki premagati višinsko razliko 330 metrov, je blagoslov konj in soli pri podružnični cerkvi sv. Štefana, že 32. zapored, pripravilo Konjensko društvo Krvavec. Blagoslova

najmlajši udeleženec pa je bil sedemletni Lounas Gubanec. Konje je za varstvo pred boleznimi in nesrečami blagoslovil cerkljanski župnijski upravitelj Martin Leban, ki je jahačem tudi zaželel varno ježo. Ob blagoslovu je Konjensko društvo Krvavec Cerklje vsem udeležencem podelilo vglavke oziroma astre za konje.

V pričakovanju blagoslova po maši v cerkvi sv. Jakoba v Hrašah / Foto: Tina Dokl

Sprejeli dva rebalansa

Medvoški občinski svetniki so se na decembrski seji strinjali z rebalansom proračunov za leti 2023 in 2024.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Medvode – Eden glavnih razlogov za spremembe v proračunih Občine Medvode za to in prihodnje leto so bile avgustovske poplave, ki so na javni infrastrukturi v lasti in upravljanju občine povzročile za deset milijonov evrov škode. Za nujne intervencijske stroške jim je država namenila nekaj več kot 663 tisoč evrov, za sanacijo pet milijonov.

Iz naslova nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča je medvoška občina v letu 2023 prejela skoraj milijon manj, kot je načrtovala, prav tako je za milijon evrov manj prihodkov od komunalnih prispevkov, 300 tisoč evrov nižji so prihodki od prodaje stavbnih zemljišč, so večje spremembe, ki so se odrazile tudi na strani odhodkov, pojasnili v oddelku za proračun, finance in gospodarstvo.

V letu 2024 pričakujejo okoli 12 odstotkov višje prihodke, kot so jih predvideli

v načrtovanju proračuna letos spomladi. Z višjo povprečnino se obeta okoli pol milijona več priliva, poleg tega so v rebalansu upoštevali prejem sredstev za stroške plač zaposlenih v javnih zavodih v višini dobrih 150 tisoč evrov. Vidnejše spremembe so še pri pričakovanih prihodkih od obresti, projektu Čisto zate, kjer so vključili nenačrtovane prihodke, in obračunu nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, saj pričakujejo še sredstva iz odmere za leto 2023; vrednost točke, ki bo veljala od prvega januarja dalje, pa so tudi uskladili z inflacijo, in sicer v višini okoli deset odstotkov. Skupna višina načrtovanih prihodkov je blizu 22,3 milijona evrov; iz leta 2023 prinašajo pet milijonov in tako v novem letu načrtujejo 27,3 milijona evrov odhodkov, pri čemer je upoštevano tudi odplačilo dolga.

Investicijski odhodki so predvideni v višini

14 milijonov evrov. S spremembami proračuna so se povečali za 83 odstotkov, predvsem zaradi obnov po poplavah in prenosa nekaterih investicij pa tudi vključitve novih – gre za izgradnjo

Eden glavnih razlogov za spremembe v proračunih Občine Medvode za to in prihodnje leto so bile avgustovske poplave, ki so na javni infrastrukturi v lasti in upravljanju občine povzročile za deset milijonov evrov škode.

hodnika za pešce na območju Ladje in nadaljevanje urejanja cestnih odsekov na Golem Brdu. Dodatno so v proračunu planirali sredstva za aktivnosti in dogodke ob tridesetletnici samostojne občine, z amandmajem pa so zagotovili sofinanciranje nadgradnje gasilskega vozila PGD Preska.

VELIKI DOBRODELNI KONCERT LIONS KLUBA ŠKOFJA LOKA

BIG BAND BLEED DIRIGENT PRIMOŽ GRAŠIČ

UROŠ PERIČ **ALENKA GODEC** **OTO PESTNER**

Vstopnina 15 €

Nakup vstopnic:

EVENTIM: prodajna mesta
TIC ŠKOFJA LOKA, Cankarjev trg
GORENJSKI GLAS, Kranj

sobota,
27. januar 2024,
ob 19. uri

Športna dvorana TRATA
ŠKOFJA LOKA

Generalni
pokrovitelj

Vabijo na novoletni skok v morje

VILMA STANOVNIK

Portorož – Z Obale nas znova vabijo, da novo leto začnemo z drznim izzivom: skokom v morje. Tudi letos bo namreč moč na novega leta dan skočiti v morje.

Novoletni skok v morje je vsako leto prav posebno doživetje. / Foto: arhiv organizatorjev

Novoletni skok v morje bo v že 18. izvedbi potekal v ponedeljek, 1. januarja, od 12. ure dalje na tradicionalnem prizorišču, osrednji plaži v središču Portoroža.

Skoki se začnejo ob 14. uri, še prej pa bosta udeležence pozdravila župan Pirana Andrej Korenika in vodja prireditve Nino Cokan. Udeležence bodo nato razvajali s prelepimi pogledi, pestrim spremljevalnim dogajanjem, DJ-i in animacijo.

»Mnogi so zvesti povratniki in se dogodka udeležujejo vsako leto znova, drugi se bodo tega pogumnega

podviga tokrat lotili prvič, a zagotovo ne zadnjič. Najpogumnejši bodo skakali na glavo, na noge, bombico, salte ... Protokol skokov in ogrevanja bo enak kot v preteklosti, torej po sto udeležencev naenkrat v skupini

na vsakih 15 minut. Seveda bo pred tem skupinsko ogrevanje,« pojasnjujejo organizatorji.

Prijave so odprte na spletni strani www.novoletniskokvmorje.eu/, vse informacije o dogodku lahko spremljate tudi na Facebooku (www.facebook.com/novoletniskokvmorje/).

Vsi udeleženci s skokom v morje postanejo tudi ambasadorji Novoletnega skoka v morje in se s prejeto diplomom zavežejo, da bodo vestno skrbeli za neokrnjenost in čistočo ter promocijo slovenskega morja.

Četrtnfinalisti Pokala Spar

VILMA STANOVNIK

Kranj – Še pred prazniki je bila v soboto zadnja tekma petega kroga Pokala Spar. Pomerila sta se prvoligaša Ilirija in LTH Castings, napredovanja pa se je veselila Ilirija, ki je na prvi tekmi v Škofji Loki sicer izgubila z 82 : 73, doma pa slavila z višjo razliko, in sicer 85 : 62.

Ločani pa so svoje navijače razveselili minuli torek zvečer, ko so v ligi Nova

KBM gostili Kansai Helios Domžale in zmagali z 79 : 78. LTH Castings v naslednjem kolu 3. januarja čaka gostovanje v Novem mestu, Kansai Helios pa bo 6. januarja gostil Terme Olimia. V Šenčurju bo 5. januarja tekma med domačo ekipo GGD Šenčur in Rogaško.

ECE Triglav prva tekma po novem letu čaka v dvorani na Planini 3. januarja, ko bo v četrtfinalu pokala igral z ekipo Cedevite Olimpije.

Vaterpolisti se pripravljajo na evropsko prvenstvo

Kranj – Slovenska vaterpolska reprezentanca je po dveh dnevih odmora v torek zvečer v Kranju nadaljevala priprave na evropsko prvenstvo, ki bo od 4. do 16. januarja prihodnje leto na Hrvaškem. Svojo zadnjo tekmo pred odhodom v Dubrovnik, kjer bodo v skupini D igrali s Slovaško, Romunijo in Nizozemsko, bodo z zagrebško Mladostjo igrali danes ob 17.30 v mariborskem bazenu Pristan.

Zelena luč za Zlato lisico

Kranjska Gora – V sredo je snežni kontrolor FIS Jani Hladnik preveril stanje proge v Kranjski Gori. Včeraj so nato sporočili, da so primerni pogoji za tekmi svetovnega pokala alpskih smučark, ki se bodo na 60. Zlati lisici merile 6. in 7. januarja.

Na vsaki tekmi želi biti boljši

Alpski smučarji imajo v zimskih mesecih le malo prostih dni, Miha Hrobat pa je prejšnji petek v središču Kranja pozdravil tudi svoje navijače, ki so mu zaploskali ob podelitvi priznanj športnikom.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Letošnja sezona se je za alpske smučarje v hitrih disciplinah začela pozno, saj so morali organizatorji tekme eno za drugo prestaviti. Takoj po božičnih praznikih so se smučarji odpravili v Bormio, še prej pa sva se pogovarjala s trenutno najhitrejšim slovenskim smučarjem, 28-letim Kranjčanom Miho Hrobatom.

Tekmovalna sezona se je letos začela z odpovedjo tekem. Kako pa je bilo s treningi?

Avgustovske priprave v Čilu so bile precej nenavadne, saj ob našem prihodu ni bilo snega. Nato ga je v dveh dneh padlo skoraj meter in proge so bile zelo mehke. Ko se je vse skupaj malce utrdilo, je znova zapadlo meter snega. K sreči so se nato razmere umirile in zadnjih 14 dni smo vendarle imeli dobre pogoje za trening. Tudi ko smo se vrnili v Evropo, je bilo nekaj težav, saj je bilo težko najti proge s pravimi pogoji. Več je bilo treninga veleslalomu, ki smo ga opravili pred začetkom sezone v Söldnu. Nato smo računali na trening in tekme v Zermattu, vendar je tam znova vse odpadlo.

Tudi v Ameriki nato ni šlo po načrtih?

Ko smo prišli v Ameriko, smo deset dni kar dobro

Miha Hrobat, član Alpskega smučarskega kluba Triglav Kranj, je prejel veliko športno plaketo Kranja, ki mu jo je izročil župan Matjaž Rakovec. / Foto: Gorazd Kavčič

trenirali, nato so nam tekme žal spet odpadle. Zame je bila to tudi malce sreča, saj sem si na enem zadnjih treningov v Copper Mountainu malce poškodoval golen. Močno mi je namreč streslo smučko in natrgal sem si mišico. Tako me je precej bolelo in sploh nisem mogel smučati.

Po odpovedanih tekmah v Zermattu in Ameriki ste vendarle dočkali prve tekme v Val Gardeni. Ste bili zadovoljni?

Na prvem kratkem smuku sem bil 25., na drugem pa 22. Glede na vse moram biti

zadovoljen. Žal sem imel zelo slabe razmere oziroma smolo z vremenom na superveleslalomu, ko je ravno takrat, ko sem bil na startu, začelo močno pihati.

Po nekaj prostih dneh se vračate na tekme. Kaj vas še čaka do novega leta?

Zdaj me čakajo nastopi v Bormiu, smuk in superveleslalom. Nato bom čez novo leto spet doma.

Vaša družina se je letos povečala. Kdo vas težko čaka?

Hčerka Ava bo marca stara tri leta, Maks pa je star osem mesecev. Maks me še

ne pogreša prav posebno, Ava pa že. Ko grem od doma, je malce slabe volje, je pa seveda mojih odhodov in prihodov že vajena. Prav tako Lana. Smo pa toliko bolj veseli, ko smo skupaj.

Tudi po novem letu bo tekem še precej?

Najprej so na sporedu tekme v Wengnu, sledi Kitzbühel ter nato preostale tekme. Moj cilj je, da skušam na vsaki tekmi nastopiti čim boljše ter se uvrščati med deset ali vsaj 15 najboljših. Zdi se mi, da tja pač sodim, in če ne delam napak, mi to lahko uspe.

Kegljali so za Pokal Kranja

Več kot sto štirideset kegljačic in kegljačev je nastopilo na letošnjem mednarodnem tekmovanju Pokal Kranja, zmagovalca pa sta postala Žiga Požar in Marija Ahačič Premrl.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minulo soboto se je s finalnimi nastopi zaključilo letošnje, že 33. tekmovanje Pokal Kranja v kegljanju. V moški konkurenci je prestižni pokal osvojil Žiga Požar (Proteus), ki je v finalu s 652 podrtimi keglji postavil odličan rezultat. Še najbolj se mu je približal branilec naslova Alen Kujundžič (Zaprešič), ki je s 650 podrtimi keglji na koncu zasedel drugo mesto. Tretji je bil Danijel Lavrič (Zabok). Med domačimi kegljači se je najvišje, na četrto mesto, uvrstil Aleš Blaž, za njim pa so se do osmega mesta zvrstili Jure Eržen, Davor Sobočan, Franci Velišček in Matej Lepelj (vsi Triglav). Med rekreativci je zmagal Tomaž Tonin

Pokal Kranja je tudi v 33. izvedbi postregel z zanimivimi obračuni. / Foto: Gorazd Kavčič

(Gobar) pred Borutom Sajovicem (Tržič) in Viktorjem Sajevcem (Triglav).

Med ženskami je zmagala Marija Ahačič Premrl, ki

je bila najboljša že v kvalifikacijah, v finalu pa je le še potrdila odlično formo in še drugič preseгла 600 podrtih kegljev. Druga je bila

Monika Blagovič (KK Taborška jama) s 592 podrtimi keglji, tretja pa Brigitte Strelec (Ograjca LJ). Četrta je bila Urška Prelog Košir (Ljubelj). Med rekreativkami je bila najboljša Franciška Stare Novak (Kranj).

Sicer pa so se v kranjskem Triglavu ta teden razveselili tudi naslova novega državnega podprvaka, saj ga je v mešanih dvojicah v kategoriji do 18 let osvojil Miha Uranič, ki je kegljal skupaj z Bianco Bučar iz Litije.

Moška ekipa Triglava pa se že pripravlja na nov izziv. Žreb lige prvakov jim je namreč v četrtfinalu namenil nemškega podprvaka Raindorf. Prva tekma bo 27. januarja v Nemčiji, povratna pa v soboto, 17. februarja, na kegljišču v Kranju.

Pomočnik, a še ne sodelavec

Udeleženci spletne okrogle mize, ki so jo pred dnevi organizirali v Združenju družb za upravljanje investicijskih skladov, so se strinjali, da je razvoj umetne inteligence še na začetku, a ima ogromne potencialne in bo v prihodnje vse bolj posegel tudi na področje (osebni)h financ.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Orodja umetne inteligence so bila v letošnjem letu ena pomembnejših tem tudi v poslovnem in finančnem svetu. Vse odkar je OpenAI, startup, v katerega pomembno investira Microsoft, konec lanskega leta izdal ChatGPT, pa je umetna inteligenca skozi velika vrata vstopila tudi v vsakdanje življenje, zato ni čudno, da je UI (umetna inteligenca) tudi ena izmed kandidatki za letošnjo besedo leta.

Udeleženci spletne okrogle mize, ki so jo pred dnevi organizirali v Združenju družb za upravljanje investicijskih skladov, so se sicer strinjali, da je razvoj tehnologije še na začetku, a ima ogromne potencialne in bo v prihodnje občutno posegel tudi na področje (osebni)h financ.

Delovna mesta se bodo preoblikovala

Barbara Domicelj, direktorica Microsoft Slovenija, ki orodja umetne inteligence že uporablja vsakodnevno, je prepričana, da so njene koristi večje kot pa strahovi. »Delovna mesta se bodo preoblikovala, ne bodo pa izginila,« je dejala. Prepričana je, da bodo tovrstna orodja delavce rešila repetitivnih in administrativnih del, ki ubijajo našo ustvarjalnost, s tem pa se bo povečala storilnost zaposlenih.

Opozorila je tudi, da se pri razvoju držijo načel poštenosti, zanesljivosti, zasebnosti, odpornosti proti varnostnim grožnjam, vključenosti, transparentnosti in odgovornosti. »Za učenje modelov nikoli ne uporabljamo

Digitalni finančni svetovalci, ki jih poganja tehnologija umetne inteligence, bodo pomagali tudi pri osebnih finančnih odločitvah. Fotografija je simbolična. / Foto: Aleš Senožetnik

vaših podatkov, če tega ne dovolite,« je poudarila.

Orodja UI kot kopilot

Tomaž Valjavec, vodja Azure poslovanja v CEMA, Microsoft, orodja umetne inteligence vidi v vlogi digitalnih pomočnikov oz. kobilotov. »V finančnem svetu še nimamo primera, ko bi umetna inteligenca odobrila kredit, vendar banke že začnjenjo uporabljati osnovne koncepte,« pravi Valjavec. Kot je dejal, tako v eni od bank, s katerimi sodelujejo, že pripravljajo digitalnega finančnega svetovalca, ki bo na podlagi preteklih finančnih odločitev komitentov znal podati personalizirane finančne nasvete. Prav tako jih banke že uporabljajo kot pomoč pri pregledovanju obsežne dokumentacije ob odobravanju

posojil za investicije in administrativne naloge.

Tudi predstavniki družb za upravljanje, ki delujejo na slovenskem trgu, se že srečujejo z vstopom tovrstnih rešitev v poslovanje. »V upravljanju premoženja še ni bistveno spremenila procesa dela, je pa nekatere malenkosti,« je povedal David Zorman, vodja analiz ESG pri Generali Investments, ki tovrstna orodja prav tako vidi kot pomočnike pri delu. »Če jih ne boš uporabljal, boš počasnejši, manj produktiven in verjetno tudi slabši,« pravi.

Eksponentna rast

Simon Logar, direktor sektorja investicijskih skladov pri NLB Skladih, kjer preizkušajo svojo, personalizirano verzijo ChatGPT, meni, da bosta uporaba in razvoj

orodij umetne inteligence rasla eksponentno, če ne bo prišlo do korenitega posega vlad oz. regulatorjev.

Tudi Alexandr Gutirea s Triglav Skladov UI vidi kot pomočnika, ne pa še zaupanja vrednega sodelavca. A dodaja, da orodja postajajo iz meseca v mesec sposobnejša. »Investicijske družbe jih bomo uvajale postopoma in najprej v lastnih procesih, šele nato bomo pripravljene začeti ponujati storitve, ki bodo temeljile na umetni inteligenci,« je prepričan.

Kot je sklenil Valjavec, smo še na začetku razvoja in je zato danes pravi čas, da tudi mi stopimo na ta vlak. »Še je čas, da gremo na kakšen tečaj, se poskušamo poučiti, kako zadeve funkcionirajo.«

Jutri stavka v Tušu

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Po tem, ko pogajanja z vodstvom podjetja Tuš niso pripeljala do dogovora, so v Sindikatu Tuš za soboto napovedali opozorilno stavko delavcev. Zaposleni bodo stavkali na delovnih mestih, stavka pa bo trajala od 6. do 21. ure. V sindikatu opozarjajo, da bo stavka potekala na ravni celotnega podjetja, torej v vseh poslovalnicah. Sindikat bo organiziral stavkovne straže, da ne bo prihajalo

do kršenja stavke oz. stavkokaznih aktivnosti – odprtja poslovalnic.

»Zahtevamo dvig osnovne plače tako, da bo osnovna plača prodajalca znašala najmanj 1.203,36 evra in se redno usklajevala z vsakoletnim dvigom minimalne plače in inflacijo,« so sporočili iz sindikata, kjer prav tako zahtevajo tudi nadomestilo plače za čas stavke v višini plače, ki bi jo stavkajoči delavci prejeli, če bi delali.

Njihova prvotna zahteva je bila dvig osnovne plače

prodajalcev na 1450 evrov bruto, na koncu so bili pripravljene privoliti v dvig osnovne plače na višino letošnje minimalne plače, kot pa so sporočili, je podjetje Tuš ponudilo 1120 evrov bruto. »Kar bi ob upoštevanju letošnje inflacije pomenilo, da bi prihodnje leto še vedno prejeli tudi do sto evrov pod minimalno plačo, kljub temu da realiziran promet podjetja dosega nove rekorde,« so dodali.

Vodstvo podjetja se je sicer odzvalo, da je najnižja

osnovna plača za delovno mesto prodajalca v Tušu že zdaj višja, kot je določeno s panožno kolektivno pogodbo, zahtevo po povišanju in dodatni uskladitvi z inflacijo pa je označilo za nerazumno.

V sindikatu sicer zahtevajo tudi izboljšanje delovnih pogojev, prav tako poudarjajo, da potrebujejo tudi več zaposlenih po poslovalnicah na izmeno, če podjetje dodatnih delavcev ne more zagotoviti, pa zahtevajo skrajšanje delovnika ob sobotah.

DOBRO JE VEDETI

Dohodninska lestvica in olajšave ostajajo enake

CVETO ZAPLOTNIK

Za davčno leto 2024 ostajajo dohodninska lestvica in olajšave enake kot letos.

Poglejmo najprej dohodninsko lestvico (z zneski v evrih).

bodo lahko uveljavljali olajšavo v znesku 3500 evrov, prejemniki dohodka iz delovnega razmerja pa do dopolnjenega 29. leta starosti 1300 evrov. Za prvega vzdrževanega otroka bo olajšava 2698 evrov, enako tudi

Neto letna davčna osnova		Dohodnina	
Nad	Do		
	8755		16 %
8755	25.750	1400,80	+ 26 % nad 8755
25.750	51.500	5819,50	+ 33 % nad 25.750
51.500	74.160	14.317	+ 39 % nad 51.500
74.160		23.154,40	+ 50 % nad 74.160

Višina splošne olajšave je odvisna od skupnega dohodka. Prihodnje leto bo pri skupnem dohodku do 16.000 evrov znašala 5000 evrov + (18.761,40 evra – 1.17259 x skupni dohodek), pri dohodku nad 16.000 evrov pa 5000 evrov. Invalidi s 100-odstotno telesno okvaro bodo deležni olajšave v znesku 18.188,61 evra, starejši po dopolnjenem 70. letu starosti 1500 evrov in zavezanec, ki nepretrgoma, že najmanj deset let prostovoljno in nepoklicno opravljajo operativne naloge zaščite, reševanja in pomoči, prav tako 1500 evrov. Zavezanec, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta,

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana. Za drugega vzdrževanega otroka bo olajšava 2933 evrov, za tretjega 4892 evrov, za petega 6851 evrov, za vsakega nadaljnega otroka pa se bo povečala za 1959 evrov. Za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, bo olajšava 9777 evrov.

Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje bo znašala največ do zneska premije, ki je enak 24 odstotkom obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovanca oziroma 5,844 odstotka pokojnine, a ne več kot 2903,66 evra letno.

Uvajajo deklaracije

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Kranjski Kontron (nekdanji Iskratel) uvaja deklaracije o energetske učinkovitosti svojih izdelkov. Kot pravijo, javno dostopne deklaracije navajajo porabo energije izdelkov in metodologijo testiranja ter zagotavljajo verodostojne in primerljive podatke glede na omejitve, navedene v Kodeksu ravnanja EU glede porabe energije širokopasovne opreme. »Veseli nas, da

smo zgled in nadaljujemo svojo zavezo k zagotavljanju odprte in transparentne komunikacije o porabi energije širokopasovne opreme ter s tem pomagamo zmanjšati skupni ogljikov odtis v celotnem življenjskem ciklu izdelkov,« je dejal Simon Čimžar s Kontrolna. Izjave o energetske učinkovitosti dopolnjujejo oznake energetske učinkovitosti, ki jih je podjetje uvedlo lani – prvič v telekomunikacijski industriji.

Tekmovanje za podjetniško idejo mladih

Kranj – Do 14. februarja je rok za prijavo na nacionalno tekmovanje za najboljšo podjetniško idejo mladih – POPRI. Tekmujejo lahko v treh starostnih kategorijah, in sicer mladi do 29. leta starosti, dijaki in osnovnošolci zadnje triade. Mladi na tekmovanju lastne poslovne ideje razdelajo v poslovni model, ki ga pripravijo samostojno ali ob podpori mentorjev. Poleg poslovnega modela lahko izdelajo preproste prototipe in druge predstavljive materiale. V predtekmovalnem obdobju se po Sloveniji izvajajo različni izobraževalni dogodki, kot so t. i. start-up vikendi in podjetniški krožki, kjer mladi razvijajo večšine podjetnosti, pridobijo lastne izkušnje in imajo dostop do mentorjev, prvi stik z gospodarstvom ter razvijajo poslovne modele, ki jih kasneje prijavijo na tekmovanje. Finale bo 4. aprila prihodnje leto.

Vabilo k izpolnitvi anonimne ankete

SIMON ŠUBIC

Kranj – Agencija za varnost prometa v začetku prihodnjega leta uvaja novo nacionalno preventivno akcijo Osredotoči se na cesto, ki nadomešča dosedanja akcija Varno brez telefona. »Na sposobnost osredotočenosti med vožnjo namreč poleg aktivne uporabe mobilnega telefona vpliva vrsta dejavnikov, kot je prehitrta vožnja, različna čustvena stanja, utrujenost in obvladovanje stresa. Med moteče dejavnike všteto tudi nastavljanje različnih sistemov v vozilu, kot so radio, klimatska naprava in multimedija, pa

tudi prehranjevanje, kajenje in ličenje. Pomemben dejavnik je predhodno uživanje alkohola, drog in drugih psihoaktivnih snovi, še posebej v kombinaciji z zdravili,« so pojasnili.

Agencija je pripravila tudi kratko spletno anonimno anketo, s katero želi pridobiti uvide o osebnih prepričanjih in navadah, ki so pomembni za razumevanje stališč voznikov o varnosti v prometu. Vabijo, da sodelujemo v njej. Dosegljiva je na spletni povezavi <https://avp-rs.ika.si/osredotocenost>. Izsledke bodo objavili januarja v sklopu akcije Osredotoči se na cesto.

Zagorelo sredi noči

SIMON ŠUBIC

Kranj – V sredo malo pred polnočjo je izbruhnil požar v zapuščenem objektu na območju Savskega otoka v Kranju. Na kraju požara so posredovale vse interventne službe. Gasilci iz Gasilsko reševalne službe Kranj ter prostovoljnih društev Kranj - Primskovo, Britof in Kokrica so iz objekta rešili devet oseb, požar pogasili in opravili meritev

prisotnost nevarnih plinov. Poškodovanih ni bilo, se pa je ena oseba nadihala dima in je potrebovala pomoč reševalcev Nujne medicinske pomoči Kranj. Za njihovo začasno namestitvev, po naših podatkih gre večinoma za brezdomce, je v nadaljevanju poskrbela Civilna zaščita Mestne občine Kranj. Policisti so kraj zavarovali in včeraj podnevi opravili ogled. Vzrok požara in materialna škoda še nista znana.

Po avtocesti v nasprotno smer

Jesenice – Gorenjski prometni policisti so v torek zjutraj prejeli obvestilo o vozniku, ki je z avtomobilom vozil po gorenjski avtocesti v nasprotno smer. Kot so ugotovili, se je 44-letni voznik, državljan Bolgarije, z avtomobilom pripeljal do cestninske postaje pred predorom Karavanke, tam polkrožno obrnil in se odpeljal nazaj v nasprotno smer. Na odcepu za bencinski servis je zapeljal s ceste na parkirišče, kjer so ga izsledili policisti. Začasno so mu odvzeli vozniško dovoljenje in ga z obdolžilnim predlogom privedli k dežurni sodnici okrajnega sodišča.

Tujima pohodnicama spodrsnilo

Kranjska Gora – Kranjskogorski policisti so ta teden obravnavali dve poškodbi tujih turistk. V torek popoldne je 58-letna pohodnica, državljanka Kitajske, padla na zasneženi poti iz Tamarja proti Planici. Pri tem se je lažje poškodovala. Na kraju nesreče so ji pomoč nudili gorski reševalci iz Rateč. V sredo popoldne pa je 55-letna pohodnica, državljanka Francije, padla na poti iz Mojstrane proti Slapu Peričnik in se poškodovala. Na pomoč so priskočili gorski reševalci iz Mojstrane. Obe so reševalci odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Vloma na območju Medvod

Medvode – V okolici Medvod je neznan storilec v ponedeljek vlomil v stanovanjsko hišo. Odnesele je nakit in denar, s čimer je lastnika oškodoval za približno dva tisoč evrov. Dan kasneje je nekdo v okolici Medvod prav tako vlomil v hišo ter odnesel nakit in druge predmete. Lastnika je oškodoval za nekaj tisoč evrov.

Nesreča na kranjskogorskem smučišču

Kranjska Gora – V torek dopoldne je 23-letna deskarka iz Avstralije med deskanjem po smučišču v Kranjski Gori padla in se hudo poškodovala. Z reševalnim vozilom so jo prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Policija: Praznični dnevi naj bodo veseli, ne žalostni

»Naj bodo praznični dnevi veseli, ne žalostni,« slovenska policija poziva k varni udeležbi v cestnem prometu v prihodnjih dneh, ko bodo v mestnih središčih potekale številne prireditve.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V prazničnih decembrskih dneh se po Sloveniji odvijajo številne prireditve, na katerih se toči tudi alkohol. Policija zato poziva k varni udeležbi v prometu. Če uživate alkohol, si zagotovite varen prevoz domov in tako poskrbite za svojo varnost in varnost drugih, svetujejo policisti, ki v teh dneh veliko pozornosti namenjajo urejanje prometa tam, kjer lahko pride do večjih prometnih zamaškov. Pozorneje preverjajo tudi voznike, predvsem spoštovanje omejitev hitrosti in njihovo psihofizično stanje.

Praznični dnevi žal niso minili brez smrtnih žrtev na slovenskih cestah. Policisti so namreč med 22. in 26. decembrom obravnavali kar tri smrtno prometne nesreče, v podaljšanem koncu tedna pa so hkrati obravnavali še osem prometnih nesreč, v katerih so se udeleženci hudo telesno poškodovali. V letošnjem decembru

Policisti v prazničnih dneh pozorneje preverjajo tudi spoštovanje omejitev hitrosti in psihofizično stanje voznikov. Slika je simbolična. / Foto: Tina Dokl

(do srede) so ceste terjale skupaj že šest človeških življenj, medtem ko so decembra lani v prometnih nesrečah umrle štiri osebe. Letos je na slovenskih cestah skupaj umrlo 84 oseb, enako kot v letu 2022.

Po ugotovitvah policistov je bila večina prometnih nesreč povezana z neprilagojeno hitrostjo, odvzemom

prednosti in nepravilnim prehitvanjem. Nekatere prometne nesreče so bile povezane s slabšim psihofizičnim stanjem in utrujenostjo voznikov, hujše posledice pa bi v nekaterih prometnih nesrečah lahko preprečila uporaba varnostnih pasov. »Voznike pozivamo, da hitrost vožnje prilagodijo razmeram na cesti, saj je

cestišče na izpostavljenih delih lahko spolzko. Znova opozarjamo tudi na obvezno uporabo varnostnih pasov, ki nam lahko v ključnem trenutku reši življenje,« opozarja policija. Vozniki naj bodo posebej pozorni na pešce ter tudi na voznike e-skirojev in kolesarje, ki jih ej kljub zimi precej na cestah.

Na smučiščih tudi hrvaška policista

Slovenskim policistom, ki zagotavljajo varnost na smučiščih, sta se tudi letos pridružila hrvaška policista. Prisotna bosta tudi na kranjskogorskem smučišču.

SIMON ŠUBIC

Kranjska Gora – Slovenskim policistom, ki zagotavljajo varnost na smučiščih, sta se tudi letos pridružila hrvaška policista, ki bosta do 7. januarja skupaj s slovenskimi kolegi opravljala naloge na smučiščih v Kranjski Gori, na Kopah in Rogli. V tem času imajo namreč na Hrvaškem šolske počitnice, precej hrvaških turistov pa jih izkoristi za obisk slovenskih smučišč, so pojasnili na policiji. Hrvaška policista bosta tako slovenskim policistom pomagala pri sporazumevanju s hrvaškimi državljani, jim svetovala v primeru morebitnih nevarnosti ter jim pomagala pri stikih s hrvaškim veleposlanštvom v Sloveniji.

Tovrstno sodelovanje med obema policijama poteka že od leta 2013, izjema je bilo le leto 2021, ko so veljali ukrepi za zaježitev epidemije covid-19. Gre za nadgradnjo večletnega sodelovanja v

Hrvaška policista se bosta slovenskim kolegom pridružila tudi na smučišču v Kranjski Gori.

/ Foto: Policija

poletni turistični sezoni, ko slovenski policisti opravljajo podobne naloge na hrvaški obali.

Policisti vsako leto na smučiščih obravnavajo več kot sto nesreč, približno polovica jih ima za posledico hude telesne poškodbe, in te je policija skladno z

zakonom tudi dolžna obravnavati. Največ udeleženih v nesrečah je otrok, starih med sedem in štirinajst let. Glede na državljanstvo so takoj za slovenskimi državljani drugi najpogostejši udeleženci nesreč prav državljani Hrvaške. Med vzroki smučarskih nesreč izstopajo

precevanje sposobnosti in znanja, neprilagojena hitrost, neprimerna izbira smeri smučanja in neprimerno vključevanje nazaj na smučišče. Policisti pri smučarjih, še posebej pri udeležencih nesreč, preverjajo tudi prisotnost oziroma vpliv alkohola.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Od Sfinge do Sfinge v knjigi

Pred kratkim je izšla knjiga z naslovom *Himalajski vodja od Sfinge do Sfinge*. Napisala jo je Dušica Kunaver v sodelovanju z 31 soavtorji, alpinisti, člani odprav, ki jih je vodil njen pokojni mož Aleš Kunaver. S knjigo želijo zaznamovati štirideseto obletnico poleta, ki je tragično zaključil njegovo pot od Sfinge do Sfinge.

MAJA BERTONCELJ

»Aleš je velikokrat rekel, da bova na stara leta pisala knjige. Vedno je bil zelo pozoren na dokumentiranje, zato imajo vse odprave, ki jih je vodil, obširne filmske in zvočne zapise. Na prvi jugoslovanski himalajski odpravi – Trisul 1960 – je bil član odprave in istočasno filmar. Snemal je tudi na prihodnjih odpravah ali pa je bil eden od filmarjev. TV Slovenija in Slovenski filmski arhiv hranita vse te filme in tudi obsežno avdio gradivo pogovorov baza – stena, ki dajejo izjemno dokumentarno sliko dogajanj v steni. 'Majhen narod smo, zato moramo narediti marsikaj velikega,' je Aleševa misel, ki jo je mnogokrat izrazil. Slovenci smo gorski narod z nenavadno posebnostjo: vsi si želimo vsaj enkrat v življenju stati na vrhu Triglava. To je tiha, nikjer zapisana, a trdno veljavna želja vsakega od nas,« predstavi knjigo *Himalajski vodja od Sfinge do Sfinge* začne Dušica Kunaver.

Vodja najboljšega alpinističnega moštva

Aleš Kunaver pripada prvemu povojnemu rodu slovenskih alpinistov. Postal je himalajski vodja, vodja tedaj najboljšega alpinističnega moštva na svetu. Prijatelj je vodil najprej na šesttisočake Hindukuša, nato na en himalajski sedemtisočak in na tri osemtisočake. Knjiga opisuje njegovo pot, ki jo je

skupaj s prijatelji prehodil po Himalaji od njegovega prvega vzpona v triglavski Sfingi do zadnjega poleta proti Triglavu, kjer je v helikopterski nesreči tragično umrl 2. novembra 1984. V letu 2024 bo od tega minilo štirideset let in s to knjigo želijo zaznamovati to obletnico. Knjiga se začne in konča s Sfingo. »Sfinga je bila pred letom 1961 zadnja uganka Triglavске stene. Aleš je ta štiristometrski skalnati 'problem' s prijatelji oblegal celih sedem let. Šele po vrnitvi s Trisula je lahko rekel: 'Rešen problem ni več problem.' Naslednjih več kot dvajset let je iskal in tudi našel vedno nove in vedno težje naloge v gorah. Najprej šesttisočaki v Hindukušu, nato sedemtisočak Anapurna in že so bili na vrsti osemtisočaki – Makalu, Lotse, Manaslu, dokler se ta visoka pot pod himalajsko nebo ni usta-

»Posamezne odprave imajo kar precej v knjigah objavljenih opisov, ta knjiga pa je dejansko zbirnik pionirskega obdobja slovenskega himalajizma.«

vila na domačem nebu, prav blizu triglavске Sfinge,« opisuje Dušica Kunaver.

Pravi, da knjiga prinaša tudi tiho željo – da bi se Slovenci malo bolj zavedali svojih odlik, tudi v gorah. »Dva milijona nas je – vsi skupaj ne bi mogli napolniti niti

Dušica Kunaver s knjigo z naslovom *Himalajski vodja od Sfinge do Sfinge* / Foto: Gorazd Kavčič

predmestja večjega mesta, a dosegamo nenavadne uspehe na mnogih področjih. Rod alpinistov, ki jih opisuje naša knjiga, je v 15 letih (od Trisula 1960 do Makaluja 1975) zrasel iz himalajskih začetnikov v najboljše alpinistično moštvo na svetu. Tak dosežek je v svetovni alpinistični zgodovini enkrat in neponovljiv, saj je na zemlji zmanjkalo nedotaknjenih sten osemtisočakov.« Knjiga je nekakšen zbirnik pionirskega obdobja slovenskega osvajanja himalajskih sten. »Posamezne odprave imajo kar precej

v knjigah objavljenih opisov, ta knjiga pa je dejansko zbirnik pionirskega obdobja slovenskega himalajizma. Dragoceni so predvsem zapisi alpinistov, udeležencev odprav, ki so v knjigi prispevali svoja osebna doživetja. Ti fantje so bili sposobni velikih dejanj v gorah, a opisujejo jih brez velikih besed,« je povedala Dušica Kunaver.

Predaval v petih jezikih

Aleš Kunaver je bil zelo cenjen. »Po vsaki odpravi je dobival veliko vabil za predavanja po vsej Evropi. Predaval je v petih jezikih. Na

ta potovanja sva hodila skupaj, zato sem imela priložnost spoznati neverjetno občudovanje našega alpinističnega moštva. Tuji alpinisti so cenili predvsem medse-

»Aleš je velikokrat rekel, da bova na stara leta pisala knjige. Vedno je bil zelo pozoren na dokumentiranje, zato imajo vse odprave, ki jih je vodil, obširne filmske in zvočne zapise.«

bojno tovarštvo, ki je našemu moštvu omogočalo tako nenavadne dosežke. Aleš je bil rojen vodja, ki je izžareval tudi zaupanje in varnost.

Vodil je šest himalajskih odprav, a je vedno pripeljal nazaj celotno moštvo. To prav gotovo ni le stvar sreče, ampak tudi velike preudarnosti, previdnosti, poznavanja in spoštovanja nevarnosti gora. Veliko ljudi mi je v času odprav reklo: 'Če Aleš vodi odpravo, bo gotovo vse v redu.' Vsaka himalajska odprava je v povprečju zahtevala dve leti priprav. Pionirskega obdobja vstopanja v himalajske stene ni mogoče primerjati z današnjim časom, ko alpinist kupi opremo in letalsko vozovnico in odleti v Himalajo. Tudi v čustvenem naboju ni mogoče primerjati današnjega časa z dobo naših prvih himalajskih odprav. Ta doba ni poznala tekmovalnosti – v današnjem pomenu te besede – napolnjena pa je bila z domoljubjem,« še pravi Dušica Kunaver.

Knjigo je napisala v sodelovanju z alpinisti, večinomoma Gorenjci. »Soavtorji knjige, alpinisti, člani odprav, ki jih je Aleš vodil, dajejo tej knjigi dokumentarno vrednost. Časovna oddaljenost od dogodkov, ki so

se dogajali pred več kot štiridesetimi leti, tudi daje širši pogled na dogajanja,« zaključuje. Knjiga ima več kot 360 strani.

Kultura

France Voga z Dovjega je trinajsto knjigo posvetil športu v domačem kraju. **Stran 14**

Pogovor

Radovljčan Rožle Bregar je snemalec, režiser in neustrašen pustolovec. **Stran 15**

Zanimivosti

Urška Perenič je pripravila biografijo Ivan Tavčar – Na valovih življenja. **Stran 16**

Od petka do petka

Predsednica republike Nataša Pirc Musar je pred dnevom samostojnosti in enotnosti podelila devetnajst državnih odlikovanj. / Foto: Nebojša Tejić/STA

V Sloveniji so doslej zavrgli dobre tri milijone odmerkov cepiv proti covidu-19. / Foto: Tina Dokl

Predlog novega zakona o medijih svobodno delovanje medijev še bolj regulira in omejuje, opozarja Svet za zaščito svobode govora, ki deluje v okviru Zbora za republiko. / Foto: Tina Dokl

Predsednica podelila državna odlikovanja

SIMON ŠUBIC

Predsednica republike Nataša Pirc Musar je ob dnevu samostojnosti in neodvisnosti podelila devetnajst odlikovanj Republike Slovenije. Častni znak svobode je posthumno podelila Borutu Novaku za izjemne zasluge pri obrambi svobode in uveljavljanju suverenosti Republike Slovenije. Z zlatim redom za zasluge je odlikovala Ginekološko kliniko Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana in posthumno Mirana Potrča. Srebrni red za zasluge je prejela Slovenska obveščevalno-varnostna agencija (Sova). Red za zasluge so prejeli dr. Maja Primc, mesečnik za poljudno naravoslovje Proteus, Smučarska zveza Slovenije in znanstvena revija Sodobna pedagogika, medaljo za zasluge pa dr. Peter Gstettner, Karel Holec, Andrea Kovač, Erika Koleš Kiss, Metka Lajnšček, Marcos Tavares, Samo Pahor, mag. Marjetica Potrč ter glasbeni skupini Kameleoni in Pankrti.

Občinam še skoraj osemdeset milijonov evrov

Vlada je v petek sklenila, da bodo vse občine, ki so do 21. decembra posredovale podpisane zahteve z dokazili za intervencijske stroške

po avgustovskih poplavah, sredstva iz tega naslova prejele do 29. decembra. Skupna vrednost povračil bo 78,18 milijona evrov. Kot so sporočili po dopisni seji vlade, je uprava za zaščito in reševanje do 20. decembra občinam izplačala za skupno 74,68 milijona evrov intervencijskih stroškov. Preostanek jim bo izplačala najpozneje 29. decembra. Največje zneske bodo prejele občine Prevalje (10,27 milijona evrov), Črna na Koroškem (8,1 milijona evrov) in Ravne na Koroškem (7,5 milijona evrov).

Kazenska ovadba zaradi Teša 6

Preiskovalci Nacionalnega preiskovalnega urada so pred dnevi ovadili tri slovenske državljane zaradi suma zlorabe položaja in štiri zaradi pomoči pri izvršitvi kaznivih dejanj. Kot so sporočili s policije, so osumljeni s sklenitvijo preplačanih pogodb in aneksa na škodo gospodarske družbe pridobili protipravno premoženjsko korist nekaj čez 30 milijonov evrov. Eden od osumljenih naj bi pri tem neposredno zase zagotovil pridobitev provizije v znesku okoli 2,4 milijona evrov, so navedli na policiji. Ob tem so štiri od njih osumljeni še pranja denarja v višini 21,3 milijona evrov. Pri

tem kaznivem dejanju naj bi sodelovali še trije slovenski državljani in štiri tujci. Po poročanju portala Nencenzurirano gre za posle trboveljskega inženirskega podjetja Rudis, najpomembnejšega domačega dobavitelja pri projektu gradnje šestega bloka Termoelektrarne Šoštanj (Teš). Med ovadenimi naj bi bili nekdanji direktor Teša Uroš Rotnik ter poslanec SDS Franc Rosec in velenjski župan Peter Dermol, sicer član SD, ki sta Teš vodila krajši čas.

Zavrgli tri milijone odmerkov cepiv

Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje so ob vseh spremembah sevov koronavirusa in s tem različic cepiv proti covidu-19 in interesa za cepljenje določene količine cepiva ostale neuporabljene. Vrednost teh odmerkov je ocenjena na okoli 27 milijonov evrov, je poročal STA, ki navaja, da so doslej v Sloveniji zavrgli dobre tri milijone odmerkov. Med neuporabljenimi cepivi proti covidu-19 po navedbah ministrstva sodijo tudi uničena cepiva pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti. Večini zavrnjenih odmerkov je rok uporabe potekel v skladiščih NIJZ. Največ odmerkov so zavrgli letos, najmanj pa v letu 2021. Članice Evropske unije so sicer

skupaj zavrgle najmanj 215 milijonov odmerkov cepiv proti covidu-19, ki so jih kupile na vrhuncu pandemije, kar je davkoplačevalce stalo štiri milijarde evrov, razkrija analiza, ki jo je nedavno opravil bruseljski spletni bilten Politico.

Kritični do novega zakona o medijih

Ministrstvo za kulturo je v javno obravnavo do 31. januarja poslalo predlog novega zakona o medijih. V Svetu za zaščito svobode govora, ustanovljenem pri Zboru za republiko, so zaradi novega zakona zaskrbljeni. »Namesto da bi zakon omejil pristojnosti države na področju medijev, zakon povečuje možnost vplivanja države na izdajanje in delovanje medijev,« opozarjajo. Nova zakonodaja po njihovem svobodno delovanje medijev še bolj regulira in jih omejuje. »Še posebej je strašljiv predlagani 34. člen zakona, ki državnemu uradniku (inšpektorju za medije) daje pristojnost, da mediju naloži, da mora v 24 urah odstraniti vsebino, ki se njemu zdi sporna. To ni samo poseg v svobodo govora in svobodno uredniško presojo, ampak tudi v ustavnopravno varovano pravico do prostega razpolaganja z zasebno lastnino,« so navedli.

Slovinci v zamejstvu (935)

Jubilejni Slovenski ples v Vrbi

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Prazniki upočasnijo naše življenje. Zato je tudi kalendar prireditev, ki jih organizirajo slovenske organizacije in društva na Koroškem, več ali manj prazen. Napovedanih je nekaj gledaliških in glasbenih prireditev.

Prva večja prireditev po praznikih bo tradicionalni že 70. Slovenski ples, tradicionalna družabna prireditev z najdaljšo tradicijo, ki združi Slovence in goste iz vseh koroških dolin, pa tudi iz Slovenije. Med udeleženci so vsako leto tudi predstavniki koroške deželne politike. Organizator je Slovenska prosvetna zveza. Že nekaj let jo organizirajo v veliki dvorani Casineuma v Vrbi/Veldnu ob Vrbskem jezeru. Preselitev iz Celovca v Vrbo je bila dobra poteza. Letošnji ples bo v soboto, 6. januarja,

ob 20. uri. Za glasbo bodo poskrbeli Modrijani. Tako kot vsako leto bo tudi letos zagotovljena vrhunska kulinarika. Vstopnice so na voljo pri Slovenski prosvetni zvezi v Celovcu, telefon 0043 663 514300-22 in elektronski naslov spz@slo.at.

Ena zadnjih predprazničnih prireditev pa je bila proslavitev 35-letnice delovanja Kmečke izobraževalne skupnosti v dvorani Višje šole za gospodarske poklice v Šentpetru v Rožu. Pobudnika njene ustanovitve sta bila Hanzi Mikl in Štefan Domej.

Marinka Mader Tschertou iz Slovenjega Plajberka, predsednica Kmečke izobraževalne skupnosti / Foto: Jože Košnjek

Vili Ošina iz Lepene nad Železno Kaplo (levo) je že več let odgovoren za uspešno organizacijo Slovenskega plesa.

/ Foto: Slovenska prosvetna zveza

Zavedala sta se, da je treba poskrbeti za izobraževanje slovenskih kmetov in kmetov na Koroškem v slovenščini, in pomagati, da bodo gospodarili na svoji zemlji in tako tudi ohranjali poseljenost podeželja in slovenski jezik. Predsednica Kmečke izobraževalne skupnosti Marinka Mader Tschertou je v jubilejnem govoru poudarila, da skupnost s svojim delom utrjuje tudi samozavest slovenskega kmeta. Svetnik

v Koroški kmetijski zbornici Marjan Čik pa je povedal, da je treba najti za ohranitev podeželja nove načine dela, sicer se bo praznilo. Je pa, je dejal, podeželje zrcalo družbe. Proslavitev jubileja Kmečke izobraževalne skupnosti so s svojimi nastopi poživilo zbor Višje šole za gospodarske poklice, pevska skupina Mladi Akzent in pianist ter pevec Tonč Feinig, tudi sam gospodar na domači kmetiji v Svečah.

Po svetu

Prelesti in bolesti

Planet, na katerem živimo, je po eni strani prizorišče številnih prelesti, tako v naravi kot v družbi. Hkrati pa je tudi prizorišče mnogoterih bolesti, ki se kažejo v vojnah, podnebnih katastrofah in še drugih nesrečah ...

MIHA NAGLIČ

Najvišje in najnižje

Prispodobimo o prelestih in bolestitih si sposodimo od pesnika Otona Županciča, ki v pesnitvi Duma izpoveduje, kako »hodil po deželi sem naši« in pil nje prelesti in bolesti. Mi pa najprej naštejmo še nekaj presežkov (prve smo že v prejšnjem zapisu), ki jih najdemo na našem planetu. Poglejmo najprej, katere so najvišje in najnižje ležeče države. »Država, ki ima najvišje ležečo najnižjo točko, je Lesoto. Lesoto, država na jugu Afrike, je edina država na svetu, katere ozemlje v celoti leži nad tisoč metri nadmorske višine. Najvišja točka v državi ima nadmorsko višino 3482 metrov, točka z najnižjo nadmorsko višino pa leži na še vedno visokih 1400 metrih – gre za sotočje rek Orange in Makhalleng. Druga na tej lestvici je Ruanda (najnižja točka 950 metrov nad morjem), tretja pa Andora (840 metrov). Na drugem koncu tega seznama so Maldivi, katerih najnižja najvišja točka v državi znaša dva metra nad morjem.« Dalje: kateri je naseljeni kraj z najvišjo povprečno temperaturo na svetu. To je Dallol, Etiopija. »Danakilski depresija velja za območje z najnižjo nadmorsko

višino v Afriki, ta znaša minus 120 metrov, v njej pa so pred desetletji postavili rudarsko naselje Dallol, ki velja za pekel na Zemlji, saj ima najvišjo povprečno letno temperaturo. Med letoma 1960 in 1966 so izmerili, da ta znaša 35 stopinj Celzija, dnevna temperatura pa se je pogosto povzpela do 46 stopinj Celzija. V Dallolu pade manj kot 200 milimetrov dežja na leto. Za neznosne pogoje ne skrbi le sonce, pač pa iz tal brbotajo vroči vreli, iz katerih prihaja žveplova kislina. Najvišja temperatura, kadar koli izmerjena na našem planetu, sicer znaša 57,7 stopinj Celzija. Izmerili so jo 13. septembra leta 1922 v kraju Al Azizija v Libiji.« Dalje: katera so največja jezera na Zemlji? »Največje jezero na svetu je Kaspijsko jezero (tudi Kaspijsko morje). Tudi pri jezerih je cel kup rekorderjev – za največje sladko jezero velja Gornje jezero (Lake Superior) v Kanadi (84.130 kvadratnih kilometrov), za najgloblje Bajkalsko jezero v Rusiji (najgloblja točka: 1638 metrov), za najbolj slano jezero Don Juan na Antarktiki (44-odstotna slanost, v Mrtvem morju 'le' 27-odstotna), za najvišje ležeče pa Titikaka v Boliviji (3854 metrov nadmorske višine). Največje jezero na svetu pa je, kot rečemo, Kaspijsko jezero oziroma

morje, ki meri 371.000 kvadratnih kilometrov in leži med Azijo in ruskim delom Evrope. Je polslano jezero, saj ima za tretjino slanosti povprečnega morja.« Pa največje delte velikih rek? »Največja delta na svetu je delta Gangesa (znana tudi kot delta Ganges-Bramaputra, delta Sundarbans ali Bengalska delta). Gre za rečno delto med Indijo in Bangladešem, široko več kot 350 kilometrov, ki jo sestavlja sotočje rek Ganges, Bramaputra in Megna. Obsega ozemlje v Bengalskem zalivu s površino približno 100.000 kvadratnih kilometrov. Ime je dobila po drevesu sundari, ki raste na močvirnatih območjih. Na tem območju živijo tudi bengalski tigri. To je obenem tudi največja in najhitreje rastoča delta na svetu.« In nazadnje še najvišji ognjeniki. »Najvišji ognjenik na svetu se imenuje Ojos del Salado (v španščini: oči slanega). To je ogromen ognjenik, ki leži na meji med Argentino in Čilom v gorovju Andi, ki z dolžino 7000 kilometrov velja za najdaljšo gorsko verigo na svetu. Vrh ognjenika Ojos del Salado je visok 6893 metrov in je obenem tudi najvišji vrh Čila. Le na samem vrhu je pokrit s snegom, sicer pa je prepreden z množico kraterjev. Ognjenik obsega površino med 70 do 160 kvadratnih

kilometrov, v enem izmed njegovih kraterjev pa na višini 5900 metrov leži tudi najvišje vulkansko jezero na svetu.« (Vir vseh navedb: MMC RTV SLO)

Prelesti

Denimo, da vsi ti presežki, vse te »naj« lokacije tega sveta, ki smo jih našli v tem in v prejšnjem zapisu, sodijo med njegove prelesti. Pa smo se omejili le na zemljepisne znamenitosti. Zraven teh bi lahko v bilanci ob koncu leta 2023 naštevati še številne gospodarske, politične, športne, znanstvene, umetniške in še druge dosežke in presežke. Zaradi njih je človeštvo lahko ponosno nase kot svetovno skupnost, še posebej pa na vse posameznike, ki so se na vse te dosežke podpisali s svojimi imeni in priimki.

Bolesti

Po drugi strani pa smo, kot rečeno, na tem istem svetu priča številnim bolestitim. Kakršni sta vojni v Gazi in Ukrajini. Kakršne povzročajo vse bolj pogoste podnebne in druge katastrofe. Bolesti, ki jih v ljudeh povzročajo njihove prisilne ali prostovoljne migracije. Pa še cela množica bolj vsakdanjih družbenih nezgod in krivic. Naj jih bo v novem letu 2024 vsaj nekaj manj.

Pogled na največje jezero na planetu – na Kaspijsko jezero, fotografirano z Mednarodne vesoljske postaje (ISS Expedition 56), 13. junija 2018 / Foto: Wikipedija

Ne, ni z drugega planeta – to je pogled na peklenko vroče izvire v Danakilski depresiji v Etiopiji. Ta ima najvišjo povprečno temperaturo na svetu (plus 35). / Foto: Wikipedija

Tako je nekdo na severovzhodu Kitajske konec leta 2015 v snegu izpisal napis Happy New Year, srečno novo leto. Naj velja tudi za leto 2024. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (717)

Mein Nachbar auf der Wolke
(Moj sosed na oblaku)

MIHA NAGLIČ

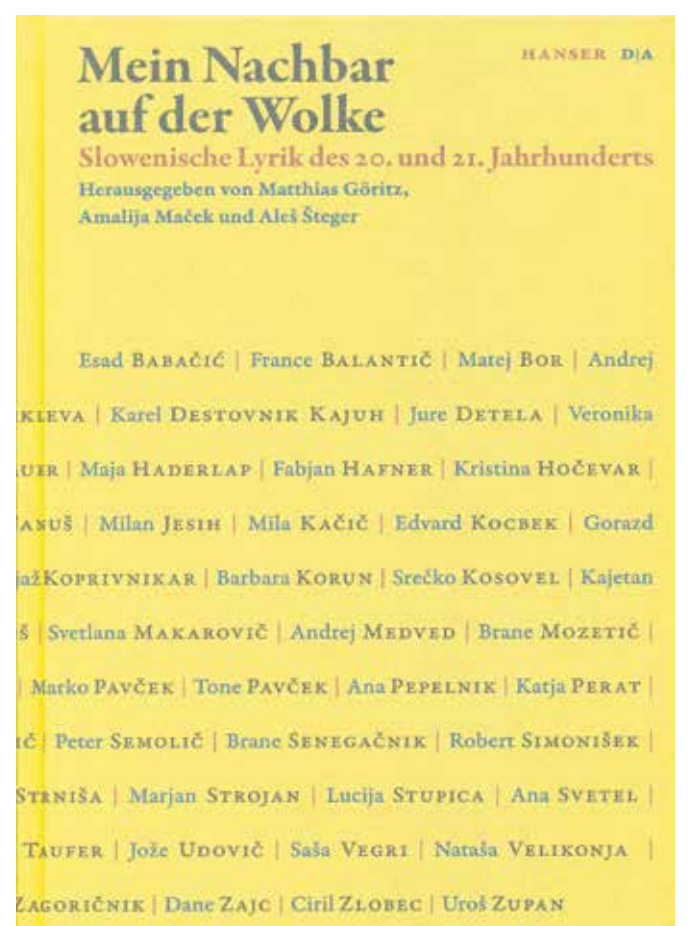
»Jener Aal, den ich als Siebenjähriger im seichten Meeresschlick entdeckte, für den ich am Steg eine grosse Harpune erbettelte, ins Meer sprang und ihn mit dem ersten Stich erlegte; jener Aal, der sich dann um die Harpune schlang und mit seinem Maul nach meiner Hand schnappte, mit der ich die Harpune hielt und wie von Sinnen ans Ufer schwamm; jener Aal, der auf dem Ufersand noch eine ganze Stunde zuckend starb und mich trotzdem die ganze Zeit um die Harpune geschlungen giftig anzickte; genau dieser Aal ist mir in den Traum gekrochen und hat sich jede Nacht,

Jahr für Jahr, durch meine Pupillen geschlängelt und in meinem Schädel lebendige Junge geworfen, jede Nacht neue und wieder neue, Hunderte kalter Knäuel, so dass ich von dem Druck erwachte, der mir den Kopf zu sprengen drohte; genau dieser Aal, den ich als Siebenjähriger mit der Harpune erlegte, hat danach noch viel länger gelebt, als es jeder andere Aal vermocht hätte.« / Tista jegulja, ki sem jo sedemleten zagledal med muljem v morski plitvini in nato izprosil od ribiča na pomolu veliko harpuno in skočil v morje in jo prebodel s prvim zamahom; tista jegulja, ki se je potem ovila okoli harpune in se z usti zaganjala proti moji roki, s

katero sem držal harpuno in kot obseden plaval proti obali; tista jegulja, ki je na obalnem pesku še celo uro krčevito umirala in kljub temu ves čas ovita okoli harpune strupeno sikala proti meni; ravno tista jegulja se mi je zalezla v sanje in se potem vsako noč, leto za letom zavijala skozi moje zenice in mi kotila v lobanji žive mladiče, vsako noč nove in nove, stotine mrzlih klobčičev, da sem se zbuval od pritiska, ki mi je hotel raztreščiti glavo; ravno tista jegulja, ki sem jo sedemleten usmrtil s harpuno, je potem živela še mnogo dalj časa, kot bi lahko živela katerakoli jegulja.« (str. 202)

Pred letošnjim knjižnim sejmom v Frankfurtu je pri

münchenski založbi Hanser izšla odlična dvojezična antologija slovenske lirike 20. in 21. stoletja. To je po mojem največje in najbolj trajno pesniško in knjižno dejanje leta 2023. Pesmi osemdesetih pesnic in pesnikov so izbrali in uredili Matthias Göritz, Amalija Maček in Aleš Šteger. Vsaka pesem je objavljena dvojezično; na levi strani je z večjimi črkami natisnjen prevod v nemščino, na desni strani pa v manjših črkah slovenski izvirnik. Za primer sem izbral pesem v prozi z naslovom Jegulja (Der Aal); njen avtor je slovenski pesnik in zdravnik Alojz Ihan (1961). V nemščino jo je prevedel Klaus Detlef Olof.

Mein Nachbar auf der Wolke (Moj sosed na oblaku), dvojezična pesniška antologija, Hanser, München, 2023, 310 strani

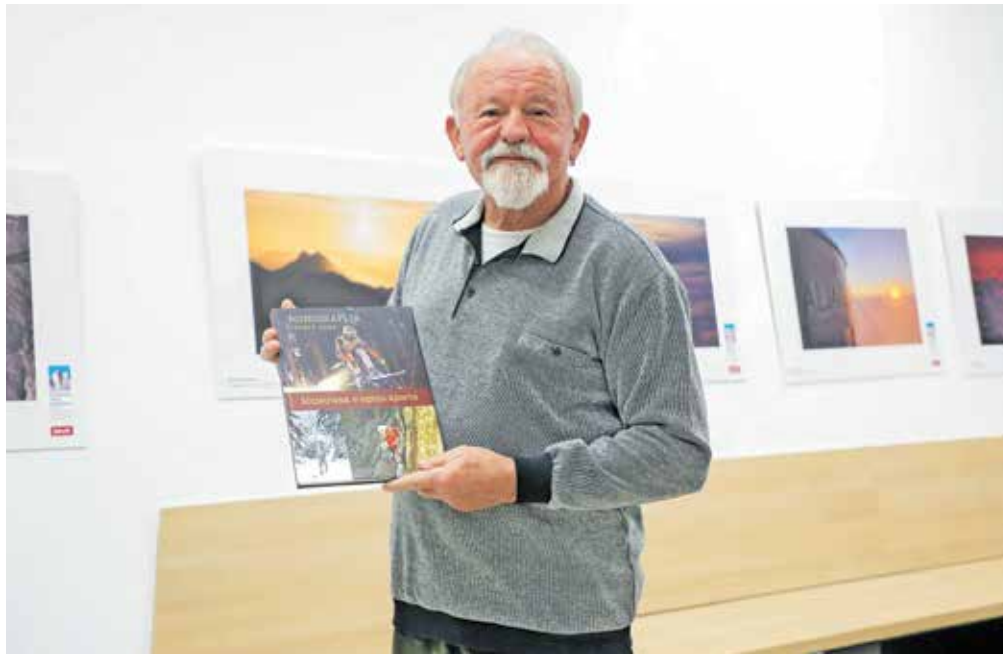
Kultura

S knjigo je opravil dobro delo

France Voga z Dovjega je dovršen del svojega življenja namenil turistični in literarni dejavnosti ter kulturi. Izpod njegovega peresa je doslej nastalo že dvanajst del, svojo trinajsto knjigo pa je posvetil športu v domačem kraju. Ustvaril je namreč monografijo Mojstrana v ognju športa.

NIKA TOPORIŠ

»Vsekakor je seme za nastanek knjige v meni zasejalo prijateljevo vprašanje, kdaj bom napisal kaj o športu. Sodu pa je izbrala dno igra Noben ptič nima perutnic naprej. Takrat se je v meni nekaj prebudilo in začel sem pisati,« je pojasnil Voga, tudi častni občan. Knjigo je zapisal v obliki monografije, v njej pa je natančno opisan šport v Mojstrani v obdobju zadnjega stoletja. Kot je pojasnil avtor, pa v njej ni opisal le športa in vseh pomembnih športnikov, temveč tudi vsa športna društva od avstro-ogrške monarhije dalje. »Za dve društvi sem celo odkril in zapisal dokaze o njihovem obstoju pred letnico, ki velja za začetek nastanka v splošnem prepričanju. Hkrati pa sem v knjigi namenil prostor tudi izgradnji vseh športnih objektov v Mojstrani, opisani pa so tudi vsi veliki investicijski projekti, ki nikoli niso bili izpeljani,« je razložil Voga, ki se s športom sicer nikoli

France Voga je s knjigo *Mojstrana v ognju športa* naredil širok pregled športne zgodovine lokalnega okolja v zadnjih stotih letih. / Foto: Tina Dokl

ni profesionalno ukvarjal, bolje se je znašel na literarnem in turističnem področju, je bil pa zagnan rekreativec. »Mnogi mi ne verjamejo, da sem veliko prehodil in presmučal. Pri sedemdesetih letih sem na primer prehodil sedemsto kilometrov

po Španiji,« je namenil besede tistim, ki dvomijo o njegovem rekreativnem življenju. Nobena skrivnost ni, da imajo v Mojstrani korenine številni športniki. Kako pa je Voga izbral tiste, ki bodo deležni zapisa v knjigi? Kot je pojasnil, je upošteval tri

merila. »Izhajal sem iz treh izhodišč. Najprej so seveda vsi olimpijci, imamo jih namreč kar 21, potem sem izbral vse državne prvake v nordijskih disciplinah. To je bilo izredno naporno delo, saj vsi viri, ki sem jih uporabljal, niso bili popolnoma

zanesljivi. Šele ko sem dobil rezultate smučarske zveze, sem lahko oblikoval pravi seznam. Nazadnje pa sem želel opozoriti tudi na vse športnike, ki jih morda sploh ne poznamo, ampak si vseeno zaslužijo omembo,« je razložil. V zadnji kategoriji je tako na primer opisal domače vrhunske atlete, plezalce, padalce in druge. V njegovi zadnji knjigi so tako svoje mesto med drugim našli Mojstranske veverice, Martina Čufar, Franci Lakota, Jure Košir, Alenka Dovžan ter drugi vrhunski športniki.

Voga je v samo raziskovanje in potem tudi pisanje vložil kar nekaj časa ter truda, knjiga pa s svojim obsežnim pregledom športnega področja v Mojstrani ponuja številne informacije, ki le čakajo, da jih odkrijemo. »Zagotovo mi je ta knjiga dala veliko zadoščenje, da sem opravil neko dobro delo. Vsak pravi delavec ima namreč pravo zadoščenje v tem, da je opravil nekaj dobrega. Da lahko stopiš tri korake stran

in rečeš: to mi je pa res uspelo. In če sam tako z distanco ocenjujem knjigo, verjamem, da je dobra.«

Če je Mojstrana nekdanj res bila v ognju športa, pa je danes tega manj. »Mislim, da je to v veliki meri odvisno od posamezne generacije, kakšna zanimanja ima. Mogoče se bo ta val, ta plamen spet ponovil. V floorballu imamo vrhunske tekmovalce, imajo možnost priti na olimpijske igre. Navijaški duh pa zagotovo obstaja.« Kot je pojasnil avtor, v zadnjih letih na športnem področju opaža težavo, da mladi v športu ne vidijo več poti v svet. »Šport je nekako postal zadeva, ki jo spremljajo le po televiziji ali pa še to ne več. Včasih so mladi v športu videli priložnost za odkrivanje sveta, dandanes pa je to mogoče tudi na druge načine. Šport pa res zahteva ogromno odrekovanja, ogromno truda, pa še vedno ostaja negotovost, ali da ti bo uspelo ali ne,« je pojasnil Voga.

'Alo 'Alo na sorškem odru

Gledališka sekcija KUD Oton Župančič Sora je za zaključek leta spet pripravila gledališko predstavo. Na državni praznik so v dvorani domačega kulturnega doma premierno uprizorili gledališko priredbo televizijske komedije 'Alo 'Alo. Prve štiri predstave so razprodali že pred premiero.

PETER KOŠENINA

Po lanski izjemno uspešni gledališki priredbi filmske klasike Vesna, ko so razprodali vseh enajst predstav, so sprva razmišljali o drugi igri. »Najprej smo želeli uprizoriti predstavo Prevara, ki so jo igrali v MGL-ju, ampak smo ugotovili, da je verjetno pretežka. Lani sem serijo 'Alo 'Alo začela gledati, zato sem se spomnila najo, spomnim pa se tudi, da so jo doma gledali starši in takrat otroci nismo smeli

biti zraven,« v smehu pove Ana Veber, režiserka in scenaristka predstave ter gonilna sila sorških gledališčnikov.

Igra sledi zgodbi prvega in tretjega dela prve sezone uspešne televizijske komedije, ki so jo v studiih britanskega BBC-ja snemali med letoma 1982 in 1992. Izjemno priljubljena je bila tudi v Sloveniji, saj jo je v zadnjih desetletjih predvajalo več televizijskih postaj.

Življenje običajnih Francozov je bilo med drugo

svetovno vojno zapleteno. Kavarnar Rene Artois mora spretno krmariti med interesi svojih gostov. Na eni strani so nemški oficirji stalne stranke, od katerih ima korist, a jih ne mara preveč, na drugi strani pa odporniško gibanje, ki ga pahne v situacijo, iz katere se bo težko izvil živ. Lokalna vodja odpornikov Michelle, ki vse pove le enkrat, od Reneja zahteva, naj v svoji kavarni skrije angleška pilota, dokler ju ne bodo prepeljali nazaj v Anglijo. Kot da kavarnar nima dovolj težav že s tem, da pred ženo skriva razmerji z obema natakaričama ... Ko v zgodbo vstopi Otto Flick iz gestapa, se hlače zatresejo tudi lokalnim nemškim veljakom. Tudi oni namreč ne delajo vsega po predpisih ...

Kavarnarja Reneja igra Boštjan Luštrik, Bernarda Podviz je njegova žena Edith, natakariči Yvette in Maria pa sta Ajda Gorjanc in Tina Prezelj. Neizprosna vodja odpornikov Michelle je Sara Kutnjak Veber,

Zgodba postreže s številnimi zabavnimi zapleti. / Foto: Peter Košenina

nemška oficirja Kolonel in Hans sta Vlado Ščavničar in Peter Šušteršič, Herr Flick pa je Maks Mohar. Angleška pilota sta Primož Šušteršič in Peter Luštrik. Francozi in Nemci govorijo z naglasom in kot v originalni seriji Angležev ne razumejo, čeprav vsi govorijo isti jezik. Dobro znano uvodno skladbo v

živu igrajo trije glasbeniki. Dogajanje poteka v treh prostorih – v kavarni, sobi za njo in sobi na podstrešju, kjer je pod posteljo babice Fanny (Ema Dobovšek) skrit radio. Vsi trije prostori so na okroglem odru hkrati – h gledalcem vsakič ročno obrnevsijo tistega, v katerem poteka trenutni prizor.

Odziv gledalcev je tudi letos zelo dober, saj so že pred premiero razprodali ponovitve predstave danes zvečer ter naslednji konec tedna. Načrtujejo še ponovitve 12., 13., 19. ter 26. in 27. januarja, vse ob 19. uri, v KUD Oton Župančič Sora pa zaradi velikega zanimanja pripočajo rezervacijo vstopnic.

Predstavo 'Alo 'Alo je režirala Ana Veber. / Foto: Peter Košenina

Pogovor

Film je lahko orodje ozaveščanja

Rožle
Bregar

Radovljčan Rožle Bregar, snemalec, režiser in neustrašen pustolovec, svojo ustvarjalno pot zaznamuje z nepopustljivo predanostjo naravi. V vsem njegovem delu se odražata navdušenje nad naravnimi lepotami in sposobnost ujeti ekstremne razmere v filmih, ki jim pogosto doda še kanček ozaveščanja.

NIKA TOPORIŠ

»Moji začetki so v bistvu povezani s poškodbo v srednji šoli. Pred tem sem se aktivno ukvarjal s športnim plezanjem, po kompliciranem zlomu roke pa sem moral to dati na stran. Takrat sem se začel bolj ukvarjati s fotografijo, tudi moj ata in stric sta bila fotografa. Oba moja starša pa sta se gibala v alpinističnih vodah, tako da od tam prihaja neka povezanost med gorništvom, naravo in fotografijo,« je pojasnil Rožle Bregar, ki je sprva fotografiral športne motive. Kot je dejal, mu je bilo to zaradi plezanja in povezanosti s hribi najbolj domače, veliko nasvetov in motivacije pa je dobil tudi od fotografov v družini. Bregar se sicer največkrat znajde v vlogi direktorja fotografije, vseeno pa mu tudi režija ni tuje področje. Svojo piko na i je dodal več kot tridesetim dokumentarcem ter več sto komercialnim projektom in je eden izmed najuspešnejših ustvarjalcev na svojem področju. Sodeloval je v številnih projektih po vsem svetu, med drugim tudi pri BBC, Netflixu in Amazonu, je soustanovitelj video produkcije Vizualist. »Produkcijo Vizualist smo s skupino prijateljev ustanovili leta 2008. Še do danes nas je pet prvotnih in nikoli se nismo želeli širiti v nekaj velikega. Gre za majhno video produkcijo, ki se je že v startu specializirala za razne projekte v naravi, športne projekte ter projekte, ki so povezani z naravo. Naš prvi večji projekt je bil turistični promocijski video za Bled in to nam je precej odprlo pot, saj turistični videi še niso bili v razcvetu. Druga odskočna deska pa je bil zagotovo film Sfinga,

Rožle Bregar je v svetu filma in fotografije znano ime. Najbolj pa ga veseli, da v svojem delu neizmerno uživa in združuje prijetno s koristnim. / Foto: Tina Dokl

alpinistični igrano-dokumentarni film,« je razložil.

Najraje dela dokumentarce

Dokumentarni film je področje, na katerem Rožle Bregar deluje že dolga leta in v katerem tudi najbolj uživa. Pojasnil je, da je zgodba za dokumentarne filme vedno dovolj na zalogi, težko pa je pridobiti sredstva. »Najraje imam celovečerne dokumentarne filme, saj imaš tam nekoliko več časa kot pri televizijskem dokumentarcu. Ritem je bolj umirjen, ni se ti treba toliko držati predpisanih okvirov, zelo rad imam observacijski način filma, kar pomeni, da sicer imaš neko linijo, ampak se načeloma prepustiš toku dogajanja. Slediš, saj je dokumentarec ne nazadnje dinamična stvar. Zagotovo pa imam najraje projekte, kjer greš lahko iz cone udobja, iz klasičnih tem in skušaš narediti nekaj več,« je pojasnil Bregar in dodal, da sta mu med filmi, ki

jih je ustvaril, najljubša Zadnji ledeni lovci ter Nepoškodovane. Prvi film so snemali na Grenlandiji, drugi pa je del sodelovanja z gibanjem Balkan River Defence, v katerem se dotaknejo še kako aktualne teme boja za divje in nezajezene reke Balkanu. »Preveslali smo vse balkanske reke, ozaveščali ljudi, pripravljali proteste, se srečevali z ljudmi, ki so bili proti nam; in ko ne veš, kaj se bo zgodilo, postane film unikatni, dober.« V njem je tako tudi okoljevarstvena duša, in kot je poudaril, vedno pravi, da je dokumentarni film dobro orodje za ozaveščanje ljudi, saj doseže veliko občinstvo, ki se lahko poistoveti s temo ali pa spozna nova dejstva, ki so bila prej neopazna.

Štejejo izkušnje in delo

Čeprav je študiral kamero na Inštitutu in akademiji za multimedijo v Ljubljani, pa je dejal, da v njegovem poslu ne šteje izobrazba, temveč izkušnje, reference in

dosedanje delo. »Študij ti sicer da neki pregled, širšo sliko vsega skupaj, ampak vseeno se moraš sam odločiti, kam te najbolj vleče in kje boš pilil svoja znanja. Tega ne učijo na fakulteti. Danes se je tako ali tako mogoče naučiti veliko tudi brez študija. Sploh če je to tvoja želja in te to res zanima.« Kot prednost svojega poklica je navedel to, da je sam svoj šef, kar pa je po drugi strani lahko tudi slabost. Pojasnil je, da sam lahko razpolaga s časom in projekti, vseeno pa so vzponi in padci. »Včasih pridejo obdobja, ko je nenadoma mnogo projektov, nekateri se prekrivajo in si potem očitaš, da nisi sprejel drugega. Včasih pa so obdobja, ko ni nič, ko čakaš. Nič ni 'za zither', to je zagotovo slabost.«

Islandija je njegov drugi dom

Narava je zagotovo Rožletova velika ljubezen, svoj drugi dom pa je našel na od Slovenije kar nekaj kilometrov oddaljeni Islandiji. Tja se odpravljata že desetletje, približno trikrat letno. »Zelo rad se vračam tja, saj tam zelo dobro združujem poklic snemalca in režiserja z zunanjimi, avanturističnimi podvigi. Že kot otrok sem rasel ob gorništvu in naravi, to mi je ostalo v krvi.« V vseh teh letih potovanja na Islandijo je že dodobra spoznal njeno kulturo ter ljudi. Kot je dejal, se Islandci precej razlikujejo od Slovencev, saj so veliko bolj »na izi«, nikamor se jim ne mudi ter so bolj sproščeni. »Res se vidi in začuti, da živijo v deželi, ki je zelo odprta in redko poseljena, obdaja jih nekakšen prazen prostor. Pri nas pa je vse

nasičeno z družbo ter delom, kar nas malo omejuje pri razmišljanju. Na Islandiji ni tolikšnega pritiska.« Čeprav ga na njegov drugi dom, kot pravi, veže veliko lepih in avanturističnih spominov, bo, ko bo enkrat osivel, zagotovo razmišljal o unikatni in neponovljivi izkušnji jadrnanja v času pandemije. »Že na Islandiji si zelo odmaknjen, ko pa enkrat jadraš po fjordih, so občutki zares neverjetni. Istočasno občutje svobode, pa vseeno nekako tudi nagon po preživetju. Ni lahko, še vedno je to na neki način odprava.« Islandija ga je veliko naučila o samem sebi; kot je povedal, predvsem to, da lahko v delu tudi uživa. »Res mi je pomembno, da sem se našel v tem delu, v katerem neizmerno uživam. Drugo, kar mi je dala Islandija, pa je na neki način tudi to, da se znajdem v bolj ekstremnih razmerah.« Čeprav se morda zdi, da Rožle Bregar pogosto hodi po robu, pa vseeno poudarja, da je vedno zelo previden, saj ga je pred leti na Japonskem zasul plaz. »To je bila izkušnja, ki je ne bom nikoli pozabil. Dobil sem drugo priložnost, ki je nikakor ne jemljem za samoumevno. Je pa bilo moje prvo vprašanje, ko so me izkopal, kje je fotoaparati.«

Pred njim je pestro leto

Prejel je že številne nagrade, sam niti ne ve, koliko jih je. »Nikakor ne sledim številu nagrad, saj gre za zelo različne projekte, veliko nagrad se navezuje na festivale. Res ne bi vedel, koliko jih je. Mogoče pa mi največ pomenita osrednji nagradi Festivala gorniškega filma za Zadnje ledene lovce in za film Ena za reko: Zgodba Save. Čeprav gre za slovenski festival, je mednarodne narave, vedno so vključeni zelo dobri filmi in to mi res veliko pomeni.« Bregar je v preteklosti sicer pripravljaval tudi fotografske razstave, a je od zadnje minilo že kar nekaj let. Dejaj je, da ima sicer materiala veliko, vendar še čaka na primeren trenutek. Kaj pa trenutni projekti? Pričakuje, da bo prihodnje leto kar pestro. »Če bo šlo vse po načrtih, bom delal prvi igrani celovečerni film ter dva ali celo tri dokumentarne. Po Zgodbi Save seveda potrebujemo tudi film, posvečen Soči, pripravljamo pa tudi projekt o največji nesreči na Triglavu iz sedemdesetih let. Pestro bo, se že veselimo.«

»Najraje imam celovečerne dokumentarne filme, saj imaš tam nekoliko več časa kot pri televizijskem dokumentarcu. Ritem je bolj umirjen, ni se ti treba toliko držati predpisanih okvirov, zelo rad imam observacijski način filma, kar pomeni, da sicer imaš neko linijo, ampak se načeloma prepustiš toku dogajanja. Slediš, saj je dokumentarec ne nazadnje dinamična stvar. Zagotovo pa imam najraje projekte, kjer greš lahko iz cone udobja, iz klasičnih tem in skušaš narediti nekaj več.«

Na Islandijo, ki je njegov drugi dom, ga vežejo spomini na številne dogodivščine v naravi. Vsako leto jo obišče približno trikrat. / Foto: Rožle Bregar

Zanimivosti

Če ni zapisano, se ni zgodilo

Matevž Oman je na kranjski občinski praznik postal častni občan Kranja. Ob obisku v njegovem domu v Stražišču dobimo vtis urejenosti, redoljubnosti in organiziranosti. Oman se vedno bolj zaveda, da je pustil velik pečat v kraju, kjer živi, in mnogo prispeval tudi h kranjski občini.

KLARA MRAK

Matevža (Matka) Omana - Jaklčkovega se generacije osnovnošolcev spominjajo kot profesorja slovenščine in knjižničarja, je športnik in umetniška duša. Igral je v domačih predstavah, napisal kup knjig, glasil, zbornikov. Je poznavalec zgodovine, etnografije, rodoslovja, v sodelovanju z Gorenjskim muzejem je natančno popisal zgodovino sitarstva; je vojak, gasilec, ustanovitelj Prijatelj Jošta ... Naštevanju, s čim vse se je ukvarjal, ni konca. »Odraščal sem s starim očetom in mamom, saj je mama pri 22 letih ostala sama z dvema majhnima otrokoma; leta 1941 je moj oče umrl v Auschwitzu.« Leta 1943 so 88 družin iz Stražišča preselili v Goričane v zbirno taborišče. »Majdičeva Marica nas je rešila. Uredila je, da so nas spustili in smo se lahko vrnili v Stražišče. Ko smo iz Goričan prišli nazaj v Stražišče, smo živeli v hiši, kjer je bil tudi nemški

štab za Stražišče. Spominjam se, da smo bili večkrat lačni; in kakšno veselje je bilo, ko so nam Nemci kdaj podarili hlebeček kruha, ker jim je mama posojala jedilni pribor.«

Njegova vrlina je vztrajnost

»V vsaki organizaciji, kamor sem prišel, sem bil od začetka do konca. Denimo v Partizanu Stražišče sem bil pionirček, mladinec, tekmovalce, vodnik, nato kot član odbora zadolžen za propagando, potem še predsednik. Za sabo imam sedemdeset let 'gasilerije', enajst let sem bil star, ko sem sem začel hoditi h gasilcem ...« se spominja Oman. Prispevek k Stražišču in tudi Kranju so njegovi zapisi, ki so zbrani v glasilu Sitar, v Kranjskem zborniku, v knjižnih izdajah. V svojih publikacijah se je med drugim osredotočil na svojo rodbino, gasilce, rogište in razvoj društva Prijatelji Jošta, katerega predsednik je bil deset let. Načrtuje, da

bo v bližnji prihodnosti napisal tudi nekaj o gradnjah v Stražišču. »Ker sem bil učitelj, sem bil poleti dva meseca prost in sem pomagal sokrajanom graditi hiše. Vsega sem se priučil: zidati, 'šolatiti', kriviti železo ... Sodeloval sem pri gradnji vsaj sto hiš.« Leta 1978 je na Jošta prinesel vpisno knjigo in se vpisal vanjo. Naslednji dan je bilo vpisov že deset, na koncu leta sto. »Imeli smo krasna praznovanja, novoletne zabave, maškarade, organizirali smo pohode, piknike, razne igre, kvize sem pripravljaval, super smo se imeli,« se spominja.

Pišem za ljudi

»Ne želim, da nekdo nekaj v zvezi z mojim delom 'naklada' ali olepšuje, ampak naj pove tisto, kar sem naredil, kar sem zapisal. Vedno trdim, da če ni zapisano, ni bilo. Zdaj, ko sem že toliko star, ugotavljam, da je to pravzaprav poklon mojemu delu, da sem res nekaj zapisal, nekaj dobrega naredil, ker sem te stvari, ki sem jih

Letos je častni občan Kranja postal Matevž Oman. / Foto: Tina Dokl

izdajal, pisal za ljudi. S tem priznanjem sem se še izenačil z nekaterimi, ki so res za Kranj naredili nekaj dobrega. To me pa potem kar malo srh spreleti.« Matevž Oman razmišlja o preteklosti in prihodnosti: »Veste, do šestdesetega leta se človek

ukvarja z drugimi stvarmi – s službo, stanovanjem, otroci rastejo. Potem pa začne premišljevat o prednikih, ga začne zanimati, kaj je bilo, kako so živeli, veliko stvari. Tu je doba digitalizacije, menim, da je to začetek konca. Ko bo umetna

inteligenca spoznala, da prekaša človeka, človek ne bo več potreben. Takrat bo bolnica zelo prijetna, ker bo umetna inteligenca ugotovila, da ima človek toliko zdravstvenih napak v sebi, da se ne splača telesa obdržati in ga bo 'skenslala', ukinila.«

Tavčar – priljuden in prevzeten

V letošnjem Tavčarjevem letu, ki ga zaznamujemo ob stoti obletnici smrti tega velikega slovenskega klasika, je literarna zgodovinarica Urška Perenič pripravila tudi biografijo o njem z naslovom Ivan Tavčar – Na valovih življenja.

MATEJA RANT

Urška Perenič, redna profesorica za slovensko književnost na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in višja znanstvena sodelavka na Inštitutu za kulturno zgodovino Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, v knjigi bralca popelje med valove Tavčarjevega življenja in ustvarjanja, vse od njegovih prvih objav v šolskih glasilih do zrelosti v klasičnem realizmu. »V knjigi Na valovih življenja velikega Poljanca spremljamo na njegovih številnih poteh med ljubljanskim Bregom, kjer se je ustalil s svojo življenjsko družico Franjo in z otroki, in Visokim, kjer so svoj večni mir našli ne samo Tavčarjevi, temveč tudi junaki in junakinje Tavčarjeve Visoške kronike,« so zapisali ob knjigi, ki jo je avtorica sredi decembra predstavila tudi v Dvorcu Visoko.

Njena izkušnja s Tavčarjevem je bila zelo osebna, je dejala Urška Perenič, zato

Urška Perenič je v Dvorcu Visoko predstavila biografijo o Tavčarju z naslovom Ivan Tavčar – Na valovih življenja. / Foto: Gorazd Kavčič

je ob začetku pisanja knjige najprej obiskala njegovo nekdanjo hišo na Bregu v Ljubljani in Dvorec Visoko. »Ti dve točki na Tavčarjevem življenjskem zemljevidu pomenita začetek in konec, obenem pa točki, med katerima se nenehoma giblje, prav tako pa tudi njegovi

junaki,« je pojasnila in dodala, da je med stenami hiše na Bregu poskusila začutiti Tavčarja, ki se je iz kajže tudi ob podpori žene povzpela do palače. Zaključila pa je pri grobnici na Visokem, kjer je Tavčar pokopan, čeprav še naprej živi skozi svoja dela. »Moje preverjanje literature

je vedno povezano z osebnostmi, ki so to literaturo pisale, zato se mi zdi pomembno, da se, kolikor je to mogoče, poglobim v življenje ustvarjalca.« Literaturo, je poudarila, ne razume kot nečesa sterilnega. »Marsikdo bi mi zato lahko očital neznanstvenost, a to nima

ničopravi z znanstvenostjo. Do osebe, ki jo obravnavaš, moraš čutiti neko strast, predvsem pa je pomembno, da si upaš o ustvarjalcu povedati tisto, kar ti razumeš iz opusa.« Prav zato, pravi, si je drznila vključiti tudi svoje komentarje. Prepričana je namreč, da nihče ne želi brati dolgočasnega dela oziroma tistega, kar so že povedali predhodniki, ampak kar avtor sam razume. Knjiga ima zato zelo osebno enoto. »Tudi sama sem se v tistem času ukvarjala z vprašanji, s katerimi se je tudi Tavčar, in najbrž se to čuti.«

Tavčarja označi za »realista življenja«, saj kot pravi, izhaja iz tistega, kar sam izkuša oziroma doživlja. »Seveda to oplemeniti z domišljijo, a je podložena z bogato življenjsko izkušnjo. Najbolj večer košček sebe je dal v literaturo.« Glavni protagonisti njegovih del so njegovi alter ego, je poudarila, za opis Tavčarjeve osebnosti pa si je besede izposodila pri Prešernu: »Znal je biti priljuden in znal je biti

prevzeten – znal se je približati ljudem, a se je obenem zavedal, da ni kdorkoli; vse, kar je dosegel, je dosegel z delavnostjo, trdim delom, kar je značilno za vsa velika imena slovenske književnosti.« Tako Urška Perenič ugotavlja, da »ni kar vsakega spustil k sebi.« »Kar je po svoje razumljivo: človek, ki želi nekaj ustvariti, mora biti po eni strani obdan z življenjem, odprt do ljudi, a potrebuje tudi samoto, premislek. Tavčar si je očitno to znal dobro organizirati.«

Predvsem pa je bil Tavčar po njenem prepričanju eden najodličnejših slovenskih literarnih popisovalcev ljubezni z velikim L. V njegovih literarnih delih, je dejala, ne manjka upodobitev žensk. »Meni ljub motiv, ki se ponavlja skozi njegova dela, je obraz ženske, uokvirjen s kitami, na katerem se prelivajo žarki svetlobe – to je skoraj slikarska upodobitev.« Zato je predstavitev sklenila z besedami, da je Tavčar skozi svojo literaturo napisal slavospev ljubezni.

Jaz, midva in mi

Štefanovo

MOJCA LOGAR

profesorica geografije
in zgodovine

Šestindvajseti december je god svetega Štefana, ki je sicer zavetnik kamnosekov, priprošnjik pri glavobolih in zavetnik konj. Tega o kamnosekih in glavobolu niti nisem vedela, zelo dobro pa na Slovenskem poznamo sv. Štefana kot zavetnika konj. Cerkev v naši majhni vasi je posvečena prav njemu, Štefanu. Da je to praznik na vasi, ki se začne z mašo, je seveda jasno. Slovesno pritrkovanje zvonov ljudi vabi, naj pridejo, in pevci mašo v podružnični cerkvi polepšamo. Ljudje lahko vzamejo blagoslovljeno vodo in sol, ki jo potrosijo po svojih njivah in travnikih. V cerkvi je več lesenih konjčkov, ki jih ljudje za srečo

in priprošnja nosijo okrog oltarja. Spomnim se, da je pred leti eden od naših otrok večkrat nesel konjičke okrog oltarja, da bi mu kupili računalniško igrico. Nismo mu je kupili in danes pravi, da je bilo tako prav. Ko se s pevci srečamo pri nas doma in se malo poveselimo, vsako leto skozi okna opazujemo čredo konj, ki se vrača od blagoslova konj v sosednji vasi. Kako smo bogati in veseli, da živimo na vasi, kjer vsi ti običaji še vedno živijo. Seveda je vse skupaj precej bolj sproščeno, ker je dela prost dan.

In to je drugi razlog in pomen za praznovanje Slovencev. Šestindvajsetega decembra je dan samostojnosti in enotnosti, ko se spominjamo in praznujemo

Vse je bolj sproščeno, ker je dela prost dan.

razglasitev rezultatov plebiscita pred 33 leti. Tedaj je 88,5 odstotka vseh volilnih upravičencev odločilo, da želi živeti v samostojni in neodvisni državi Sloveniji. Za slovenski narod je to tretji plebiscit v njegovi zgodovini. Prvi je bil beneški plebiscit leta 1866. Drugi je bil koroški plebiscit leta 1920. Nobeden od teh Slovincem ni prinesel nič dobrega. V Benečiji in Reziji je

sledilo močno poitalijančevanje, na Koroškem germanizacija. Pri tretjem plebiscitu leta 1990 smo vedeli, kaj hočemo. Proti samostojni državi so glasovali prebivalci drugih narodov, ki so živeli v Jugoslaviji. Normalno, do tedaj smo prosto prehajali iz ene republike v drugo, meje so bile le navidezne. Potem se je bilo treba odločiti, kje boš živel in katero državljanstvo boš sprejel. Imam veliko virov, dokumentov, brošur, spominskih izdaj, letakov in posebnih knjižic, ki so jih različne institucije izdale ob obletnicah plebiscita. Objavljena je izjava, razglas, pisma navdušenja in čestitke Slovencev iz tujine, spominske kuverte, uradni rezultati. Zelo mi je všeč plakat, kjer na dveh rokah stoji dojenček, spodaj pa je pripisano: »Deželi s štirimi milijoni pridnih rok se ni bati samostojne prihodnosti.« Tedaj smo bili enotni. Danes smo lahko enotni v športu, ob nesrečah si nesebično pomagamo, že pri kulturi pa bi se zataknilo.

Šestindvajseti december je tudi dan za koncerte. Najlepši so božični. Ljudje smo veseli, ko nas glasba še malo bolj odmakne od tuzemskih skrbi, ko nas vsaj za hipec lahko odnese.

Tako jaz praznujem 26. december. Le kako ste ga vi?

JANEZ LOGAR

zakonski in
družinski terapevt

V preteklosti so bile velike, zelo velike družine. Rekli so, kolikor jih bog da. Umrljivost otrok je bila velika, marsikatera porodnica je tudi umrla. Otroke so potrebovali kot delovno silo. Z njimi niso lepo ravnali. Poleg revščine je bil tepež nekaj običajnega. Starši bi si želeli manj otrok, vendar niso vedeli, kako. Družbeni razvoj (predvsem izobraženost in zaposljivost žensk ter kontracepcija) je močno zmanjšal število otrok. Danes si v povprečju malo starejši ljudje želijo enega otroka več.

Otroci niso plevel

Največkrat takrat, ko je to že prepozno.

Včasih slišim pritoževanje nad odraslimi otroki. Nato poslušam dalje: »Slabo se je poročil, izbral je čuden poklic, nič me ne posluša, trmari, pravi čudak je tale moj prvorojenec. Namesto da bi delal, popoldan poseda na vrtu in kadi, z njim se že pol leta ne pogovarjam, ko sva se midva ločila, je tako ali tako odšel z mojo bivšo. Le kje se je zataknilo temu nergaču!«

Odgovor je zelo preprost. V resnici. Če seješ pšenico, bo zrasla pšenica. Kadar gojimo cvetlice, zrastejo cvetlice. Če zemljo prepustimo soncu in dežju, bosta rastla plevel in robida. Časi so se zelo spremenili. Otroci nam preprosto niso več tiho in nam povedo naše neumnosti, ki smo jih delali ali jih še delamo pri vzgoji. In še prav imajo. Saj mi, starši, tudi vemo, da imajo prav. Le resnici nočemo pogledati v oči. Naravni zakon je, da so otroci vedno produkt svojih staršev. Kaj nam očitajo odrasli otroci? Da si nismo vzeli časa zanje – imeli smo pa čas poleg hiše narediti še en vikend na morju. Da sta vpijala drug na drugega, mene, ki sem bil v sredini in jokal, pa niti nista opazila – to je trajalo več let. Da si bil bolj prijatelj z alkoholom kot z mojo mamo in mano – praviš, da

je to tvoja pravica. Da si me pretepal – praviš, da si to izmišljujem. Da me nikoli nisi prišel gledat na nastop v šolo – praviš, da se tega ne spominjaš ... In potem starš še kritizira odraslega otroka. Otroci pa reče, da ima dovolj takega odnosa in odide.

Nerganje ali odnos? Odločitev staršev.

V resnici pa starševstvo ni naporno. Le rad jih moraš imeti – jim nameniti čas, se z njimi igrati, se z njimi smejati, biti z njimi ob padcih in uspehih, jih spodbujati in ne zasmehovati, se zanje zanimati, jim nuditi oporo, jasno povedati, kaj je prav in kaj ni, jim povedati, da vedno lahko pridejo po tolažbo, ker jo bodo zagotovo potrebovali. Celotno odrasli otroci potrebujejo naša ušesa, vendar ne nasvetov.

Starši odraslih otrok se sami odločamo, kakšen odnos bomo gradili ali spremenili s svojimi otroki. Lahko se odločimo, da bomo imeli vedno prav in bomo tudi vedno sami v tem pravu. Pamet in ponos sta nam lahko v pogubo. Sedaj smo pa vsi odrasli in vsaj potrudimo se drug drugega razumeti in poslušati. Poizkušajmo biti enakovredni kljub starostni razliki in življenjskim izkušnjam.

MILJA za inkluzijo

MAJA BERTONCELJ

raznolikost
in vključevanje

Pred kratkim je potekal zaključni dogodek projekta Erasmus+ MILan in Janez za inkluzijo – MILJA za inkluzijo. V obdobju dveh let so spoznavali podobnosti in razlike med srbskim in slovenskim sistemom inkluzivnega izobraževanja, dobre prakse obeh največjih specializiranih izobraževalnih institucij (Šola za osnovno in srednje izobraževanje z domom učencev Milan Petrović Novi Sad in Center Janeza Levca Ljubljana), pa tudi izzive, s katerimi se srečujeta.

Milja k novim izkušnjam in vključenosti

Trajnost projekta zagotavljajo v spletni publikaciji, ki je na voljo v treh jezikih (slovenska, angleška in srbska verzija). »Izjemno sem ponosna, da smo v Srbijo poslali 14 naših učencev z lažjo in zmerno motnjo v duševnem razvoju, ki smo jih spremljali strokovni delavci našega Centra Janeza Levca Ljubljana. Nadalje nam je uspelo

uresničiti kar štiri izmenjave srbskih kolegov, učencev in strokovnega osebja njihove šole, ki tako kot naša predstavlja eno izmed večjih, izkušnejših in najstarejših tovrstnih izobraževalnih institucij. Tudi naši učitelji in strokovno osebje so jim vrnil obisk in na ta način smo ustvarili kar šest priložnosti za medsebojno izmenjavo znanja, idej, izkušenj, pa tudi izzivov, skrbi, pričakovanj, strahov,« je predstavila Marja Medved, koordinatorica projekta iz Centra Janeza Levca Ljubljana, in med drugim dodala, da za njihove učence vsak tovrstni dogodek pomeni miljo, ne le korak na poti k novim izkušnjam, pa tudi vključenosti.

V projektu sta aktivno sodelovala tudi ravnatelj obeh institucij. Matej Rovšek, ravnatelj Centra Janeza Levca Ljubljana, poudarja, da inkluzija pomeni konceptualno preobrazbo šolskega sistema. »Strokovnjaki, ki se ukvarjajo z učinki inkluzije na družbo, so pokazali,

da ima inkluzivno izobraževanje več pozitivnih učinkov na družbeno kohezivnost. Prvič, inkluzivno izobraževanje pomeni možnosti za učenje in napredovanje vseh učencev – učenje vsebin, konceptov in učenje vedenja se lahko vsak uči na ravni njegovih zmožnosti – vsak ima možnost učenja v lastnem območju bližnjega razvoja, drugič, vsi učenci in odrasli deležniki (učitelji in starši) imajo koristi na

Idejo inkluzije, s katero, kot poudarjajo, pridobimo vsi, želijo tudi s tovrstnimi projekti razširiti med širšo populacijo.

področju socializacije in socialnega zavedanja in tretjič, inkluzivno izobraževanje je kratkoročno in dolgoročno tudi ekonomsko upravičeno,« je zapisal v publikaciji.

Razlike med sistemom v Sloveniji in Srbiji

Navedel je tudi nekaj postulatov inkluzivnega izobraževanja, med drugim, da

so v ta proces vključeni vsi učenci, ne le tisti s posebnimi potrebami, in predstavil kratek primerjalni opis sistema v Srbiji in Sloveniji. Če sta si bila še do nedavno podobna in je bila ena izmed skupnih značilnosti izrazito segregirano specializirano šolstvo, se danes v marsičem razlikujeta. »Pod pokroviteljstvom UNICEF-a so v Srbiji v letu 2009 sprejeli Zakon o osnovama sistema vaspitanja i obrazovanja (Osnovni zakon o vzgoji in izobraževanju – OZVI), ki predstavlja moderen pristop k vzgoji za izobraževanje in določa vrsto mehanizmov, ki preprečujejo segregacijo in diskriminacijo. Specializiranih ustanov neposredno ne ukinja, pač pa jih prepušča 'trgu'. To pomeni, da se o tem, katero šolo bo otrok obiskoval, specializirano ali večinsko, odločajo izključno starši otrok s posebnimi potrebami. Status večinskih in specializiranih šol je povsem izenačen. Na ravni kurikulumuma je Srbija opustila prilagojene programe in uvedla univerzalni kurikulum. Učenci ne ponavljajo razreda;

glede na njihov individualiziran program napredujejo z enako starimi vrstniki ... Ne glede na to pa število učencev v specializiranih šolah v zadnjih nekaj letih narašča, te šole pa so od uvedbe omenjenega zakona manj stigmatizirane. V Sloveniji imajo tovrstne šole še vedno negativni predznak, saj so za otroke s posebnimi potrebami z motnjami v duševnem razvoju edina zakonska možnost in obveza hkrati.«

Širiti idejo inkluzije

Rovšek v zaključku poudari, da »je končno stanje inkluzije v oblikovanju takega šolskega sistema, ki bo omogočil kateremkoli otroku optimalen razvoj vseh njegovih potencialov in enakopravno vključevanje v družbeno skupnost. Zdi se, da je tu Srbija glede na Slovenijo v prednosti. Agenda, ki jo ima Nacionalna komisija za prenovu vzgoje in izobraževanja leta 2023, (še) ne vsebuje pojma 'inkluzivno izobraževanje' in zdi se, da pri tovrstnih sistemskih spremembah nismo niti na začetku.«

Iz sveta Petra Colnarja

Luna nagajiva (2. del)

PETER COLNAR

Vse se enkrat začne

Leta 1983 se je rodila Louise Brown. Bila je prvi otrok, ki se je rodil s pomočjo zunajtelesne, to je umetne oploditve. Od takrat se je z medicinsko pomočjo na svetu rodilo že več milijonov otrok. Približno deset tisoč tudi v Sloveniji, kjer sta se na tak način pred 34 leti prvič rodili tudi dvojčici.

Ni dvoma. Vse je uradno potrjeno, mi pa se kot nejeverni Tomaži vprašamo, zakaj. So res devet let na to vplivala samo neplodna leta? Je pri tem imela svojo vlogo tudi luna nagajiva? Eva je Eva, pa četudi vemo, da ima vedno prav, je tudi

ansambel Čuki zapel na začetku: »Ti luna nagajiva, ti si vsega kriva, ti imaš to moč, jaz te ljubim kot nekoč.« Ob koncu prepevanja zamenja jo refren z »... naj bo danes kot nekoč.«

Zdaj smo pa tam. Da ima luna vso moč. Da je tako, dokazuje njen vpliv na morje, na plimo in oseko. Na ljudi, ki jih luna nosi, pa tudi na ljubezni, ki jih doživljajo ob morju ... Morda pa tudi na svetovno zgodovino?

Za ljubi kruhek

V enem najpomembnejših dogodkov v zgodovini domovine je 25. junija 1991 Slovenija po vojaškem spopadu in kasneje tudi uradnem priznanju v svetu postala samostojna država. Neverjetno, vendar resnično še vedno ostajajo nekateri, ki s simpatijami obujajo spomine na preteklo (komunistično in tudi socialistično) Jugoslavijo.

Razlag je več, vendar vse skupaj ostaja tudi še najbolj pod ponarodelim pojasnilom, da vsak krčmar svojo

krčmo hvali. Nekaj stvari je že pojasnil Janez Menart:

Ko še pleničke sem zlatil, lepó pri marnici sem pil in nisem se prav nič boril za ljubi kruhek.

Ko drsal šolske sem klopi, spoznal sem: mnogo je ljudi in vsak peha se in poti za ljubi kruhek.

Ko trezno sem v življenje zrl, sem vse bolj redko z njim se sprl in marsikaj molče požrl za ljubi kruhek.

Ko sem polagoma starel, za dom in ženo sem skrbel in mnogo lumparij počel za ljubi kruhek.

Ko se mi je že zgrbil stas, mi trebuh visel je čez pas kot jasen in vabljev oglas za ljubi kruhek.

Na grob je vklesal kamnosek: Ta, ki tu gnije, ni bil pek, a glej, preživel je svoj vek za ljubi kruhek.

Kaj hočemo, tako je bilo in še vedno je. Vsak je sam svoje sreče kovač. Tudi v Sloveniji. Preteklost si vsak razlaga po svoje. Povejmo še nekaj »po svoje«, ker smo pač povezani tudi s svetovno zgodovino.

Zato pa še živimo:

Slovenski plemič Andrej Baumkircher je bil poveljnik cesarjevih najemniških čet. V sporu med vladarjem Friderikom III. in njegovim bratom Albrehtom je bil na cesarjevi strani in mu je odločilno pomagal. V zahvalo je cesar leta 1463 dal Kranjcem na prsi kranjskega orla namesto bele zlato barvo.

Služil je tudi celjskim grofom in Matiji Korvinu, ki se je leta 1469 pridružil štajerskim plemičem proti kroni in premagal cesarjevo vojsko. Cesar ga je zato zvalil v Gradec in dal ubiti.

Vaš razgled

Na dan samostojnosti in enotnosti je na številko 113 na policijo prispel obupan klic državljana: »Janez tukaj. Nikakor se ne morem spomniti, kako je bilo ime tisti puncici v uniformi, ki je mene, Joža in Franceljna peljala na treznjenje, potem ko smo tri dni popivali na zdravje Sloveniji in so nas vrgli iz zadnje gostilne.« Ker na policiji znajo rešiti vsak problem, tudi take z imeni, so v patrolo poslali kar fička z napisom Milica na vratih. Pa lep pozdrav iz Smlednika in tradicionalnega srečanja starodobnikov. I.K. / Foto: Tina Dokl

More love letters, please - več ljubezenskih pisem, prosim, pravi napis, nalepljen na enega od pisemskih nabiralnikov v Radvljici. Želja, ki jo je težko uresničiti. Mlajše generacije komaj še vedo, čemu so rumene poštné škatle namenjene, pisma, tista osebna in napisana na roko, pa tudi najdemo le še v muzejih. Da bi bilo le ljubezni enako in celo več kot nekoč ... To si pa lahko želimo, kajne? M. A. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski priimki

Sajovic – dimnikarski ali plemiški priimek? (2. del)

TINO MAMIČ

Prej omenjena knjiga o grbih meščanskih rodbin popisuje natančen rodovnik, ki se zaključuje z Bogovim očetom Marjanom, rojenim 8. marca 1898 v Kranju. Prvi v rodovniku pa je Štefan Sajovic, Bogov prapra-pra-praded, rojen leta 1695 na Olševku v župniji Šenčur. Letnica rojstva morda ni prava, saj ga v maticah nismo našli. So pa točni vsi drugi datumi.

V knjigi ni pojasnil, kdo in kdaj je uporabljal grb. Vemo le, da so grb lahko imeli samo plemiči. V matičnih knjigah v zadnjih 400 letih doslej nismo našli še nobenega Sajovica, ki bi bil plemič. Zato v tem trenutku za plemenitost še nimamo

Bogo Sajovic, Meškovo nagajenec

nobenega dokaza, ampak le precej verjetno hipotezo.

V Sloveniji živi 617 ljudi s priimkom Sajovic, po svetu pa še kakih 250. Največ v ZDA (129), Braziliji (53), Franciji (27), Avstriji (16), Nemčiji (8) in na Švedskem (5). Leta 1997 je bilo število slovenskih Sajovicev 687. Poglejmo še število različic: Sajevec (59), Sajevic (141), Sajovec (76). Sajevic in Sajovec imata največ pripadnikov na Gorenjskem, kar daje slutiti tesno povezanost s Sajovicem. Sajevec pa ima svoje gnezdo na Koroškem in verjetno tudi svoj izvor. Glede na razširjenost priimka tako na jugu Ljubljanskega barja kot na Olševku že v začetku 17. stoletja gre precej verjetno za dve samostojni, nepovezani gnezdi priimka.

Avtoriteta sodobnega slovenskega jezikoslovja dr. Marko Snoj pri razlagi krajevnega imena Sajevec (vas pri Ribnici) pravi, da vsi kraji s tem imenom verjetno nimajo enakega izvora. Potok Sajevec pri Krki se v zgornjem toku imenuje tudi Črnivec, kar nakazuje povezanost s sajami. Snoj še navaja, da se je kmetu lahko reklo sajevec, če ga je fevdalec postavil (posadil) na prosto zemljo.

Priimek Sajovic na Dolenjskem je vsekakor nastal iz krajevnega imena Sajevec, saj je bilo prvič omenjeno veliko prej, kot so nastali slovenski priimki.

Priimek Sajovic se je verjetno izgovarjal Sajovc. Na to nakazujejo mnogi zapisi v matičnih knjigah.

Pri krstu prvega Sajovica, ki ga omenja leta 1902 Hermann Hermann, ni omembe modre krvi. Dne 1. marca 1729 je bil krščen, kakšen dan prej pa verjetno rojen Gregor Sajovic, sin Štefana Sajovica in Marije. Sta pa bila njegova botra plemiča. Je sicer res, da so plemeniti botri nesli h krstu tudi otroke revežev. A vendar so plemeniti botri še večkrat bili botri svojih sorodnikov ali premožnih ljudi. Knjiga je iz Nadškofijskega arhiva Ljubljana (K 1726–1743, zv. 10, str. 26).

HUMOR, HORSKOP

HORSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Nostalgično se boste spominjali krajev in dogodkov iz skoraj minulega leta. Vse skupaj vas bo tudi času primerno peljalo k razmišljanju o novem letu in vsem tistem, kar si želite doseči, in poteh, ki jih želite prehoditi.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Z okolico boste velikodušno delili svoje znanje in ideje. Maršikaj, česar do zdaj niste želeli deliti, ker ljudem niste zaučili, boste tokrat izdali. In ker se dobro vrača z dobrim, vam bo veselje poslalo nekoga, ki vam bo pomagal proti cilju.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Nekaj na finančnem področju se bo zaključilo vam v korist. Bodisi boste dobili povrnjen dolg ali pa boste zaključili projekt in vam ga bodo plačali. Energije bodo naklonjene stvarjem, ki jih že dolgo niste mogli zaključiti, zato se jih lotite.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Začutili boste željo, da razčistite zadeve v partnerskih odnosih, zato se boste z boljšo polovico spustili v pogovore o prihodnosti. Neporočeni boste govorili celo o poroki, poročeni mogoče o otrocih. Tistim negotovim se bodo zadeve razjasnile.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Obveznosti bodo v naslednjih nekaj dneh vaša prioriteta. Počutili se boste obremenjeni, zato vas bo ob živce spravljalo pomanjkanje ustvarjalnosti in idej. Vendar brez skrbi, planeti so naklonjeni temu, da najdete najboljše načine sprostitve.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Ljubezen bo v zraku. Bodisi sveže postavljena ljubezen ali tista partnerska, iskrice bodo letele in hvaležni boste za tako lepe občutke v tem edinstvenem obdobju. Lahko se pojavi tudi nekdo iz preteklosti – in takrat vam bo postalo marsikaj jasno!

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Ni ga čez lepo udobje in veliko časa boste namenili temu, da bi polepšali svoje okolje, bodisi domače ognjišče ali poslovni prostor. Vse vam bo šlo kot po maslu, saj so energije naklonjene projektom, ki težijo k lepemu.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Čas bo, da se izrazite in na glas poveste svoje mnenje. Delite svoje misli in ideje, razložite svoje videnje ustvarjalnosti. Dana vam bo tudi možnost, da razčistite nejasnost, ki vas je že nekaj časa begala. Zadnja noč v letu bo nepozabna.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Primerjali boste, kaj vse imate vi in kaj imajo drugi. Ali pa se boste na delovnem mestu ozirali, koliko nalog so naložili vam in koliko dela so dali drugim. Ste preobremenjeni? Zdaj je čas za počitek in nabiranje nove energije.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Vaše obdobje je tukaj, kozorogi, in med drugim se vam obejajo tudi ljubezenske zveze. Samski ne bodite sramežljivi in ponosno pokažite, kaj imate in kaj ste. Meglice, ki so vam ovirale pogled v prihodnost, se bodo razkadile, zato le pogumno.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Počitek je vedno ključ do uspeha. Imejte to v mislih v prihodnjih dneh, ko vas bodo »nujne« obveznosti vlekli na vse strani in boste ječali od utrujenosti. Upočasnite korak in razmislite. Vse ni tako nujno, kot se trenutno zdi.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Dve nalogi imate v prihodnjih dneh: krepiti prijateljstvo in deliti. Poskrbite za ljudi okoli sebe, predvsem prijatelje, za katere veste, da vam vedno stojijo ob strani. Prisluhnite in pomagajte jim ter delite z njimi svoje ideje in misli. Dobro se z dobrim vrača.

ODŠTEVANJE...

TA JE DOBRA

Navihana mulca

Dva dečka stojita pri vratih cerkve, iz katere prihaja pravkar poročen par.

»Poslušaj, a bi ju malo prestrašila?« pravi prvi.

»Kako to misliš? Na kakšen način prestrašila?« zanima drugega.

»Glej in se uči,« odvrne prvi in zakliče ženinu: »Očka! Očka!«

Ne more se pomniti

Profesor fizike v šoli za policiste vpraša: »No, kadet Janez, povejte nam, kaj je vakuum?«

Vprašani nekaj časa menca, nato pa reče: »Joj, v glavi imam, ampak se zdajle res ne morem spomniti.«

V gostilno gre

Gorenjec nenadoma vstane s kavča in reče ženi: »Draga, obleci se, jaz grem v gostilno na kozarček.«

Žena: »Ali to pomeni, da me vabiš s sabo?«

»Ne, samo gretje sem ugasnil!«

Nezadovoljen s frizerjem

Miha gre k frizerju in ta ga zelo na hitro ostriže.

»Tole pa ne bo v redu. Zadaj ste mi naredili 'štenge',« protestira.

»Ja, kaj pa naj vam naredim za ta denar? Dvigalo?« znajde frizer.

Testiranje inteligence

Blondinki se pogovarjata:

»Včeraj sem šla na test inteligence.«

»Res? In?«

»Test je bil na srečo negativen.«

LAŽJI SUDOKU

5		9		1	4	2
4	2		5	8	7	
		9				1
6	5		3	7	1	9
	4	2	8	5	6	7
7				9		
	8	1	4		2	3
2	6		7		9	8

Rešitev:

8	1	6	5	2	7	9	3
6	2	7	9	1	5	8	4
9	5	7	8	2	6	1	3
4	9	5	6	8	7	2	1
5	8	2	9	1	7	3	6
7	6	1	2	3	8	9	5
1	3	2	7	6	9	4	8
6	4	8	9	5	1	2	7
2	7	1	4	9	6	3	5

TEŽJI SUDOKU

2		1		7	8		6
		7	3		6		9
				5	1		7
	1	9				3	2
	2		8	9			
1			9		8	2	
3		8	7			1	5

Rešitev:

5	6	1	2	9	7	8	3
6	8	9	5	1	7	2	4
7	2	7	8	6	5	9	1
1	9	5	6	8	7	2	3
8	2	7	1	9	6	1	5
7	2	6	1	5	3	1	8
6	1	7	2	6	9	3	8
2	5	4	8	1	9	6	7
9	6	8	1	7	5	1	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Ideja za darilo
namesto nogavic, kravate
ali pižame

Podarite naročnino na časopis Gorenjski glas!

Podarite naročnino na časopis Gorenjski glas!
Svoje najbližje boste razveselili vsak torek in petek, ko bodo prejeli Gorenjski glas. Novice iz vse Gorenjske, zanimive zgodbe, križanke, TV-spred, šale – kaj več bi si še lahko želeli? Za vse možnosti naročnin pokličite 04/201 42 41 vsak delavnik od 8. do 15. ure, pišite na narocnine@g-glas.si ali kliknite na www.gorenjskiglas.si/prijavanoveganarocnika

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

GORENJSKI GLAS	POKRIT BALKON	SEMIŠIČE (ZASTAR.)	ŠAHIST KAMSKY	NAPAKA NA EMULZJI FILMA	NIKOLA TESLA	PREŽVE-KOVALEC TOBAKA	BIVŠA EVR. VALUTA, ECU	PREMOGOV DESTILAT	GORENJSKI GLAS	JEDILNI LIST, MENU	KEM. ELEMENT (U)	ŠTEFAN NAHTIGAL	BANJA	ČASOPISNI OGLAS, INSERAT	TOLKALO, PAVKA	
VAGON (MANJŠ.)	25								SORTNO VINO						21	
RAZTEGLJIVA VRV					13				VERDIJEVA OPERA KEM. ELEMENT (Y)	32						
KRAJ V AVSTRJI, GREUTH					MESTO NA HRVAŠKEM KOŠARKAR EXUM							PREBIVALIŠČE PEVKA GRANDE	9			
IGRALKA SEYFRIED								RITINA (NAREČNO) POČITNIŠKI OBJEKT					NIKOLAJ PIRNAT NAPADALNI DELFIN			
ENAKI ČRKI			ČASOPISNA NOVICI	SL. PEVEC (KARLI) FILMSKI KIPEC		4				POSEBNEŽ	JUTRANJA PADAVINA			27		
KOŠARKAR REED							SL. PESNIK (FRANCE) AMERIŠKI KROKODIL				AZIJSKA DRŽAVA PECIVO Z NADEVOM					
ATEST		6						SL. GLASBE-NIK (TOMO) ZEMELJSKI POL			19			GRAFIČNI ZNAK ZA VEZAVO	REŽISER KUROSAVA	
GORENJSKI GLAS	POSODA ZA PEPEL, ZARA	TELESNO OKOSTJE TELESNA STRAST			28				EVROPSKI VELETOK DREVESNA ZRAST							
DEL OBRAZA					PODTALNA DEJAVNOST GLINASTA PIŠČAL				14				EMA KOZIN BALONAR SORN	16		
ROK LUNAČEK			ŽIVALSKI IZRASTEK					DEL BESEDE JAKOST, MOČ					NORD. BO-ZANSTVA ROK ZORKO			
DEL PRAŠIČJE NOGE			ZNOJ, STEZA													
SESTAVIL: KALAN	IZOLACIJA PRI SUMU VIRUSNE OKUŽBE	VELIKA OPICA	ZODIAKALNI ZNAK	MORALA	KILOMETER	ZAZNAVA S PRSTI	RUDAR (ŽARG.) LJETA OSEBA	18								
TISKOVNI POPRAVEK							LETVOŠIČE PRI REKI STISKAL-NICA					NAJVEČJA CELINA		24		
NEENAKOMERNOST RITMA		11					ORGANSKA SPOJINA VULKAN NA FILIPINIH									
JUDOVSKE TEOLOGE					ŽIG SEVERNI PTIČ, NJORKA		26		IGRALKA KOSARIN 100							
PEVKA HORVAT				3	TALNA OBLOGA GR. JUNAK, ENEJ			30			DŽEZ POZ-NAVALEC IN RADIJSKI VODITELJ (BRANE)	GORENJSKI GLAS				
NEDA GAČNIK			ODBOJKAR PAJENK SMEŠNICA, VIC				RIBIČ Z OSTMI SKAND. MOŠKO IME		15				KIP MARJE Z MRTVIM JEZUSOM			
PRHA			KRAJ S, OD DRNIŠA REŽISER VODOPIVEC				KROGLASTA BAKTERIJA REKA V S. ITALIJI			OTO PESTNER PEVEC KAISER						
LETNI GOZDNI POSEK	1				POSADKA, MOŠTVO KATJA AJSTER				INDUSKI VODNI BIVOL							
PODOB-NOŠT (KNJIŽNO)			29				IGRALKA DAGOVER	12		POKLON VRSTA RAZ-STRELIVA						
SLADKO TROPSKO SADJE							SANDALA Z OPETJEM (OBRT.)									

GORENJSKI GLAS V VSAK DOM NA GORENJSKEM

14 dni brezplačnega časopisa

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Podatke za dostavo pošljite na narocnine@g-glas.si ali pokličite 051/682 217. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in predstavili pogoje za naročnino.

Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik. Prav tako ne morejo sodelovati tisti, ki so obdobje brezplačne naročnine v zadnjem letu že izkoristili.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Gorenjski glas je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.

ROMAN JOHNA KNITTLA								5								
MESTO V OHIU								22			UMETNOSTNI SLOG	ODISEJEVA DOMOVINA				
AJANTA AKRON ALUMINAT STEROL VIA MALA																
MESTO V ISTRI, PULJ	7										EDO TERGLAV MINERAL Z URALA					
OKOLICA (ZSTAR.)											2					
GREGOR RAVNIK							POSEST V MADŽ. OKOLJU			IZREK, PREGOVOR						
IZRASTEK NA GLAVI								20		IGRALKA MIRANDA AFRIŠKI VELETOK						
JAMSKA SVETIŠČA V INDIJI											31		SLIKAR RIMELE			
PEVEC RESNIK													NOBELJU IVO MOJZER			
PISEC ANALOV								10								
RAŠEVINA																23

1. nagrada: darilna kartica OBI v vrednosti 20 eur
2. in 3. nagrada: knjiga

Rešitev križanke – geslo na kuponu – lahko pošljete po pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, ali jo oddate v nabiralnik na tem naslovu. Rešitve pa lahko pošljete tudi po e-pošti. To storite tako, da z mobilnim telefonom slikate kupon z geslom in ga pošljete na naslov križanke@g-glas.si. V elektronsko sporočilo ne pozabite napisati svojih osebnih podatkov. Rok za oddajo je petek, 12. januar 2024.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32

Z letom 2024 prihajamo po kitajskem horoskopu v leto zmaja (long) z elementom les. Čaka nas veličastna vrnitev po letu mačke. Zavihali bomo rokave za vse mogoče neznanske in drzne načrte. Prekipevali bomo od odvečne energije, vseeno pa se ne smemo precenjevati. Kozorogi, dvojčki in biki boste tista znamenja, ki boste v prihodnjem letu deležna največ naklonjenosti planetov in boste prejela največ podpore tako v zasebnem kot poslovnem življenju.

OVEN 21. 3.–20. 4.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujimate: lev, tehtnica
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: zmaj
Element: ogenj
Vodilni planet: Mars
Prednosti: samozavest, delavnost
Slabosti: trma
Značilna lastnost: pogum
Barva: rdeča
Kamen: ametist, rubin
Drvo: bor

DVOJČKA 21. 5.–21. 6.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujimate: tehtnica, vodnar
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: konj
Element: zrak
Vodilni planet: Merkur
Prednosti: človekoljubje
Slabosti: neodgovornost
Značilna lastnost: odzivnost
Barva: rumena
Kamen: opal
Drvo: kostanj, oreh, leska

LEV 23. 7.–23. 8.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujimate: oven, škorpion, vodnar
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: opica
Element: ogenj
Vodilni planet: Sonce
Prednosti: radodarnost
Slabosti: domišljavost
Značilna lastnost: obilnost
Barva: vse sončne barve
Kamen: topaz
Drvo: limona, lovor, pomaranča

TEHTNICA 24. 9.–23. 10.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujimate: dvojček, vodnar
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: pes
Element: zrak
Vodilni planet: Venera
Prednosti: predanost, simpatičnost
Slabosti: nezvestoba
Značilna lastnost: očarljivost
Barva: različni otenki modre
Kamen: korale
Drvo: jesen, topol, jablana

STRELEC 23. 11.–21. 12.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujimate: lev, oven
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: podgana
Element: ogenj
Vodilni planet: Jupiter
Prednosti: razsodnost, voditeljstvo
Slabosti: nezaupljivost
Značilna lastnost: optimizem
Barva: vijoličasta, modra
Kamen: cirkon, ametist
Drvo: hrast, lipa

VODNAR 21. 1.–19. 2.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujimate: tehtnica
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: tiger
Element: zrak
Vodilni planet: Uran
Prednosti: prizadevnost, neodvisnost
Slabosti: nestanovitnost
Značilna lastnost: prijateljstvo
Barva: turkizna
Kamen: cirkon, ametist
Drvo: češnja in vsa druga sadna drevesa

Vaša poslovna pot bo v prihodnjem letu odlična. Na podlagi letošnjega odličnega dela vam bo v prihodnjem letu kariera tekla kot po maslu. Za dodatek boste imeli podporo nadrejenih, ki bodo opazili vaše delo. Če še to ne bi bilo dovolj, vam bo stala ob strani tudi družina. Čeprav vas bo mikalo, da bi tako zaslužen denar podvajali na nenavadne, mogoče tudi nelegalne načine – nikar. Prihodnje leto bodo energije kaznovale vse stvari, ki niso legalne. Samski ovni lahko konec leta pričakujete osebo, ki vam bo ogrela srce, vezani pa boste vlagali v zvezo in posledično lahko pričakujete, da bo tudi boljša polovica z veseljem prispevala k vašemu odnosu. Pazite na fizično zdravje, psihično bo dobro, vendar vseeno imejte v mislih, da stres lahko načne tudi vas. Srečne številke: 12, 13, 18, 25, 26, 31, 32.

To pa bo vaše leto, dvojčki. Večino leta vam bo zdravje odlično služilo, vendar samo v primeru, da ne podležete odvisnosti. Torej da ne pretiravate s kavo, sladkarijami in še čim močnejšim. Zavedajte se, da prihodnje leto energije niso naklonjene tistim, ki zlorablajo snovi. Torej: osnova je minimalizem! Vaša partnerska barka bo prihodnje leto plula mirno, nasprotno pa v širši družini ne bo preveč miru. Komunicirajte in uredite vse težave že s pogovorom, da ne boste kasneje imeli več težav. Finančni prilivi bodo stabilni skozi vse leto, vseeno pa boste imeli več izdatkov, kot trenutno predvidevate. To bodo nenačrtovani in predvsem nepotrebni izdatki, kar pomeni, da boste zapravljati tam in takrat, ko za to ne bo potrebe. Če boste to omejili, boste prihodnje leto lepo privarčevali. Srečne številke: 2, 13, 15, 16, 18, 19, 27.

V začetku leta vam bo na poslovnem področju malce težje, saj boste dobili veliko polen pod noge. Vse, kar boste delali, delajte počasi in z razmislekom. Ne prepuščajte se trenutnim zamisljam in idejam. Vaša večna deviza za uspeh je počasi, trmasto in zagotovo. Na koncu vam bo uspelo. Vse skupaj lahko terja tudi davek področju zdravja, zato ne opustite zdrave rutine prehrane in gibanja. Ne pozabite tudi na sprostitvene tehnike, ne glede na to, kako neumne in za vas nepotrebne se vam zdijo. Že poleti boste v službeni okolici opazili spremembe v odnosu ljudi do vas. Takrat se bo ponovno začel vaš vzpon na prestol, kjer se vam vsi priklanjajo in vas imajo za nepremagane voditelje. Tudi doma se ne odzovite na prvo žogo. Zavedajte se, da bodo vse težave minile, zato jih sprejmite mirno in s pametno besedo uredite zadeve. Srečne številke: 4, 5, 6, 20, 23, 26, 27.

V prihodnjem letu se boste spoprijeli z izzivom, kako uskladiti zdrav način življenja in željo po poslovnem uspehu. Kariera bo pred vas postavila kar nekaj izzivov, zaradi katerih boste čutili potrebo po dokazovanju, to pa pomeni trdo delo in na trenutke že kar garanje. Največji izziv bo uskladiti vse vaše obveznosti, zato morate biti pozorni predvsem na psihično zdravje. Na vse pretege se potrudite, da boste vzdrževali zdravo rutino prehrane, aktivnosti in psihičnega zdravja. Na poslovnem področju boste torej prihodnje leto trdo delali, predvsem pa vključite svoj šarm ter pazite na izgovorjene besede. Vezane tehtnice boste doživljale strastno prevnitev zveze, samskim pa se obeta precej obletavanja, saj boste prihodnje leto neustavljivo šarmantni in privlačni. Srečne številke: 3, 4, 7, 9, 14, 24, 27.

Zdravstveno vam bo leto kar naklonjeno. Sicer obstaja možnost sezonskih prehladov in virusov, kaj hujšega pa ni zapisano v zvezdah. Seveda tukaj govorimo ob predpostavki, da imate oziroma da boste vzpostavili zdravo rutino prehranjevanja z lahko hrano in psihično in fizično aktivnostjo. Ter seveda čim manj različnih škodljivih substanc. Zakaj bi se vam leto pokvarilo, če to ni potrebno? V partnerskem odnosu boste v prvi polovici leta kar malce blaženi, tako vam bo lepo. To bo posledica tega, da se boste za ta odnos tudi zelo potrudili. V drugi polovici pa ... No, ja, če se boste še trudili in posvečali več časa boljši polovici, potem bo še kar šlo, sicer pa bo doma kar malce zaropotalo, saj boste preveč časa porabili za kariero. Načrtujte že vnaprej kakšno potovanje ali vsaj izlet. Ozračje bo takoj boljše. Srečne številke: 4, 5, 10, 13, 18, 21, 33.

Odlično vam kaže na finančnem področju, vodnarji. Sicer pričakujte sredi leta nepredvidene stroške, ki pa jih dobite povrnjene. Ali pa bodo prilivi toliko večji, da boste konec leta prav zadovoljni z izidom oziroma zneskom na računu. Vzdržujte fizično kondicijo, in če še niste začeli skrbeti tudi za psihično zdravje – s tem je mišljena čuječnost, meditacija ali kar vam pač pomaga pri vzdrževanju psihičnega ravnovesja – začnite že zdaj. V prihodnjem letu boste ob vsem stresu, ki se vam obeta na poslovnem področju, to zelo potrebovali. Na domačem dvorišču bo vse bolj ali manj potekalo mirno. Nekaj neurij se vam lahko zakuha, toda imejte v mislih, da so to samo prehodne nevihte, zato nikar ne komunicirajte grobo, saj vam bo kasneje žal in še težko se boste odkupili. To bodo samo trenutne slabosti. Srečne številke: 4, 5, 7, 16, 22, 28, 29.

BIK 21. 4.–21. 5.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujimate: devica, kozorog
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: kača
Element: zemlja
Vodilni planet: Jupiter
Prednosti: samostojnost
Slabosti: vihravost
Značilna lastnost: odvisnost
Barva: rožnata, zelena
Kamen: safir
Drvo: jablana, cipresa

RAK 22. 6.–22. 7.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujimate: škorpion, ribi, lev
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: koza
Element: voda
Vodilni planet: Luna
Prednosti: potrpežljivost
Slabosti: naivnost
Značilna lastnost: zvestoba
Barva: srebrno modra
Kamen: biser
Drvo: vsa tista drevesa, ki so bogata s sokom

DEVICA 24. 8.–23. 9.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujimate: bik, kozorog
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: petelin
Element: zemlja
Vodilni planet: Merkur
Prednosti: varčnost, temeljitost
Slabosti: kritičnost
Značilna lastnost: natančnost
Barva: zelena
Kamen: ahat
Drvo: leska, breskev

ŠKORPIJON 24. 10.–22. 11.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujimate: rak, ribi
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: prašič
Element: voda
Vodilni planet: Pluton
Prednosti: požrtvovalnost, prijateljstvo
Slabosti: trmoglavost
Značilna lastnost: idealizem
Barva: temno rdeča
Kamen: mesečev kamen
Drvo: glog, trave

KOZOROG 22. 12.–20. 1.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujimate: oven, bik, devica
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: bivol
Element: zemlja
Vodilni planet: Saturn
Prednosti: prizadevnost, vestnost
Slabosti: ljubosumnost
Značilna lastnost: neomajnost
Barva: črna, bela
Kamen: ametist, rubin
Drvo: bor, breza

RIBI 20. 2.–20. 3.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujimate: rak
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: mačka
Element: voda
Vodilni planet: Neptun
Prednosti: marljivost
Slabosti: neodločnost
Značilna lastnost: sočutje
Barva: morsko zelena
Kamen: biser
Drvo: vrba, breza

Če svoje boljše polovice ne poznate dobro, ker ste na primer še v novi zvezi ali pa se vam nikoli ni zdelo potrebno spoznati notranjosti partnerske osebe, potem se vam lahko zgodi, da boste prevarani oziroma se boste razšli. Potrudite se in vložite svoj čas tudi v drugo osebo v svojem partnerstvu. Na žalost bo tudi kariera zahtevala vaš čas, saj boste morali trdo delati. Na srečo boste dobili podporo in bodo vaši sodelavci dobri. Pazite, da boste čas dobro razporedili med zasebnost in poslovnost. Denar bo sicer prihodnje leto pritekal, a le, če ga boste pazljivo upravljali (torej ne boste zapravljali), lahko povečate znesek na svojem računu. To pomeni, da boste imeli s pametnim ravnanjem v prihodnjem letu dobre možnosti, da si povečate varčevalno vsoto. V minusu ne boste v nobenem primeru. Srečne številke: 1, 7, 11, 16, 20, 21, 22.

Le pozorno pri zdravju prihodnje leto, raki, kajti napetost in stres bosta terjala svoj davek. Da bi ohranili zdravje, vzpostavite zdravo rutino, če je seveda še niste. Naj bo mešanica fizične dejavnosti in mentalnega ravnotežja. Družite se z ljudmi, ki so vam blizu in ljubi, podajte se tja, kjer vam srce zaigra in se vam zdi, da diha s polnimi pljuči. Vzemite si čas zase! Če vam bo v družinskem okolju zaškripalo, se ugriznite v jezik in pristopite h komunikaciji. Lepa beseda lepo mesto najde in tudi pri vas bo tako. Tudi partnerju lahko večkrat dovolite vstopiti v svoje srce. To ne pomeni, da boljše polovice nimate radi, to pomeni, da zaupajte in občasno svoje srce odprite na stežaj, da bo ta vaša oseba vedela, da ste v sebi veliki in topli. Srečne številke: 7, 8, 9, 10, 24, 25, 35.

Če še ne veste, boste prihodnje leto device dobile potrditev, kako pomemben steber vaše ožje in širše družine ste. Po praktične nasvete za čisto vsako težavno situacijo se družinski člani vedno lahko obrnejo na vas. To vedo, prihodnje leto pa boste še vi izvedeli, kako zelo ste cenjeni. Kar z lahkoto priskrbite drugim, privoščite prihodnje leto tudi sebi. Dovolite si biti nepopolni, dovolite si slabe trenutke in spodrsljaje, še posebno če z njimi nikogar ne prizadenete. Tudi za vaše psihično zdravje bo bolje, če ne stremite k popolnosti, ki je nihče na tem svetu ne more doseči. Prepustite se spontanemu dejanjem in nenačrtovanim dogodkom. Presenečeni boste, kako drugače bo življenje potekalo. Srečne številke: 4, 6, 12, 14, 17, 18, 30.

Začetek leta vam zdravstveno lahko povzroči precej težav. Pazljivo pri tem, kaj in koliko boste pojedli, na to bodite mogoče pozorni že ob novoletnih praznikih. Zmerna naj bosta pijača in jedalca, da se izognete ali vsaj omilite težave z želodcem in prebavnim sistemom. Poslovne ambicije se vam bodo v veliki meri letos izpolnile, in če imate velike načrte, jih ne razlagajte več, kot je treba. Pridobili boste ljudi, ki vam bodo pomagali pri izpolnitvi poslovnih želja. Samski škorpionji imate v drugi polovici leta dobre možnosti, da spoznate partnerja za skupno življenjsko pot. Vezani škorpionji časovno uskladite kariero in zasebno zvezo, da ne bo doma slabe volje. Prav tako pazite na jezik, da zveze ne pokvarite. Pik škorpiona zna biti za vaše zasebno življenje smrtonosen, saj lahko zaključijo vašo partnersko zvezo! Srečne številke: 14, 10, 13, 17, 20, 24, 30.

Vaše zdravje bo prihodnje leto v glavnem polno zadovoljstva in dobrega počutja. Da pa bi znali ceniti to, kar imate, boste doživeli nekaj izzivov in zdrsov. V ljubezni boste vezani doživljali prelepo leto, vendar bodite ob vsem pozorni na svoj čas. Kozorogi ste preveč vezani na kariero, kar vam lahko osiromaši zasebnost. Zavedajte se tudi svoje rigidnosti, ki vas naredi nespontane. Poskusite včasih nepričakovano nekaj narediti iz trenutnega domisleka. Prijetno bo. V karieri vam bo seveda šlo odlično, dosegali boste nove vrhunce, kar se bo seveda poznalo tudi pri financah, ki bodo v zelo dobrem stanju. Ne pozabite na ožjo in širšo družino. Tukaj uporabite komunikacijske veščine in odkrito ter sproti rešujte nesporazume, ki bodo v prihodnjem letu vzkliili. Srečne številke: 7, 8, 11, 19, 21, 32, 34.

Ribice, premeheke ste na poslovnem področju in cenovno za plačujete iz lastnega žepa. V prihodnjem letu postavite na poslovnem področju meje, do koder boste pustili druge ljudi, pa tudi sebe omejite, koliko zasebnosti in zdravja ste pripravljeni žrtvovati za poslovne cilje. Zdravje vam bo dobro služilo, če ne boste pretiravali pri hrani in fizični dejavnosti. Torej ne prenačajte se, pa tudi hujšajte, če je to potrebno, le pod zdravniškim nadzorom. Ne pozabite tudi na red v glavi. Sprostitev in meditacija nista nikoli odveč. V ljubezni boste sicer vozili po makadamu, toda občasno boste tudi na avtocesti, kjer boste imeli občutek, da ste v rožnatih sanjah s plamenci in lotosovim cvetjem. Uživate v teh občutkih. Srečne številke: 6, 8, 11, 12, 23, 24, 31.

Rokovski koncert za kamniške gorske reševalce

Glasbena skupina Adria Animals organizira dobrodelni koncert za kamniške gorske reševalce, ki bo 12. januarja v Baru kulture 313,6 v Medvodah.

KLARA MRAK

Medvode – Skupina Adria Animals je prvi zahvalni koncert za gasilca veselica, ki se je nato spremenil v dobrodelnega, soorganizirala že septembra. Nadaljevali so na Prevaljah 31. oktobra, kjer se je zabava za noč čarovnic prelevila v dobrodelni koncert za PGD Prevalje. »Tam so nas gasilci prvič opozorili na to, da so poplave popolnoma uničile postajo GRS v Črni na Koroškem in da so še bolj kot gasilci potrebni pomoči gorski reševalci,« je povedal Egipt Zagoričnik - Easy Mucy iz zasedbe Adria Animals. Od besed so hitro prešli k dejanjem, saj pred koncertom, ki bo 12. januarja, že poteka dobrodelna

»Dobrodelni« cepin je razstavljen v Baru kulture 313,6 v Medvodah. / Foto: arhiv Bara kulture 313,6

akcija za Gorsko reševalno službo v Kamniku.

Do koncerta je v Baru kulture 313,6 v Medvodah razstavljen cepin Titana Kamnik, ki sta ga v podporo GRS Kamnik prva podpisala ikoni gornišva Reinhold Messner in Viki Grošel. »Prispevaj, kar lahko, dopiši svoje ime na eksponat, pokaži našim gorskim reševalcem hvaležnost za njihovo delo in jim izkaži vsaj simbolično podporo,« so zapisali organizatorji dobrodelnega koncerta. Po koncertu bodo cepin podelili GRS Kamnik. Že zdaj upajo, da bo na njem čim več podpisov podpore in posledično zbranih sredstev za kamniško enoto gorske reševalne službe.

Tokrat orientalske jaslice

Medvode – V Deos Centru starejših v Medvodah so doslej postavljali klasične jaslice: hlevček, pokrajino, prekrito z mahom, figure ... Ob 800-letnici prvih jaslic pa se je Branka Kostov odločila, da naredi orientalske (na sliki). »V izvedbo je vložila nekaj mesecev dela, saj je vse ročno izrezljano iz stirodurja. Vsak delček v celem mozaiku je narejen s predanostjo, izvirnostjo in neverjetnim talentom,« je ponosna na sodelavko povedala Danica Bole. Kot je še dodala, se stanovalci, ki vedno z navdušenjem sprejmejo jaslice, zaposleni in obiskovalci ne morejo nagledati unikatnega dela z nešteto drobnimi detajli. Lani je Branka jaslice, sicer manjše, ustvarila tudi doma.

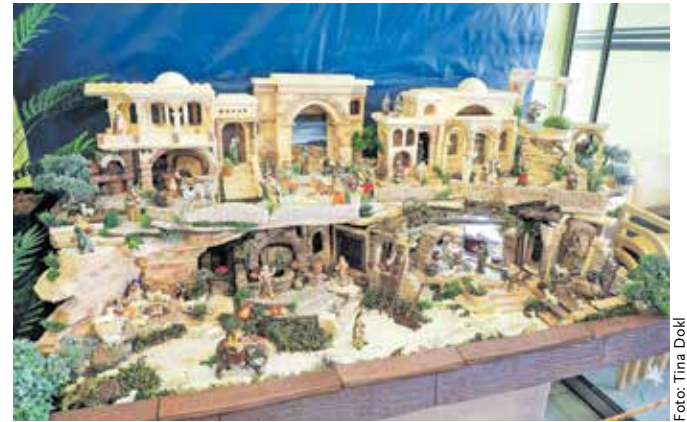

Foto: Tina Dokl

HALO-HALO GORENJSKI GLAS telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630, www.rozmanbus.si
TRST: 10. 1., **CVETLIČNI SEJEM PORDENONE:** 2. 3., **BERNARDIN:** 10.–13. 3., **ŠMARJEŠKE TOPLICE:** 17.–22. 3., **MORAVSKE TOPLICE:** 20.–24. 5., **RADENCI:** 20.–24. 5., **MADŽARSKE TOPLICE:** 1.–5. 4., **MEDŽUGORJE:** 20.–22. 4., 11.–13. 5.
AKCIJA 2024: BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI, JANUAR: 10.–17. 1., 12.–19. 1., 19.–26. 1., 20.–27. 1., **FEBRUAR:** 4.–11. 2., 5.–12. 2., 22.–29. 2., **MAREC:** 9.–16. 3., 13.–20. 3., 20.–27. 3., **BANJA VRUČICA S SARAJEVOM:** 22.–25. 2. **MORJE: DUGI OTOK, KORČULA, OREBIČ – VEČ TERMINOV V LETU 2024 NAJ BODO POTI POLNE DOBRE VOLJE, LJUBEZNI IN ZDRAVJA.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

Pohod na Bevkov vrh

Sovodenj – V torek, 2. januarja, Planinsko društvo Sovodenj vabi na tradicionalni novoletni rekreativni pohod na Bevkov

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejemati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

Omejili Prostoferjeve relacije prevozov

Tržič – Z Občine Tržič uporabnike storitve Prostofer obveščajo, da bodo s 1. januarjem omejili dolžino relacij prevozov, ker je storitev namenjena prevozu do zdravstvenih in javnih ustanov na območju občine, pa tudi do Splošne bolnišnice Jesenice in kliničnega centra v Ljubljani. »To pomeni, da vsi prevozi ostajajo takšni, kot ste jih bili vajeni do zdaj, le izrednih prevozov na bolj oddaljene relacije, dlje od Ljubljane in Jesenic, ne bomo več izvajali.« Prostofer vseslovenski prostoVOLJSKI projekt zavoda Zlata mreža za mobilnost starejših, ki potrebujejo prevoz in ne zmorejo uporabljati javnih prevozov.

Novoletni pohod v soju bakel

Selca – Turistično društvo Selca vabi na tradicionalno Baklado. Pohodniki se bodo 1. januarja ob 18. uri iz centra Selca in Dolenje vasi v soju bakel odpravili na približno kilometer in pol dolgo ravninsko pot. Srečali se bodo pod Babnikom, kjer bodo drug drugemu zaželeli srečno novo leto in si ogledali ognjemet.

ZA upanje

Prinesimo upanje družinam in posameznikom v večjih stiskah.

UPANJE₅ na 1919
UPANJE₁₀ na 1919

S poslanim SMS sporočilom boste darovali 5 ali 10 EUR.

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, A1, Telemacha, T-2 in Bob.

Karitas
www.karitas.si

NOVO

Knjiga »Še enkrat, prosim!« je namenjena glasbenim učiteljem, učencem in staršem. Jasmina Pogačnik, izvrstna učiteljica klavirja na Glasbeni šoli Kranj, jo je napisala srčno, duhovito in navihano, zato vam knjigo toplo priporočamo.

Ob obhajanju petdesetletnice poučevanja klavirja se spodobi, da kaj zapišem!

148 STRANI, TRDA VEZAVA

21

EUR

* Poštšina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštšina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Jasmina Pogačnik, učiteljica klavirja, ki je mnogim generacijam približala glasbo, je po petdesetih letih poučevanja napisala knjigo s pomenljivim naslovom **Še enkrat, prosim!**. Dogodek bodo z glasbo pospremili njeni učenci iz Glasbene šole Kranj. Pogovor bo povezoval novinar Igor Kavčič.

VABLJENI NA PREDSTAVITEV KNJIGE

Še enkrat, prosim!, ki bo v Mestni knjižnici Kranj v sredo, 10. januarja, ob 19. uri.

Vstopnina je brezplačna, za rezervacijo vstopnic pokličite 04 201 35 55.

Gorenjski Glas

vrh. Zbirno mesto bo ob 9. uri pred gasilskim domom na Sovodnju. Čez dan se na pohod lahko odpravite tudi sami, in sicer s Podlanišča (Kladja), Jazen, Otaleža, Cerknega. Cilj je opuščena domačija pr' Slabet pod vrhom Bevkovega vrha, kjer se pohodniki lahko okrepijo ter dobijo spominski žig v stari ali novi pohodni kartonček.

Pohod na Šmarjetno goro

Kranj – Društvo upokojencev Kranj v četrtek, 4. januarja, vabi na Šmarjetno goro. Zbirno mesto bo na kranjski avtobusni postaji ob 9. uri; prijave sprejemajo v društveni pisarni do srede, 3. januarja. Pohod je za člane društva izjemoma brezplačen.

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

MOTORNÁ VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

PEUGEOT Partner 1.4, l. 2007, prevoženih 207.000 km, ohranjen, vlečna kljuka, cena 2.500 EUR, tel.: 041/222-373 23003278

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

PEUGEOT Expert 2.0 HDI, l. 2011/11, veliko dodatne opreme, cena 6.500 EUR, tel.: 031/374-706 23003286

RENAULT Clio 3, lepo ohranjen, prevoženih 38.000 km, 1. lastnik, letnik 2008, tel.: 041/790-191 23003285

DRUGA VOZILA

PRODAM

POČITNIŠKO prikolico Adria 440 Optima, l. 93, reg. do 11/2027, s pred-prostorom, ohranjena, 3.900 EUR, tel.: 031/374-706 23003287

STROJI IN ORODJA

PRODAM

MESOREZNIČO Titan Kamnik, rosfrei, tel.: 051/205-800 23003277

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 23003049

SUHA bukova in mešana drva, bukovne butare ter rajkije – okroglice, tel.: 031/826-621 23003040

KNJIGE, PUBLIKACIJE

IŠČEM

PODARITE odvečne knjige. Pokličite, pridem z veseljem, jih odpeljem in ohranim, tel.: 030/996-225 23003281

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarški ponk, poslikane skrinje, manjšo kaščo, drobnarije, kipe ..., tel.: 051/258-936 23003052

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKE smučiči, dolžina 110 cm, lepo ohranjene z vezmi, cena 20 EUR, tel.: 041/369-014 23003275

OTROŠKO posteljo velikosti 126 x 67, tel.: 04/53-33-223 23003274

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

OČALA kot na napotnico s popustom do 101 EUR. Qlandia Kranj, Qlandia Kamnik, Deteljica Tržič, Spar center Jesenice. Kličite brezplačno 080 1331, www.optika-aleksandra.si 23003054

KMETIJSKI STROJI

KUPIM

CEPILEC, vitlo, traktor in traktorske priključke, tel.: 041/680-684 23003280

ODKUP traktorjev in kmetijske mehanizacije, v kakršnemkoli stanju, tel.: 041/255-834 23003104

PRIDELKI

PRODAM

VRHUNSKO vino teran, teranov liker ter oljčno olje iz slo. Istre. Možnost dostave ter degustacije pred nakupom, tel.: 040/378-717, Milan 23003282

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113 23003051

KRAVO simentalco, staro 4 leta, in lepe peteline, tel.: 041/851-862 23003283

LOTO

Loto rezultati – žrebanje
27. 12. 2023
3, 5, 7, 8, 10, 20 in 9

Loto PLUS:
4, 5, 16, 27, 34, 41 in 21

Joker 6:
4 6 0 7 4 7

Predvideni sklad
31. 12. 2023 za Šestico:
740.000 EUR

Predvideni sklad
31. 12. 2023 za 6 plus:
340.000 EUR

Največji dobiček za
Joker 6:
300.000 EUR

KUPIM

BIKCA simentalca, težkega okrog 200 kg, in traktor, tel.: 031/604-918 23003276

ODKUP ŽIVINE – KOGLER. Plačilo v treh dneh, eko plus. V rejo oddamo pitance – teličke, bikce. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, naročila na tel., tel.: 064/130-081 23002977

OSTALO

PRODAM

SILAŽNE bale, večja količina, v Podnartu, tel.: 041/373-366 23003279

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 23003050

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo – po zelo ugodni ceni. Leard, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 23003053

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636 23001982

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 23001983

RAZNO

PRODAM

MOTOR Tomos 4 za čoln, cena 150 EUR, in camp kuhinjo (šotor) 150 x 200, cena 100 EUR, tel.: 051/435-699 23003284

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

OSMRTNICA

Z žalostjo sporočamo, da nas je v 65. letu starosti zapustil dragi mož, oče, brat in dedek

MATJAŽ PERESCIUTTI

po domače Perešutijev Matjaž, iz Gorenje vasi

Pogreb bo v soboto, 30. decembra 2023, ob 14. uri na pokopališču v Gorenji vasi. Od njega se lahko poslovite na dan pogreba med 9. in 14. uro v tamkajšnji vežici.

Svojci cvetje in sveče hvaležno odklanjajo.

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila naša draga mama

FRANČIŠKA STOJKO

z Orehka pri Kranju

Zahvaljujemo se vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, cvetje in sveče. Iskreno se zahvaljujemo dr. Mariji Ravnihar za nesebično pomoč in skrb ter patro-nazni sestri Mojci. Zahvaljujemo se tudi pogrebni službi, pev-cem in gospodu župniku za opravljen obred.

Hvala vsem, ki ste jo spoštovali in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni

V SPOMIN

Dne 24. decembra minevata dve leti, odkar nas je zapustila naša mama, babica in prababica

MILICA PAPLER

iz Spodnje Besnice

Dvorišče prazno je – in dom.
Naše oko te išče.
Utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.

Vsi njeni

ZAHVALA

Razum nam pravi,
da je odrešitev.
Srce pa ne razume in boli.

V dopolnjenem 93. letu starosti se je od nas za vedno poslovila naša draga mama, babica, prababica in teta

ŠTEFKA ŠTULAR

iz Potoč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečena sožalja, podarjene sveče in darove za svete maše. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se pogrebni službi Navček, gospodu župniku Pavlu Okolišu za lepo opravljeno sveto mašo in pogrebni obred, ministrantom, pevcem, Društvu upokojencev Preddvor, zvonar-jem v cerkvi nad Mačami in na Sv. Jakobu. Iskreno se zahvaljujemo Domu starejših občanov Naklo za trud in nego v zadnjih letih njenega življenja.

Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni

www.gorenjskiglas.si

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

radio GORENC | Širim veselje!
Osrednje slovenska 93,8 MHz | Jesenice 92,1 MHz | Tržič 95,1 MHz

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Sponsor nagradne križanke, ki je bila objavljena 8. decembra 2023 v Gorenjskem glasu, je bilo podjetje Avtohiša Vrtač d.o.o. iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba vozila VW AMAROK – **Miran Potočnik**, Mavčiče, 2. nagrada: enodnevna uporaba vozila VW T - CROSS – **Ema Cerar**, Moravče, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Joža Bešter**, Zg. Besnica. Nagrajencem čestitamo!

Za silvestrovo si privoščimo vsaj nekaj leska

»Spominjam se svojih otroških iger s punčko Cvetko, za katero mi je mami kar naprej morala šivati nova oblačila. Vse to veselje me je potem peljalo do takrat zame edinega cilja – postati modna oblikovalka,« je pojasnila Karmen Klobasa, modna strokovnjakinja, profesorica in oblikovalka iz Žirovnice.

NIKA TOPORIŠ

Kranj – Prve modne kreacije je oblikovala že v osnovni šoli, ko so jo navduševali različni vzorci in barve, predvsem pa je zelo rada risala. Njena modna filozofija se usmerja predvsem v to, da se moraš dobro počutiti, da si tudi dobro videti. Kot je opisala, je njen izbor vedno s posebnimi detajli začinjena eleganca in klasika.

Njeno življenje je povezano z modo na številne načine. »Čisto zares sem se z modo začela ukvarjati leta 1998 po opravljenem enoletnem pripravništvu v Alpski modni industriji Alмира Radovljica. To je bil moj prvi realni stik s konfekcijsko modo in oblikovanjem kolekcij za modne revije.«

Po stečaju podjetja Alмира je ostala v modnem svetu – sodelovala je z različnimi podjetji, oblikovala celostne oblačilne podobe državnih organov, oblačila za narodnozabavne ansamble, plesne in glasbene skupine, delala kot novinarka in pisala o modnih smernicah, predavala o kulturi oblačenja, pred 14 leti pa je svoje modno poslanstvo usmerila v izobraževanje mladih. Postala je namreč profesorica strokovnoteoretičnih predmetov in mentorica dijakom na njihovi ustvarjalni poti. »Želim jih naučiti, da je ključ do uspeha ta, da človek rad počne, kar počne. Da so zbrani, potrpežljivi ter predani svojemu delu, ker moda zahteva popolnost in niti odstotka manj. Da morajo, če želijo dobro risati,

Karmen Klobasa za silvestrovo svetuje belo bluzo, črno obleko ali hlačni komplet, ki ga lahko kombinirate z različnimi oblačili in prilagodite svojemu razpoloženju. / Foto: Tina Dokl

veliko vaditi. Tako se bodo naučili majhnih zvijač, ki bodo samo njihove,« je pojasnila in dodala, da pa je bogastvo okoli nas presenetljivo in da želi, da mladi odložijo telefone ter začnejo opazovati svet okoli sebe.

V letu 2023 je razvila tudi svojo blagovno znamko.

»Večna klasika je bela bluzo. Ljubiteljice poslovne elegancije jo bodo skrbno pripravile za pas hlač, vse druge, nekoliko manj formalne, pa jo bodo spustile čez pas. Naj bo opazna in naj pritegne pozornost, bodisi v barvi, vzorcu ali v materialu. Svila je kraljica.«

»Gre za blagovno znamko ženskih oblačil, ki se osredotoča na sodobno interpretirano modo za različne priložnosti, od jutra do večera. Lahko se prebudite v njej,« je dejala in dodala, da želi, da se ženske, ki jim je namenjena kolekcija, v njenih kreacijah počutijo mladostno, elegantno in usklajeno s svojimi atributi.

Kaj pa njeni modni nasveti za silvestrovo

»Odveč je razlagati, da bi mala črna obleka morala biti v garderobi vsake ženske. To je tisto enostavno, elegantno oblačilo, ki ne potrebuje veliko dodatkov, morda le ogrlico, prave nogavice, obutev ter praznično ličenje. Poleg tega pa tudi hlačni komplet, ki ga lahko kombinirate z različnimi oblačili in

tako stilsko prilagodite okolju in svojemu razpoloženju. Večna klasika pa je bela bluzo. Ljubiteljice poslovne elegancije jo bodo skrbno pripravile za pas hlač, vse druge, nekoliko manj formalne, pa jo bodo spustile čez pas. Naj bo opazna in naj pritegne pozornost, bodisi v barvi, vzorcu ali v materialu. Svila je kraljica,« je pojasnila in dodala, da so odlična rešitev tudi pletenine s svetlečo nitjo. Pomembno je namreč, da si privoščimo vsaj nekaj leska. Profesorica mode je ob tem še dejala, da je sama velika ljubiteljica brošk in igranja z ogrlicami, vedno pa svetuje, da se je treba izogniti oblačilom, ki niso skladna z našo postavo in osebnostjo. Ob koncu je poudarila še, da je bolje imeti manj oblačil, in ta kakovostna.

Leto gre h koncu, a spomini ostajajo

Zaključek leta je čas, ko se mnogi ozirajo nazaj na iztekajoče se leto, razmišljajo o dosežkih, izkušnjah in izzivih. Nekatere na leto 2023 vežejo lepi spomini, spet druge bolj grenki ...

Jure Povirk in hči Ella, Jesenice:

»Iz leta 2023 mi bo verjetno najbolj ostala v spominu zaročnik. To je bil dogodek, ki je res izstopal. Bila je zelo spontana, zgodila pa se je oktobra. Glede same poroke pa še ni nič zares dorečenega. Sem pa uresničil pretekle zaobljube, le na poslovnem področju je potrebna še nekaj dela.«

Renata Zupan, Breznica:

»Joj, leto 2023 si bom najbolj zapomnila po izgubi službe. To je bila zares moja sanjska služba in me je precej šokirala. Sem pa si našla novo delo, za zdaj sem zadovoljna, vendar je bila moja prejšnja zaposlitev res sanjska. Je pa zagotovo nekaj pozitivnega v tem letu to, da smo končno malo pozabili na korono.«

Katarina Kovač, Domžale:

»Preteklo leto je bilo precej pestro, vendar si ga bom najbolj zapomnila po potovanjih. Z družino smo bili letos na Korziki in potem še na Sardiniji, dopust je bil res fantastičen. Otroka sta drugič potovala z letalom, odlično je bilo. Šli smo s prijatelji in imeli smo se res lepo, tako da se počitnic z veseljem spomnimo.«

Teja Košir in sin Lian, Jesenice:

»Letošnje leto je bilo za nas lepo in razburljivo. Zagotovo si ga bom zapomnila po vseh lepih trenutkih s svojima sončkoma. Lani za božič se nam je namreč pridružil še en dojenček. Večino časa sem bila sicer doma z otročkoma, smo si pa ogledali veliko slovenskih krajev. Ugotovili smo namreč, da pre malo poznamo domače kraje.«

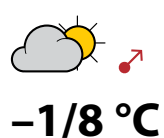
Dejan Novak, Logatec:

»Leto si bom zapomnil po številnih potapljaških dogodivščinah. Celo leto se namreč potapljam, to je zame res ena od prioritet. Letos sem opravil številne potope, najbolj pa mi bo ostalo v spominu potapljanje v Egiptu, kjer smo si ogledali potopljene ladje. Na žalost pa mi bodo ostale v spominu tudi poplave.« **N. T.** / Foto: Tina Dokl

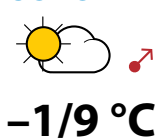
vremenska napoved

Danes bo zmerno do pretežno oblačno, a suho vreme. Jutri čez dan se bo od severa prehodno delno zjasnilo. V nedeljo se bo pooblačilo, proti večeru bo začelo rahlo deževati, dež se bo predvidoma nadaljeval tudi v silvestrsko noč.

PETEK

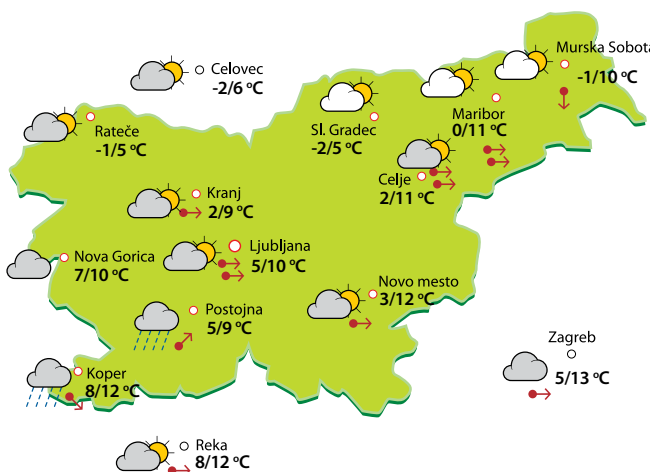
SOBOTA

NEDELJA

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

NA GLAS

aforizem

Če piješ neuravnotežene špricerje, te zanaša.

Milan Fridauer - Fredi